

Fondatori: Al. Florin Țene, N. N. Negulescu, Doina Drăguț, Janet Nică

Constelații diamentine

Anul I, Nr. 1
Septembrie 2010

Revistă de cultură universală,
editată sub egida Ligii Scriitorilor Români

N.N. NEGULESCU

PUNTEA DINTRE UNIVERSURI

În aprilie, 1997, Fundația Scrisul Românesc, din Craiova, a lansat prin Ed. Creuzet, ediția anastatică a ultimei culegeri de poezii "Puntea" (111 p.), sub semnătura poetului **Marin Sorescu**. Ilustrația copertelor și grafica interioară sunt preluate din abundența producție plastică a autorului. Pagina de gardă a cărții prezintă o tulburătoare notă asupra

ediției: "Ediția de față însumează ultimele poezii ale autorului. Ele au fost scrise pe filele unei mai vechi agende, de format 11x15 centimetri, cu o copertă din material plastic, de culoare roșie.

Majoritatea poeziilor au fost dictate din acest caiet soției, autorul operând adesea corecturi și stilizări în timpul dictării. Alte poezii au fost dictate direct, fără

să existe o variantă olografă; sunt poezii, dintre cele nedatate, pe care autorul nu a avut puterea să le dicteze (Editura)".

Dedicația poetului, împărțită "Tuturor celor care suferă", este de fapt o cheie testamentară pentru adâncul sferei creației, unde se zburcună revărsări spirituale.

Înainte de a emite judecăți axiologice asupra volumului, care a încheiat ansamblurile artei sale universale, într-o ipostază absolută de sacrificiu, prin onticitatea încărcăturii de sensuri din structura dramatismului expresiv, guvernată de justetea accentului, dar și prin amploarea tensiunii emoționale ce se degajă torențial din athlon-ul Sinelui cu presimțitul Înger al Morții, trebuie să mărturisesc că m-am străduit să descifrez cu onestitate transfigurările artistice ale autorului aflat pe atunci în adevărata lui natură.

Lecturând conținutul genuin al elegiilor, vom observa cum, în fiecare din noi, pe Marin îl caută ochii cuvintelor...

Privită unitar, scriitura poetică a operei, transmite prin filtrul rațiunii, intense emanații telurice și cosmogenetice care amenință spațiul lăuntric, invadând ființa.

Ideea (eidos) fondatoare a elegiei "Cineva" e stăpânită de angoasa însingurării, și deschide poarta de intrare în inima universului creator.

Sunt aici figurate prin antiteză, patru nivele ale ființării: invocația eikon-ului solar "Vino la căpătâiul bolnavului, soare,/ Mângâie-i obrazul/ Cu raza ta de rădăcină a vieții!"; revolta ascendentă (gilgul), unde tonul poetic ia gradat forma interjectivă "Cerule, bântuit de atâta energie cosmică/ De la mii de sori și stele,/ Energie atât de miraculoasă,/ Ți-am cerut o fărâamă,/ Te-am implorat în genunchi,/ Dacă nu mi-ai dat/ Păstrează-o pentru tine/ Și să ți-o bagi în ochi."; chemarea thymos-ului "Strângeți-vă în jurul meu, prieteni,/ Vino, Doamne, și Tu și plângemi de milă./ O să-mi faci bine hotul vostru,/ Aduce a viață."; și tautocronia spiritului eclipsat de teama misterioasă "Cineva taie cu foarfece/ Drumurile mele,/ Le peticește în batjocură/ Și le aruncă la câini." (I.XI. 1996).

Dacă în prima elegie, firea poetului simte nevoia prezențelor sensibile și suprasensibile consolatoare, purtându-și povara suferinței la diferite dimensiuni, în cea de a doua poemă elegiacă "Singurătate", sentimentul însingurării se intensifică. Astfel încât, celula fonică a monologului interogativ este stilizată în plan imagistic - gestual, fiind pre-

continuare în pag. 8

Sumar

- N.N. Negulescu**, *Puntea dintre universuri*pp. 1,8
- Doina Drăguț**, *Denis de Rougemont - "Partea diavolului"*pp. 3,4
- Florin Agafiței**, *Profilul savantului Florin Deleanu*pp. 5,6
- Janet Nică**, *Janet Nică în dialog cu Florentin Smarandache*pp. 7
- Mariana Zavati Gardner**, *Poezii din jurnalul Juliei May*.....pp. 9
- N.N. Negulescu**, *Scriitorul N.N. Negulescu în dialog cu acad. Constantin Bălăceanu-Stolnici*pp. 10,11
- Alina Cheșcă**, *Poeme*p. 11
- Liviu Andrei**, *Un actor Rabbit*.....pp. 12,13
- Florin Agafiței**, *Ultimul mare indianist român, în vârstă de 87 de ani, Sergiu Demetrian, trăiește și face traduceri din limba sanscrită în localitatea Tiruvannamalai - India*pp. 14,15
- Adrian Botez**, *Poeme*p. 16
- Costandin Pucu Roșu**, *Baba Ioana sau Oracolul Băduleasa*pp. 17,18
- Elisabeta Iosif**, *Poeme*p. 18
- Ion Văleanu Vâlceanu**, *Perdeaua de fum (fragment de roman)*pp. 19,20,21
- Nicolae Bălașa**, *Grădina carpatină - Turnul Babel*pp. 22,23,24
- Emil Bucureșteanu**, *Poeme*p.24
- Gabriel Nedelea**, *Poeme*p. 25
- Elena Buică**, *Zile însemnate*p. 26
- Florentin Smarandache**, *Alex Ștefănescu și totalitarismul care se instalează în România*pp. 27,28,29,30,31
- Mircea Monu**, *Teoria Dezert-Smarandache (TDSm)*p. 31
- Constantin E. Ungureanu**, *V. Alecsandri și Al. Macedonski*p. 32
- Titus Domoziță**, *Armata poloneză și trădarea occidentală*pp. 33,34
- Victoria Duțu**, *Poeme*.....p. 34
- George Pașa**, *Poeme*.....p. 35
- Marian dragomir**, *Poeme*p. 35
- Viorel trandafir**, *Condiția omului de artă (I. Scriitorul)*.....p. 36

Constelații diamantine

Revistă de cultură universală

Fondată la Craiova,

în septembrie 2010

Membri de onoare ai colectivului de redacție

- Acad. Constantin BĂLĂCEANU-STOLNICI
- Prof. univ. dr. Remus RUS, Facultatea de Teologie, Universitatea București, redactor-șef al revistei "Studii teologice", coordonator al colecțiilor "Orizonturi spirituale"
- Prof. dr. Florin AGAFIȚEI, orientalist, sanscritolog

Redacția

Director:

N. N. NEGULESCU
(vicepreședinte al Ligii Scriitorilor Români, filiala Oltenia)

Redactor-șef:

DOINA DRĂGUȚ

Secretar general de redacție:

JANET NICĂ

Șef departament colaborări externe:

LIVIU ANDREI

Redactor:

GABRIEL NEDELEA

Redactori asociați:

- Prof. univ. dr. CĂTĂLINA-FLORINA FLORESCU, SUA, membră a Asociației Române de Studii ale Americii
- Prof. dr. MARIANA ZAVATI GARDNER, Anglia, poetă bilingvă, critic literar, traducător
- Lector univ. ALINA-BEATRICE CHEȘCĂ, Facultatea de Drept, Universitatea Danubius

DTP: Doina DRĂGUȚ

Responsabilitatea privind conținutul materialelor publicate în revista *Constelații diamantine* aparține strict autorului care semnează textul.

Drepturile de autor asupra textelor publicate aparțin revistei

Materialele se pot trimite la adresa:
constelatii.diamantinel@yahoo.com

Adresa redacției:

Bd. Gheorghe Chițu, nr. 61, Craiova, Dolj, România, cod: 200541

Doina DRĂGUT

DENIS DE ROUGEMONT

– „PARTEA DIAVOLULUI”

Editura FUNDAȚIA ANASTASIA (seria occidentală), 1994
(traducere de Mircea Ivănescu după originalul din limba franceză: Denis de
Rougemont – „La Part du Diable”, Édition Gallimard, 1982)

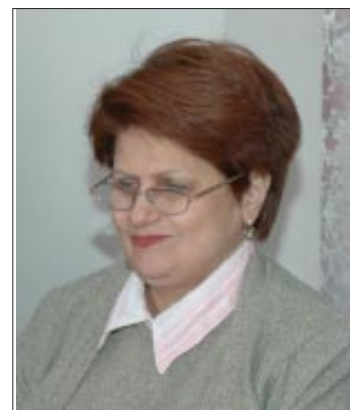
Un tânăr autor primește, în decembrie 1941, sugestia lui Jacques Maritain (1882-1973) de a scrie o carte despre... diavol. Dialogul avea loc în America, la New York, unde filosoful francez se stabilise din 1933 și unde conviviul său de 35 de ani fusese nevoit să se exileze. „Provocarea” lui Jacques Maritain nu era întâmplătoare, ci se adresa unui intelectual care, debutând la 23 de ani cu *Les méfaites de l'Instruction publique*, publicase câteva cărți remarcabile: *Le Paysan du Danube* (1932); *Politique de la Personne* (1934); *Penser avec les mains* (1936); *Journal d'un intellectuel en chômage* (1937); *Journal d'Allemagne* (1938) și se consacrase cu *L'Amour et l'Occident* (1939).

Sugestia a prins rădăcini, din moment ce, peste numai două luni, cel ce avea s-o materializeze scria în jurnalul său: „La ora șapte am început să scriu. E ora zece și am în fața mea Introducerea și trei capitole terminate. Mi-e foame, mi-e frig, sunt fericit și alerg să mănânc ceva de 50 de cenți la cafeneaua din colț” (18

febr. 1942). El cunoaște o adevărată febră a scrisului: „sunt prizonierul cărții mele” (22 febr. 1942), uitând și de timp, și de sine: „Am lucrat toată noaptea și pe mine emoția mă face să adorm... Nu pot să ascult Bach fără să-mi fie rușine că scriu” (26 febr. 1942). Se izolează nu în mod deliberat, ci pentru că altfel nu poate: „Constat că de patruzeci și opt de ore nu am mai spus un cuvânt nimănui (...) Lucru nocturn. Dorm puțin dimineața sau după-amiaza” (1 martie 1942). Contagiat de scris, autorul începe să jubileze relativ repede: „Am dat la dactilografiat primele cincizeci de pagini” (7 martie 1942). „Însănătoșirea” (în sensul dat de Blaga: „o boală-mvinsă-i orice carte, frate!”) se presimte: „Fericirea de a scrie și de a mă simți liber noaptea și ziua” (20 martie 1942). „Febră” încetează la 25 martie 1942: „Am scris finis la ora șase dimineața (...) Idee bizară: dacă am terminat atât de repede cartea aceasta, a fost pentru că am încercat s-o iau repede”. Cartea se numește *La Part du diable*, a fost așternută pe hârtie, într-o primă variantă (1942) în numai cinci săptămâni, iar autorul ei este Denis de Rougemont (1906-1985). O astfel de performanță nu este, desigur, la îndemâna oricui, dacă luăm în considerare și ecoul extraordinar pe care l-a avut în epocă și după aceea. Surprinzător este că ea nu este nici prima și nici ultima din cariera gânditorului elvețian (s-a născut lângă Neuchâtel, dintr-o familie de cărturari și demnitari strămutați din Franche-Comté prin secolul al XIV-lea).

Partea diavolului este o receptivă: *Iubirea și Occidentul* fusese, la rândul-i, scrisă, tot într-o primă variantă, în patru luni (conform celor scrise de autor, la 21 iunie 1938, în Cuvântul înainte la prima ediție). Tradusă imediat în engleză (1939), *Iubirea și Occidentul* s-a dovedit un best-seller, din moment ce, și peste ani, a stârnit entuziasmul unui mare scriitor și editor, ca T.S. Eliot, care i-o retipărește, în 1956, într-o variantă revăzută. Prin urmare, miza lui Jacques Maritain pe Denis de Rougemont nu era deloc neîntețuită.

Revenind la *Iubirea și Occidentul*, ea a cunoscut ediția „definitivă” în 1972 (cea care a fost tradusă și în românește, Ed. Univers, 1987); îmbogățită cu un „Post-scriptum provizoriu și științific polemic” (a se remarca paradoxul formulării!), ediția din 1972 reprezintă, pentru autor, „cartea de care nu mă voi despărți niciodată” (apud. Virgil Cândea, *Introducere* la versiunea românească). Ceea ce fusese considerat, de lumea întreagă, timp de trei decenii, o capodoperă, se vedește a fi, pentru cel care a scris-o, o carte perfectibilă (alt paradox: capodoperă imperfectă!). Ce-i drept (cf. Virgil Cândea), *Iubirea și Occidentul* a stârnit nu numai elogii, ci și obiecții (Michel Cazenave și Jacques Benet), de care Denis de Rougemont a ținut seama, fie și numai pentru a le dezamorsa. Priza la idei și febrilitatea redactării nu puteau să nu fie elogiabile. Saint-John Perse, autorul celebrei *Anabasis* (la origine: expediția lui Alexandru cel Mare în Asia) îl considera „una din personalită-

țile cele mai marcante, mai surprinzătoare și mai împlinite din generația lui literară”. Deținea „arta formulării” (Paul Valéry), iubea „parabola și simbolul, căuta neconținut înțelesurile originare, exacte” (Virgil Cândea). Poseda „preocuparea de a (se) limita la esențial” (textul din 21 iunie 1938).

Adept al lui Kierkegaard și prieten cu Emmanuel Mounier (*Introduction aux existentialismes*), Denis de Rougemont studiasse la Neuchâtel, Viena și Geneva. Își susținuse licența în Litere, cu probe la franceză, latină, germană, istorie, psihologie și filozofie. După ce va denunța invazia nazistă în Franța, va fi condamnat (ca ofițer în Statul Major al armatei elvețiene) la 15 zile de închisoare. Devenit incomod într-o țară care era neutră, de Rougemont este trimis într-o misiune de conferențiar în SUA, unde va fi și lector la Universitatea franceză, în exil, și redactor la „Vocea Americii”. Va rămâne peste Ocean șapte ani, timp în care va mai scrie: *Les Personnes du drame* (1944), *Lettres sur la Bombe atomique* (1946), *Journal des Deux Mondes* (1947). Acestea, ca și cărțile de după întoarcerea în Europa, vor valida, și ele, intenția lui Jacques Maritain. *L'Europe en jeu* (1948), *L'Aventure Occidentale de l'homme* (1957), *Vingt-huit siècles d'Europe* (1961), *Les chances de l'Europe* (1962), *Lettre ouverte aux Européens* (1970), *L'avenir est notre affaire* (1977) fac dovada aceleiași infatigabile plăceri de a scrie; o

continuare în pag. 4

continuare din pag. 3

plăcere care nu l-a părăsit toată viața. Motivația acestui stil inflamant trebuie căutată în Prefața, deja citată, din 1938: „*Am profitat pe cât posibil de lucrările recunoscute clasice și de alte câteva (...) În lipsa unei cunoașteri atotcuprinzătoare pentru a cărei dobândire ți-ar trebui mai multe vieți, m-am mulțumit să caut ici și colo confirmări convenabile unor păreri pur intuitive*”. Handicapul documentației incomplete (nu și insuficiente) poate fi transformat în *atu* de spiritul riguros speculativ. Cartea este epifania spiritului creator, singura oglindă în care se reflectă acesta.

Numindu-și lucrarea cu o formulă dragă autorilor medievali târzii (pentru care ceea ce nu se pretindea doct nu era luat în seamă; toți - teologi, filosofi, astrologi, chiromanți etc. - au scris „tratate”, iar nu... eseuri), Denis de Rougemont arată și de ce „*acest mic tratat*” (166 pagini) nu-și propune să epuizeze problema existenței diavolului: cartea nu a fost scrisă pentru a înspăimânta o lume și așa agresată de tot felul de angoase, ci pentru a descrie „*lucrarea diavolului în vremea prezentului nostru, în fața noastră și prin noi, ca fiind Marele Trucaj*”. **Partea diavolului** este „*o încercare de a tălmăci anumite neajunsuri ale vremii noastre, raportându-le la acțiunea singurei ființe care se bucură de faptul că ele există*”.

Cartea lui de Rougemont are, într-adevăr, o structură de tratat (fie el și în rezumat): 5 secțiuni și 66 de capitole (teme), fiecareia revenindu-i, în medie, 2,5 pagini; cum, însă, nu toate temele sunt egale în importanță, unele fiind simple enunțuri, dizertația merge de la câteva rânduri până la câteva pagini.

Pentru de Rougemont, diavolul este „Marele Scamator”, „Marele Iluzionist”, iar scena pe care se produce este Istoria (Lumea), Viața (Morală). Gânditorul helvet înregistrează două mari scamatorii, sub semnul cărora ar trăi omenirea de vreo sută și cinci-

zeci de ani încoace. Prima scamatorie o „decupează” dintr-un text al lui Baudelaire, și el preocupat de prezența și formele de manifestare a maleficului: „*Cea mai frumoasă șiretenie a diavolului constă în a ne convinge că el nu există*”. Într-un spațiu raționalist prin excelență, cum este Occidentul, după atâtea și atâtea descoperiri științifice care au îndepărtat în bună parte obscurantismul, într-o lume care a decretat că „Dumnezeu a murit” (deci, nu mai avem de ce să ne temem de Diavol, pentru că el a existat atâtea timp cât a existat Dumnezeu), într-un astfel de univers antropocentric, în care individul este propriul său stăpân, tocmai pe o astfel de scenă se produce prima scamatorie. Numai că Marele Dușman n-a murit, ci numai s-a deghizat; el nu mai cere deschis sufletul, ci încrederea, satisfăcând pentru aceasta, niște vanități: aur, mărire, amor; el oferă, pentru a o elimina, pentru fiecare îndoielă - o certitudine; plătește cu monezi intens poleite, dar calpe; și-ți cere să nu te ferești de ispite, ci să le dai curs din moment ce ești propriul tău stăpân! Înger căzut, Diavolul este „*prințul acestei lumi*” fiindcă trăiește printre oameni și în oameni, iar nu în înaltul cerului. Egoatria, afirmă în subsidiar de Rougemont,

este boala prin care Diavolul cucerește lumea; o boală pe care nu numai că nu vrea să o vindece, ba chiar o întreține... diabolic.

Împinsă până la paroxism într-o ființă în al cărei întreg neam a fost contaminat, egolatria aceasta duce la cea de-a doua scamatorie. Iată-o formulată de Denis de Rougemont însuși: „*Și astfel, cu începere din 1933, diavolul ne-a făcut să credem că el era pur și simplu dl. Adolf Hitler, și uneori altcineva*”. Atrocitățile hitlerismului au făcut ca führerul să fie numit Antihrist, adică o încarnare a Satanei. Diavolul în cămașă brună a fost un fenomen de masă; un delir torționar colectiv. Identificându-l pe Hitler cu Satana, lumea a răsuflat ușurată în 1945, când el s-a sinucis. Nu e deloc așa, fiindcă asemenea specimene au mai fost și, probabil, vor mai fi. Întrebarea pe care o avansează de Rougemont (și pe care și-o poate pune orice om normal) este: cui i se datorează apariția și ascensiunea lui pe scara istoriei? Unei formidabile voințe proprii de a conduce, sau (și) unei dulci inconștiențe a contemporanilor? În absența unui răspuns raționalist, de Rougemont conchide că și aici „*și-a băgat dracul coada*”. Cum că Diavolul este „*director de inconștiență*”. De unde, apelul la

luciditate și realism, chiar dacă trebuie admisă, *ab initio*, inepuizabila putere de metamorfozare a celui care întrupează Spiritul Răului; și chiar dacă momentul separării apelor de uscat, al binelui de rău, al erorii de adevăr este aleatoriu și, prin asta, greu de perceput, fiindcă nu există o regulă; dar, oare, există cu adevărat o regulă în acest domeniu? Se pare că nu, continuă de Rougemont, din moment ce diavolul proliferază și în sistemele cu adevărat democratice (fiindcă, în paranteză fie spus, toate se pretind și se declară democratice). „*Adversarul este totdeauna în noi înșine*” (p. 69). Dacă e așa, atunci cu toții suntem vinovați de existența Diavolului. Unele credințe religioase chiar afirmă o culpabilitate colectivă, nu numai locală, națională ori continentală, ci planetară. Neamul omenesc, se spune, este un neam de vinovați, fie și numai prin prisma păcatului original; păcat care se află, totuși, la originea cunoașterii umane. „*Libertatea înseamnă dreptul de a nu asculta*” (p. 78) și, deci, de a te opune. Libertatea, mai observă, tot la modul paradoxal, de Rougemont, este, în același timp, un risc; dar nu unul oarecare, ci unul care „*trebuie asumat cu fiecare clipă*” (p. 79). Altfel, micii demoni - substituiți ai Marelui Scamator - își fac de cap: cei ai poliției, siguranței, neînsemnătății, popularității. De aici, un alt paradox: democrația „*nu este, ca și sănătatea, decât o utopie*” (p. 91), iar ceea ce este îndeobște considerat opusul ei - totalitarismul - nu este, în fond, altceva, decât „*forma de jos a democrației*”. Prin gura unuia sau altuia, care alternează difuzarea știrilor reale cu cele false, Diavolul e asemuit coloanei a V-a a lui Hitler. În plus, mai avertizează de Rougemont, cel care descoperă și dezvăluie ascunzătoarea Diavolului riscă să devină el însuși ascunzătoare: exact ca în celebrele tratate medievale despre exorcizări: diavolul din posedat trece în cel care l-a alungat de acolo; dacă nu în corp, atunci în fotoliul său.

Florin Măceșanu - Parodie Dali

Florin AĞAFIȚEI

PROFILUL SĂVANTULUI FLORIN DELEANU

- profesor universitar la Tokyo, Japonia*

În anul 1959, pe data de 9 decembrie, se naște **Florin Deleanu**, unul din cei mai titrați orientaliști români contemporani, a cărui specializare în domeniul indianisticii s-a accentuat după 1991.

Studiile și le-a făcut în România. Înaintea plecării din țară a lucrat ca translator IIRUC, *Întreprinderea de Instalații și Reparații de Utilaj de Calculatoare*, apoi din 1988 a fost profesor de engleză la *Miyazawa Gakuen High School (Yokohama, Japonia)* până în 1994. Între 1990-1992 predă limba engleză la *Yokohama International College For Social Welfare*, apoi la **Facultatea de Litere instituției Waseda University (Tokyo)**, între 1994-1995.

Urmează o perioadă intensă a activității profesionale, când Florin Deleanu ocupă, pe rând, posturi importante, ca profesor de engleză și filosofie - 1994-2001: la **Kansai Medical University (Osaka, Japonia)**.

Între anii 2001-2003 susține cursuri de buddhism la *International College for Postgraduate Buddhist Studies*; din 2003 este profesor universitar, iar din 2009 directorul *Institutului Internațional pentru Studii Buddhiste*, afiliat cu același *International College for Postgraduate Buddhist Studies*. Aproape în paralel, a deținut calitatea de *visiting professor* al *Universității Hamburg*, *Institutul de Studii Asiatice și Africane*. În 2007 i se oferă la Oxford primul post de *full professor of Buddhist Studies* din istoria universității Oxford; numele oficial al poziției este „Nu-

mata Chair of Buddhist Studies”, refuzat de Florin Deleanu din motive personale. Își continuă activitatea în cadrul departamentului de *Arte și Litere al Universității Meiji* (între 2007-2010 a fost part-time lecturer), iar din 2010 în martie, renunță la aceasta; din 2008 este conferențiar al *Universității din Tokyo* (între 2008-2010), același departament, specialist în studierea buddhismului la *Facultatea de Litere, Catedra de Indianistică și Studii Buddhiste*. Din 2009, devine part-time lecturer la *Universitatea Tokyo*, singura universitate unde mai continuă să predea, în prezent, în afară de *International College for Postgraduate Buddhist Studies*.

Tot în 2009 devine director al *Institutului Internațional pentru Studii Buddhiste*.

Este membru al instituțiilor: **International Association of Buddhist Studies, Japanese Association of Indian and Buddhist Studies, Nippon Buddhist Research Association, Association of Buddhist Philosophy, Institute of Eastern Culture, Society of Oriental Philosophy of Waseda University**.

Aria specializărilor sale cuprinde: buddhismul indian - Yogacara, Abhidharma, buddhismul timpuriu, literatura Prajnaparamita, buddhismul chinez, meditația în buddhismul timpuriu chinez, secolele II și VI, istoria canonului buddhist în Asia de Est și Tibet, paleografia textelor buddhiste medievale din nordul Indiei, având studii de epistemologie a meditației și științelor neurocognitive.

Repere din lista publicațiilor lui Florin Deleanu

1. *The Sutra on the Entry into the Island (An English*

Translation of Bodhiruci's Chinese Version of the Laukavatasutra) aflată în lucru pentru a fi editată de *BDK English Tripitaka Series*, în 2012.

2. *The Chapter on the Mundane Path (Laukikamarga) in Sravakabhumi: A Trilingual Edition (Sanskrit, Tibetan, Chinese), Annotated Translation, and Introductory Study*. Tokyo: The International Institute of Buddhist Studies, 2006.

3. *Studies on the Manuscript Tripitaka of the Kongo-ji and the Newly Found Buddhist Scriptures <co-autor>*, Tokyo: The International College for Postgraduate Buddhist Studies, 2004.

Articole

1. „*Spiritual Cultivation in Yogacara Buddhism*, publicat în *Yogacara-Vijnaptimatratra Thought*, volumul VII al *Seriei Mahayana Buddhism Series*, Publishing House (Japonia) (cca 50 pages).

2. „*Transmission and Creation: Ordinations for Nuns in Ancient and Early Medieval Japan*. *Journal of the International College for Advanced Buddhist Studies*, (2010, cca. 50 pag.).

3. „*Meditative Practices in the Bodhisattvabhūmi: Quest for and Liberation through the Thing-In-Itself*, în Ulrich Timme Kragh ed. *Yogacarabhumi and Yogacaras*. Harvard: Harvard University Press (2010 cca. 30 pag.).

4. „*Agnostic Meditations on Buddhist Meditation*. *Zygon: Journal of Religion and Science*. Vol. 45 (2010, cca. 30 pag.).

5. „*Sedi, Vidi, Vici: Whats, Hows and Whys in Buddhist Meditation*. În *N.H. Samtani Felicitation Volume*. Varanasi:

Benares Hindu University (2010, cca. 60 pag.).

6. „*The Formation and Historical Background of the Uravakabhumi: Focusing on its School Affiliation, Thought and Religion of Asia*, 2007.

7. „*Spiritual Cultivation and Awakening in the Uravakabhumi*. *Transactions of the International Indology Conference*, Goa (India), 2007 (17 pag.).

8. „*The Manuscript Transmission of Xuanzang's Translation of the Uravakabhūmi in China and Japan*, Toshinori Ochiai, în *Comprehensive Studies on the Manuscript Tripitaka and Sacred Texts of the Kongo-ji Collection* - Tokyo: The International College for Postgraduate Buddhist Studies (2007).

9. „*On the Newly Discovered Kongo-ji Text of the Anban shou yi jing trades*”, în *Tohogaku no shin-shiten - (New Perspectives in Eastern Studies)*, editat de Fukui Fumimasa-Bunga. Tokyo: Goyo shobo (2003).

10. „*The Newly Found Text of the Anban shou yi jing*, *Journal of the International College for Advanced Buddhist Studies* - (2003).

11. „*Some Remarks on the Textual History of the Uravakabhumi*, *Journal of the International College for Advanced Buddhist Studies* (2002).

12. „*Mindfulness of Breathing in the Abhidharmakouabhasya*”, *The Journal of the Department of Liberal Arts of Kansai Medical University* (2001).

13. „*Buddhist Ethology*”, în Canon Pali: „*Between Symbol and Observation, The Eastern Buddhist* (Serie nouă) (2000).

*Notă: Informațiile ne-au survenit ca urmare a schimburilor epistolare avute cu Florin Deleanu în cursul anilor 2009-2010, același savant care ne-a oferit detalii asupra activității și preocupărilor personale privind aria cunoașterii specifice Orientului Îndepărtat.

continuare din pag. 5

14. „A Preliminary Study on Meditation and the Beginnings of Mahayana Buddhism, Annual Report of the International Research Institute for Advanced Buddhology, (2000).

15. „Recent Trends in Japanese Studies on Premodern (Song to Qing Dynasties) Buddhism in China, *The Journal of the Department of Liberal Arts of Kansai Medical University* (1998).

16. „Participating in the International Workshop on The Works of An Shigao - 1996, Leiden, *Eastern Studies*, (1997).

17. „A Preliminary Study of An Shigao's, Translation of the *Yogācārabhūmi*, *The Journal of the Department of Liberal Arts of Kansai Medical University* - (1997).

18. „The 34th International Congress of Asian and North African Studies - *Thought and Religion of Asia* - (1994).

19. „Urvakayana Yoga Practices and Mahayana Buddhism, *Bulletin of the Graduate Division of Literature of Waseda University*, (1993).

20. „An Shigao and the History of the *Anban shouyi jing*, *Asian Culture and Thought*, (1993).

21. „Mindfulness of Breathing in the *Dhyana Sutras*, *Transactions of the International Conference of Orientalists in Japan*, (1992), de asemenea publicat și în Chieh-hsien Ch'en, ed. *Proceedings of the 35th Permanent International Altaistic Conference, 1992, Taipei*.

22. „On the Compilation Process of the Present Text of the *Anban shouyi jing*, *Thought and Religion of Asia* - (1992).

23. „Oriental Studies in Romania: A Brief Introduction - *Eastern Studies* (1991).

24. „O perspectivă semiotică asupra progresului în artă („A Semiotic Perspective on Progress in Art), *Revista de filosofie (Journal of Philosophy)*, Romanian Academy, (1985).

25. „Filosofia limbii în China antică („Language Philosophy in

Ancient China), *Studii și cercetări lingvistice (Linguistic Studies and Research)*, Romanian Academy, în Vol.35 -36 (1984).

„Ethologia buddhistă în canonul pali; între simbol și observație”

Prin bunăvoința lui Florin Deleanu am intrat în posesia studiilor, articolelor, cercetărilor realizate și publicate de acesta în periodicele aparținând universităților de referință din Japonia, dar nu numai.

Din multitudinea articolelor, foarte bogate în surse și referințe bibliografice - în majoritate, necunoscute istoriografiei de profil din România - am selectat studiul „*Buddhist Ethology in Canon Pali: Between Symbol and Observation*”, **The Eastern Buddhist vol.XXXII, nr.2 (Serie nouă), (2000)** spre a prezenta, pe scurt, în paginile revistei de față, una din numeroasele preocupări ale celui care, între altele, este un bun cunoscător a douăzeci și șapte de limbi străine, între ele regăsindu-se chineza, sanskrita, japoneza, engleza, germana, franceza etc.

Cuprins între paginile 79 și 128 ale publicației citate, **The Eastern Buddhist vol.XXXII, nr.2 (Serie nouă)**, studiul abordează - după cum arată și titlul - ethologia buddhistă, cercetând relația om-animal. Unul dintre punctele de plecare ale demersului științific îl constituie **Jataka**, povestiri ce relatează despre viețile pământești ale lui Buddha. Scrierea e redactată în pali și aparține canonului buddhismului Hinayana.

Florin Deleanu este preocupat - când se raportează la **Jataka** - de modul în care sunt privite și înțelese animalele, de raportul lor cu oamenii, având grijă să pornească întotdeauna direct de la text, de la sursa originală și originală pentru a putea formula un punct de vedere personal.

Neîndoios, în comparație cu omul, animalele sunt receptate ca fiind într-o poziție inferioară, deoarece sunt incapabile a-și asigura libertatea interioară.

Ce este interesant în studiul amintit, ține de o anumită mentalitate ecologică prezentă la călugării buddhiști, fapt observabil, de pildă, în *Vinaya* (II-162-2) prin care li se interzice fețelor monahale să poarte sandale decorate cu piele de tigră, leu, panteră, capră neagră, veveriță etc. Interdicția aduce cu sine protejarea vieții animalelor respective, speciilor din care fac parte.

Florin Deleanu descoperă - în alte pasaje - informații și precizări ce nu sunt de folos doar savanților care se ocupă cu studiul buddhismului, ci și biologilor, de pildă. Nu intrăm în amănunte.

O contribuție aparte a savantului vizează simbolul dezvoltat - în textele pali - de animale, în raport cu firea umană; faptul nu e tocmai facil, căci exprimarea anticilor, adeseori devine incomodă, obligând autorul studiului să apeleze la *Abhidhanappadipika*, care oferă sinonimele suficiente și necesare surmontării situațiilor incomode. De exemplu, pentru elefantul indian se întrebuințează, în pali, următoarele denumiri: **kunjara, naga, matanga, hatthi-naga, gaja**; tocmai de aceea fiecare expresie trebuie să fie contextualizată și atent tradusă.

Elefantul liniștit poate simboliza pe omul care-și controlează pasiunile, simțurile, la fel de bine cum îl poate imagina pe cel a cărui minte nu se poate controla, focaliza, concentra asupra unei idei, dacă vorbim despre elefantul furios, agitat. Tot elefantul este cel care simbolizează solitudinea. Din punct de vedere ethologic, imaginea unui elefant ce simbolizează omul în concentrare, nu va avea nici o valoare dacă nu se oferă și contraexemplul elefantului furios, agitat, distrugător, ce simbolizează mintea agitată.

În alt loc, Florin Deleanu discută despre dezbaterile savanților în jurul termenului ce definește căprioara, pentru a prezenta, apoi, felul în care este receptată de buddhiști imaginea ei, în mod simbolic; astfel, delicatețea căprioarei ar fi asociată - în plan uman - caracterului ascetului.

ui. Descriind propriile practici ascetice dinaintea trezirii, Buddha însuși afirma că el însuși evita prezența umană, „*precum căprioara în pădure... Când simțea prezența omului, trecea dintr-o umbră în alta, dintr-un tufiș în altul, dintr-o vale în alta, de la un deal la altul*”, (**MN I 79**).

Multe alte imagini sunt întrebuințate, căprioara aflându-se la mijloc, dar poate cea mai sugestivă este aceea conform căreia bârfele lumii au același efect devastator asupra spiritului uman, pe care îl manifestă vântul prin pădure când adie sperind gingașa vietate.

Maimuța, la rândul ei, cu diferite denumiri în canon - **kapi, makkata, sâkhâmiga** - reprezintă în ethologia buddhică simbolul minții agitate; „*mintea inconstantă este aidoma maimuței*”, citează Florin Deleanu, la pagina 103 a studiului; cu alte cuvinte „*cittam calam makkata-sannibham*”.

În plan uman, cei retrași sau brahmanii care trec de la o doctrină ori de la o învățătură la alta sunt asemănați maimuțelor care sar din creangă în creangă.

Simbolul leului și al șacalului - în contrast - fac în continuare subiectul comentariilor savantului, descoperindu-se trăsături transferabile facil firii umane.

Către finalul demersului propriu, Florin Deleanu se întreabă ce reprezintă azi și ce înțeles are starea de animalitate pentru călugării buddhiști. Iar răspunsul este, înainte de toate, în acord cu antica viziune, o decăzută formă a reîncarnării. Faptul nu presupune însă, o desconsiderare a animalelor ci, dimpotrivă, o grijă aparte, atenție și compasiune față de acestea.

Relevând aspecte ale canonului pali cu privire la relația om-animal, Florin Deleanu îmbogățește comentariile prin viziunea atașat-modernă a omului contemporan, care trece prin filtrul personal conținutul gândirii buddhiste, oferind noi înțelesuri scrierilor antice avute în vedere.

JANET NICĂ ÎN DIALOG CU FLORENTIN SMARANDACHE

Janet Nică: Vă saluau cu interes dezinteresat

BUZZ!!!

Florentin Smarandache: mă interesează dezinteresul janetnica-ian.

Janet Nică: Dacă nu sunteți pe fir, îmi ies din fire.

Janet Nică: fir-ai al naibii!

Florentin Smarandache: ce mai fac și nu fac paradoxiștii doljeni?

Janet Nică: para doxiștii doljeni se cheamă juveți.

Florentin Smarandache: unde este juvețele nostru acum?

Janet Nică: în apele lui.

Florentin Smarandache: eu sunt în zăpada mea.

Janet Nică: și eu sunt tot în zăpada dumneavoastră.

Florentin Smarandache: okay. o să transpirăm împreună și separat.

Janet Nică: pe aici toți turturii se fac sloiuri.

Florentin Smarandache: ți-am văzut situl, dar nu ai pus și cărțile.

Janet Nică: ba da, sunt puse 5 din 9.

Florentin Smarandache: atunci link-urile nu au mers pentru mine - nu mă cunosc!

Janet Nică: ziceți cuțu-cuțu și vă cunosc.

Florentin Smarandache: cuțu-cuțule!

Janet Nică: gata, gata, domnule.

Florentin Smarandache: fiindcă tot vorbim de domni, ce mai face domnul barbu?

Janet Nică: sau, susan, deschide-te.

Florentin Smarandache: în ce format le ai pe sit? făt frumox este și ea?

Janet Nică: mai mult se face că face, iar ce-a făcut, desface.

Janet Nică: Nu știu în ce format, o să-l întreb pe Ovi al meu și vă comunic. Normal, este si FĂT FRUMOX.

Florentin Smarandache: d-l Popa, cel mofluz, e prin canada la fiica...

Janet Nică: dar CEAȘCA DE LITERATURA ați citit-o?

Florentin Smarandache: care?

Janet Nică: Domnul Barbu în Canada? Nu, e la Craiova.

Florentin Smarandache: Nu, D-l Popa (ce mi-e popa) aminamicul tău, e-n Canada.

Janet Nică: Aaaa, așa da. Se canaduește .

Janet Nică: toți care ies afară intră mai bine înăuntru.

Florentin Smarandache: esperamos.

Janet Nică: cu certitudine e ceva dubios.

Florentin Smarandache: ești mai paradoxist ca mine!

Janet Nică: poate mai catolic decât Papa.

Janet Nică: și mai diplomat decât mapa.

Florentin Smarandache: mai ortodox ca patriarhul.

Janet Nică: și mai rege ca monarhul.

Florentin Smarandache: mai albastru decât verde.

Janet Nică: regăsire ce se pierde.

Florentin Smarandache: am murit.

Janet Nică: va urez din România să vă iubească bucuria!

Florentin Smarandache: acum, după moarte?

Janet Nică: de râs?

Florentin Smarandache: aha

Janet Nică: nu toți se nasc spre a muri și mor spre a se naște?

Janet Nică: ați intrat în CEAȘCA DE LITERATURĂ?

Florentin Smarandache: scrie și piesuțe de teatru paradoxiste - precum acest „chat”

Janet Nică: să văd ce se încheagă.

Janet Nică: nu mi-ați spus ce ați făcut în Egipt...

Janet Nică: ați mâncat fazanul fript?

Florentin Smarandache: nema

Janet Nică: nema nema, asta este teorema?

Florentin Smarandache: ce-ai zice de o carte „chat” comună? o finanțez eu de dragul marelui talent paradoxist al d-lui nică (fără frică) și mari-nică

Janet Nică: cu ocazia acestui prilej, ar fi o mare bucurie

Florentin Smarandache: cartea o poți scoate din aceste dialoguri.

Janet Nică: mai întâi să o dialogăm, apoi să o omologăm

Florentin Smarandache: și omogenizăm.

Janet Nică: și să o damigenizăm, de la damigeană

Florentin Smarandache: și-o urciorizăm de la vatra de vin

Janet Nică: o vadrizăm, o vinizăm, o avizăm și o divinizăm.

Florentin Smarandache: acum mă atacă și mm-ul [=mircea monu-l)

Janet Nică: intrați în tranșee și atacați-l pe mai multe trasee.

Janet Nică: dacă vreți, vă las, să nu fiți în impas la fiecare pas.

Florentin Smarandache: sunt la pas la fiecare impas

Florentin Smarandache: am succes în eșecuri.

Janet Nică: să vă iubească norocul tot timpul mai în tot locul.

Janet Nică: vă las cu Monu Tutankamonu

Janet Nică: și Fanfaronu

Janet Nică: să citiți Decameronu

Florentin Smarandache: Matrahonu

Janet Nică: eu nu vă mai țin isonu

Florentin Smarandache: și citesc hexameronu

Janet Nică: să beți cu biberonu

Janet Nică: cu conu Monu

Janet Nică: zdrahonu

Florentin Smarandache: baraonu

Janet Nică: de la NATO până la ONU

Florentin Smarandache: tot românul mi s-a monu

Janet Nică: că e tare astronomu și merge ca metronomu

Janet Nică: Florentine, nu te mai rețin, sper să mai vorbim în viitorul cât mai proxim.

Florentin Smarandache: metronomu cu capac / și la gură hap hap hap

Florentin Smarandache: ne vom întâlni în viitorul trecut.

Janet Nică: Te pup și să te aresteze bucuria pentru multă vreme!

Florentin Smarandache: adios pe dos!

Janet Nică: Să înflorești, Florentine, ca un cireș de pe la mine

Florentin Smarandache: să janetești, janet, și să nicalești ca niculescu

Florentin Smarandache: o să copiez tot chat-ul într-un fișier pe care-l păstrez pentru anti istoria literară

Janet Nică: să mă ții la curent cu electricitatea verbului tău

Janet Nică: bravo, așa să refaci, să refici, să refoci...

Janet Nică: te pup încă o dată de mai multe ori...

continuare din pag. 1

luată alternativ de dinamica dialogului dintre suferind și o secvență dorită; rol preluat de „căpătâiul” personificat și înzestrat cu virtutea înțelepciunii liniștitoare: „La căpătâiul bolnavului/ Doar căpătâiul-/ Și-a ridicat capul de pe el/ Și, de parcă, acum l-ar vedea/ Îl întreabă:/ -Ai venit și tu să stai cu mine,/ Căpătâiule?/- Da!/ Trebuie să fie cineva lângă tine/ În ceasurile astea,/ Fiindcă ești tare bolnav.” (2.XI 1996).

Interpretată metafizic, simbolistica proiecțiilor temporale din primele două versuri „La căpătâiul bolnavului/ Doar căpătâiul/” ne dezvăluie într-adevăr, capătul de drum al finitudinii, deodată fiind în act cu aura veghetoare; ceea ce mai generează în înțeles filosofic și duala apropiere predestinată a des/ființării.

Deși pornește de la forțele senzoriale rezultate din Lumea sa eterică, „Puntea” imaginară, ca reper liminar cu acute armonii semantice, progresează rectiliniu dintr-un punct aprins spre transcendente escatologice. Semnificațiile existente, emană iradiații care ne induc în magia durerii lingvistice: „Mă balansează pe ceva foarte subred/ Un fel de punte primejdioasă,/ Străbătută de spasmele/ Unui teribil vârtej;/ O punte între nimic și nimic/ Pe care eu n-am cerut s-o trec.”

Cum observăm, „balansul” între ni/mic și ni/mic - ca instabilitate de echilibru a eului, între finitudine și infinitudine - „pe ceva foarte subred” nu este lipsit de primejdia căderii, în viziune biblică. Balansul (vibrația pendulatoare) ne relevă lucrul ispitei ce proliferază în contact cu singurătatea și izolarea laică, o spaimă a ființei de neființare, într-o finalitate adâncă, bine călăuzită în text de „coincidența” contrariilor „între nimic și nimic”.

Dar „nimicul”, redat aici exoteric, nu este totuna cu predicția haosului sau a abisului, trăită esoteric în subtilitatea soresciană. Chiar dacă pare o utopie, el, poetul nivelurilor superioare, știe că noțiunile exoterice de haos și abis, neînțelese de lumea profană, sunt ascunderi hermetice, în spațiile cărora se află o „uzină” misterioasă, genezică, universală,

unde se petrec metamorfozele elementelor: „/Niciodată n-am făcut/Atâtea gesturi dezordonate,/ Semănând a rugă, amenințare, disperare.../ Sunt azvârlit în cer/ Printre tunete/ Revin,/ Iar mă azvârle/ Niciodată n-am fost atât de speriat.”

Îmi probez temeinicia afirmației cu un fragment revelator, extras din „Sfânta predică”, rostită de Hermes Trismegistus: „3.[...] Căci în Haos era un întuneric nesfârșit, Abis sau Adâncime fără fund, Apă și un Spirit subtil inteligibil în Putere; și a țâșnit Lumina Sfântă, iar elementele s-au coagulat din Nisipul substanței umede. 4. Și toți Zeii au văzut Natura plină de Semințe.”

Studiind temeinic Cosmogonia, Max Heindel emite următoarea teză: „Haosul nu este o stare care a existat în trecut și care acum a dispărut în întregime. El ne înconjoară chiar în acest moment. Vechile forme avându-și pierdută utilitatea, se dizolvă, unele după altele, în Haosul care dă naștere în mod constant în schimb, la noi forme. Fără acest dublu proces nu ar putea să existe progres; munca evoluției ar înceta și stagnarea care ar urma ar împiedica orice posibilitate de înaintare.

Este un adevăr de netăgăduit că „cu cât murim mai des, cu atât trăim mai bine”. Goethe, poet inițiat, a scris: „Cel care nu poate în mod constant să moară și să renască la viață va fi mereu un oaspete trist pe acest pământ”. Și Sfântul Pavel a spus: „Eu mor în fiecare zi”.

Pe alte imagini ale întinderii spațiale, răsună o aspră poruncă din hățișul de determinări: „-Dă-

te jos de pe linia asta/ Închipuită,/ Nu înțelegi că totul s-a terminat?/ Sunt azvârlit, trântit, dat cu capul/ de pereți/ Mă sprijin, mă agăț/ Mă ridic./ - Nu știam că viața/ E o linie închipuită, zic./ Zmuciturile mă fac jucărie/ Pe scândura subredă, între pământ și cer./

Iată cum, la apusul târziu lui, ratio își asumă ultima participare la reinițiere prin accedea pe as/ cuțitul perasului linar. „Linia închipuită” rămâne totuși în deasupra substanței poetice, care precede sensul, un concept voit de uniformitate, un simbol oponent al spiralei din teoria atracției universale, o alt/fel de cale aleasă a microcosmosului uman în spre pluralitatea Lumiilor macrocosmice.

Potențialitatea symptomei devastatoare din conștiința sa pare a se diminua, cel puțin fulgurant, în amestecul cu identicul inocenței ce transpare prin rememorarea copilăriei: „Ce departe a rămas în urmă leagănul/ Din același lemn ca și puntea/ În care mama, cântând și plângând,/ Mă învăța ritmul cosmic/ Pe care-l pierd acum:/ Nani! Nani!” (2.XI 1996).

Prin alternarea timpilor în registrul litaniei, ființa din cuvânt, investește acum raynoismul nucleului creativ cu empyriosul nuanțelor soteriologice, fiindcă re-trăiește esențele ritmurilor cosmice.

Asocierea componentelor alegorice, exprimate gnomice de personalitatea sensibilă care valorizează, se desfășoară în perspectivă umană dar este interconectată și la procesele galactice dintre universuri.

Impulsionat de curenți vitali, Marin Sorescu preferă Scientia occulta în această enigmatică și

rară construcție vizionară.

Într-un alt episod dramatic, sufletul hiperconștient, care nu mai suportă impuritățile concretului, aspiră la realitățile indivizibile.

Primatul voinței sale este eliberarea din experiența existențială revelatoare și reîntoarcerea la aperiionul originilor: „Oprește!/ A răcnit sufletul,/ Oprește să mă dau jos!/ Sunt sătul de-atâtea corvezi,/ De-atâtea determinări, obligații și legi,/ Eu am fost făcut să fiu liber./ -Nu pot să mă opresc,/ I-a răspuns pământul (Pământul din mine), „Dă-te jos din mers,/ Dacă-ți dă mâna/ Și fă-o chiar acum,/ Când eu o vierz/ Spre scârbă și tină./ Dă-te jos în cer,/ Prietene de-o viață,/ Te iau când revin.” (Oprește!, 2.XI 1996).

Credința în succesiunea re-ntrupărilor, guvernate de mișcărilor astrelor, o regăsim în predicția vocativă „Te iau când revin”.

Stimulat spiritual de fluxul „Monadei divine” (Leibniz), poetul „ipostaziat”, oficiază un cod psiurgic prin titlul de referință „Doamne!” (Spitalul Chochin, Paris, 10.XI.1996) și renunță aparent la ecranul spațial, pe care s-a materializat imagistic, într-o altă ordine vibratorie „puntea de lemn subred”. Spun aparent, fiindcă linia vieții eului în variațiile sale poetice se continuă...

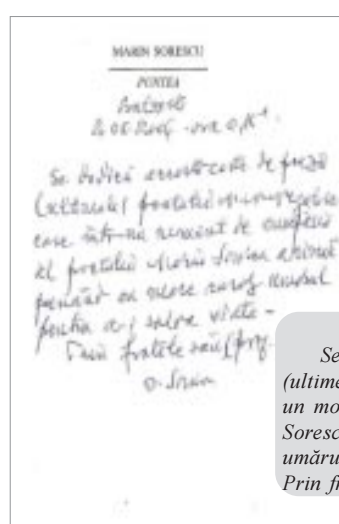
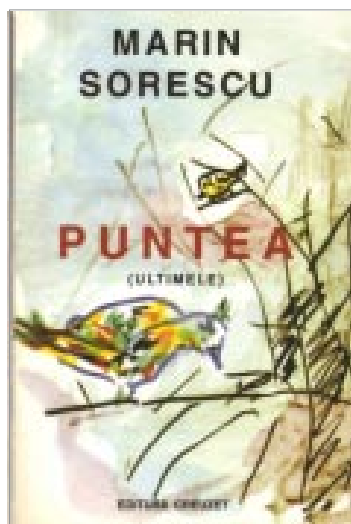
Aspirația esoterică, proto-gnostică, cheamă la cunoaștere superioară atemporală și impersonală.

Din dorința de revenire în embrionarul sufletelor este implorat Numele Sacralității Creatoare: „Doamne,/ Ia-mă de mână/ Și hai să fugim în lume,/ Să ieșim puțin, la aer./ Poate schimbând curenții,/ O să mă simt și eu în larg./ Lângă Tine.”

Dar, până la visata Lume sublimă emanativă (Aziluth) „fuga” din Lumea factice (Asiah), va trebui să mai străbată în ani cosmic Lumea formativă (Yietsirah) și Lumea creativă (Briah), potrivit Legii virtuților divine a Sephirothurilor kabalistice.

Bulzești, 02.05.2006, ora 00:15

Se dedică această carte de poezii (ultimele) poetului N.N.Negulescu, care într-un moment de cumpănă al poetului Marin Sorescu a riscat punând cu mare curaj umărul pentru a-i salva viața. Prin fratele său prof. I. Sorescu.

continuare în numărul următor

Mariana ZAVATI GARDNER (Anglia)

S-a născut la Bacău la 19/20 ianuarie 1952. Este fiica profesorului de chimie (gr. I), col. (r) Constantin Zavati și a Iuliei Bucur Zavati, farmacist principal, fostă directoare la Oficiul Regional/Județean Bacău. Din 1980 este căsătorită cu John Edward Gardner, șef de catedră la colegiu, Fellow of the Royal Geographical Society - au o fiică, studentă la University of London și un fiu, student la colegiu.

Studiile le-a făcut la Liceul Internat de Fete/Colegiul Național Vasile Alecsandri. (1967-1971). În anii de liceu a făcut parte din colegiul redacției revistei liceului, "Orizont" și a colaborat la cotidianul "Steagul Roșu" din Bacău.

A urmat studiile universitare la Universitatea A.I. Cuza Iași, facultatea de filologie, specialitatea engleză-franceză (1971-1975) echivalente în UK cu Master of Science in Philology double first class honours. În timpul studenției a făcut parte din colegiul redacției revistei Universității "Alma Mater/Dialog", condusă de acad. Al. Călinescu; a colaborat la "Cronica" și la "Viața Politehnicii".

Între 1977-1978, a urmat cursuri la Universitatea din București. În 1979, a fost numită prin examen public pe postul de asistent universitar la prof. univ. dr. Leon Levitchi, la Univ. Bacău.

În United Kingdom, a functionat ca lector la limba franceză cu jumătate de normă la Universitatea Populară, Comitatul Essex (1981-1986) și profesoară titulară de liceu cu normă întreagă la latină, franceză. Din 1987, a funcționat ca profesoară titulară de liceu la franceză, germană, italiană și spaniolă în Comitatul Norfolk.

A urmat cursuri postuniversitare la Essex Institute of Higher Education UK (1982, 1983, 1986), Leeds University Post Graduate Certificate in Education UK (1986-1987), Goethe Institut Rosenheim Germania (1991), L'école Normale Supérieure Auxerre Franta (1991), Regent's College London UK (1992), Open University Creative Writing Course Milton Keynes UK (2006) și Open University Advanced Creative Writing Course Milton Keynes UK (2008-2009) - Diploma in Literature and Creative Writing.

A fost invitată la conferințe și ateliere literare: New Writing Partnership: Ventures 2004, 2005, 2006 Norwich, University of East Anglia Norwich: Experiment in Literature - New Writing Worlds 2006, Norwich College of Art and Design: Open Poetry Readings 2005, 2006.

Departa la șes

Albina zboară spre copaci
Vânătorii o urmăresc
pană albă între aripi

Femeia Soare se întrevide la șes

Vânători urmează gemetele râului
Femei caută rădăcini de nufăr
și lemn de foc să ducă acasă

Femeia Soare se întrevide la șes

Femei înnoată cu crocodili
Pe malul uscat al râului

POEZII DIN JURNALUL JULIEI MAY

Diamante

Un poate dormi
Regina Mlaștinilor
În rochia ei din diamante

Plutește peste
Labirint de canale
La vâsle ridică
La vâsle coboară

Ploaia din diamante
O ține de veghe

Fulgere sapă adânc
În piatra cioplită
Cu fiare din basme
Care alunecă
Care pândesc prada
Care zboară
Peste ape din diamante

Noroi în laguna
Înăuntrul palatelor
Totu-i de vânzare
Coliere din diamante
Inele din diamante
Brățări din diamante
Statui din marmură de Carrara
Tablouri în ulei
De maeștri răposai

În piețe
Cărți de joc alb cu negru
Măști de carnaval
La flux
La reflux
Arcade din șisturi
Ape în plumb topit
Ploaie din diamante

Șlepuri poleite pe putrede ape
Stindarde zăpăcite-n furtună
Poduri întrecându-se peste canale
Stradele înguste pavate în piatră
Diamante extrase-n noroi.

cu ape criptice subterane

Femeia Soare se întrevide la șes

La gură cu apa uscată
Meandre de lacrimi
Sulițe și vânători tatuati

Femeia Soare se întrevide la șes

Alaiuri bat ritm în noroiul uscat
În mână, topoare de luptă din lemn
În copac, albine și miere

Femeia Soare se întrevide la șes

Tăcere

În jur de bolovani sedeau
umbre lucind în ocră
suspendate între două lumi
în cursa himerei
atomi ai foamei

muiați în răs invizibil
pământ ars, tufişuri sterpe și bete
cenușa oarbă a zilei precise
erau sudați împreună
sub cerul asurzit

focul picura biciuit
culori se-amestecau
în bucle verticale
praful își făcea casa-n ochi
se contura nisipul în gură

cei de acolo pluteau
pe labirintul tăcerii
cascadori ai himerei
canicula era bolnavă de foame
atomii se luau la trântă în aer

Șopârla cu limba vineție

Purta un băț să-și iscodească focul
în drum de doruri
în lume de năluci

purta praf sub pleoape
forme din nisip în gură
flămândă, tânjea după pradă

șopârla cu limba vineție
își alină odraslele -
vedea canguri conturați în praf

atomii bățului de iscodit focul
se făceau ploaie în răs invizibil
peste ierburi și tufişuri uscate

șopârla cu limba vineție
apucată, izbi atomii
cu bățul de iscodit focul

odraslele ei se luptară cu aerul
prinse în capcana himerei
atomi încheștați de foame

SCRIITORUL N.N. NEGULESCU ÎN DIALOG CU ACADEMICIANUL CONSTANTIN BĂLĂCEANU-STOLNICI

N.N. Negulescu: Dragă domnule academician Constantin Bălăceanu-Stolnici, dorim să înțelegem viziunea domniei voastre despre sfera cercetării științifice. Ce condiții ar trebui oferite în sprijinul personalităților creative?

C. Bălăceanu-Stolnici: Cercetarea științifică este pe cale să devie extrem de dificilă și de complexă și mai ales foarte costisitoare. De asemenea, cu excepția unor domenii ca cel de exemplu al matematicii, apare clar că cercetarea trebuie să fie de echipă și numai poate fi strict individuală. De asemenea, numărul informațiilor existente este copleșitor, așa că memoria umană începe să fie depășită. Rolul personalităților este destul de dificil. Trebuie însă să se schimbe radical modul de selecție și de promovare care să se bazeze exclusiv pe merite. Apoi, trebuie o susținere logică adecvată și crearea unor condiții de remunerare care să asigure cercetătorilor o bună calitate a vieții.

N.N.N.: Prin bogăția de conținut, opera d-voastră este de proporții enciclopedice. Aș vrea să ne oprim puțin în patrimoniul de idei. Definiți intensitatea spiritului de sinteză.

C.B.-S.: Destinul a vrut ca să parcurg mai multe domenii de cercetare, neurofiziologie, neurologie clinică, cibernetică, geriatrie și antropologie. Toate însă, au fost centrate pe om și în mod special pe activitatea sa neuropsihologică, analizată la toate ni-

velele structurale și funcționale, în condiții normale și patologice, ținând seama de aspectele evolutive și de diversitățile tipologice. Desigur că, cea mai bună formă de a exprima firul ei conducător a fost vechiul adagiu al lui Parmenide: "anthropos, panton metron" (omul este măsura tuturor lucrurilor).

N.N.N.: Caut o detectare a nivelurilor de certitudine logică în titlul "Prăbușire a intelectului" din tratatul "Structura liricii moderne", scris de Hugo Friedrich (Editura Pentru Literatura Universală, București, 1969). Prin substanța termenilor folosiți s-a fondat o teorie solidă?

C.B.-S.: Logica este instrumentul principal al gândirii cognitive umane și stă la baza întregii cercetări științifice mai ales în forma ei aristoteliană. Tot edificiul cunoașterii umane se reazemă pe credința că logica este infailibilă. Existența antinomiilor ca și alte elemente au generat un oarecare pesimism care introduce (mai ales școala lui Carnap) o oarecare îndoială asupra fiabilității sale desăvârșite. De asemenea, structura probabilistă a lumii, existența determinismului haotic, precum și aceea a algebrelor (și logicilor) vagi (fuzzy) conferă cunoașterii umane un anumit grad de aproximare și unele limite.

N.N.N.: Din capitolul "Marile probleme" - vol. I al "Istoriei filosofiei" - lucrare coordonată de Jacqueline Russ (Editura Univers Enciclopedic, București, 2000) citez: "Gândirea filosofică, în căutarea rațiunii de a fi a lucrurilor, formulează chestiunea originii și a cauzei tuturor lucrurilor în forma lui arche, termen căruia Aristotel îi va da mai târziu sensul special de principiu: principiul este atât ceea ce este prim, punctul de plecare sau materia prima, cât și elementul fondator al explicației cauzale". Aveți o teză personală? O antiteză?

C.B.-S.: Originea tuturor lucrurilor, cosmogonia ca și rațiunea existenței Universului sunt realități prea complicate pentru posibilitățile actuale ale cunoașterii umane, care nu oferă decât modele provizorii, ce se modifică odată cu fiecare nouă descoperire (mai ales cele din domeniul cosmologiei și al structurii cuantice a materiei). Este greu de formulat o teorie certă și, după mine, singura valabilă astăzi (până când??) este cea a Big-bangului cu modificările aduse recent. Dacă părăsim gândirea științifică și adoptăm pe cea magică, lucrurile devin în aparență mai inteligibile dar necesită adoptarea ipotezei existenței transcendentului și a proceselor denumite supranaturale.

N.N.N.: Editura Univers Enciclopedic, București, 1997-2000, a dat curs unui sens modern la două dicționare: "Dicționar de Psihanaliză" - sub direcția lui Roland Chemama și "Dicționar de Psihologie" sub îndrumarea lui Norbert Sillamy. Ce ați remarcat la o examinare atentă? Vorbea odată Aristotel despre "o gândire a gândirii"...

C.B.-S.: Nu am consultat aceste dicționare, dar este evident că a gândi despre gândire nu este o noutate și oricum este mult mai veche decât tezele lui Aristotel.

N.N.N.: Interpretați-ne pe scurt pitagoreismul. Cu adevărat, sfera muzicii a fost atinsă printr-o speculație pitagoreică?

C.B.-S.: Pitagoreismul nu este o doctrină științifică ci una filosoficoreligioasă în care elementele gândirii magice sunt prezente pretutindeni, chiar când interpretează date experimentale ca cele legate de vibrația coardelor lirei grecești. S-a și spus că Pitagora continuă gândirea vechilor șamani ai Greciei iraționale. Contribuția lui Pitagora în muzică este pur teoretică și nu a avut ca preocupare muzica artistică ci,

doar structura sunetelor și modul cum ele se combina armonic sau melodic.

N.N.N.: "Temelia fundamentală a tuturor fenomenelor din lume este, pentru Schopenhauer, voința. Este o năzuință veșnică și oarbă de a exista. Ea nu conține rațiune. În timp ce Hegel considera rațiunea conștientă de sine, spiritul ca temelie a lumii, iar în rațiunea umană vedea numai o realizare individuală a rațiunii generale a lumii, Schopenhauer admite rațiunea numai ca produs al creierului, ca o bășică de săpun, care se naște la urmă de tot, după ce năzuința întunecată, irațională, voința a creat tot restul" (Enigmele filosofiei, Rudolf Steiner, Editura Triada, Cluj-Napoca, 2004). Dați-ne o stare de echilibru.

C.B.-S.: Eu nu m-am preocupat foarte mult cu realizarea unei corespondențe între modelele filosofice și cele oferite de științele zise exacte. Lumea accesibilă metodelor de cercetare ale științei este evident lumea materială a fizicienilor, biologilor, psihologilor etc. în care, termeni ca voință sau rațiune nu își găsesc locul. Cred că cea mai grea problemă a cunoașterii este să stabilească locul conștiinței (sau conștienței) în structura Universului. Nu avem nici un indiciu științific valabil care să ne explice emergența conștiinței din evenimentele ce au loc la nivelul creierului. În

continuare în pag. 11

Alina CHEȘCĂ

Drumul memoriei

După-amiaza ruptă din pânza copilăriei
o pisică dormind în grădina înecată de iarbă
o rază cade peste mirosul molcom de copilărie
SE ADUNĂ ANII ÎNTINERIND ÎN AMINTIRI
ca o poezie rezemată de fruntea ploilor

timpul îmi deschide poarta libertății
poveștile sună din goarne
vestind întoarcerea timpurilor albastre
amintirile ies din adăposturi
prin spărturile anilor coboară umbrele
celor ce se preumblă prin cărările de dincolo
cu rucsacul plin de flori
mai urc un munte
cu tinerețea prinsă la cingătoare
și sângele trecând din lume în mine
animal de pădure mirosind a rășină
însetat de răsărituri și de aerul pământului

DRUMURILE NE ÎNȚORC MEREU
SPRE ACELEAȘI CÂMPII NEPREȚUITE
împletite din iarbă și stele
din bulgări de pământ cântător
și aripi de cai purpurii.

Rugă

Atâta fericire încât mă doare,
DUMNEZEUL meu
Tu - care-mi dăruiești miracol după miracol
de ce nu inventezi un strigăt suprem
pe care să-l fac auzit până dincolo de ceruri
până în sufletul tuturor vieților
în Împărăția Ta și-n veșnicie?

astfel Ți-aș mulțumi, DOAMNE
pentru că în fața mea Tu așterni minuni
precum petalele în noaptea nunții
pentru că sufletul mi-e binecuvântat
cu atâta iubire
încât nici măcar poezia
nu-mi mai e de-ajuns

Cheamă, DOAMNE, ursitoarele
și roagă-le
să-mi dea brațe ca ale lui
Păsări-Lăți-Lungilă
să-mbrățișez lumea asta de o mie de ori
iar Tu dă-mi harul rugăciunii
să mă pot ruga cu suflet și sânge:
"Binecuvântează, DOAMNE,
inima planetei
binecuvântează gândurile
semenilor mei
pământul, apele și zborul păsărilor
și toată frumusețea
pe care Tu ne-ai lăsat-o."

Privește-mă din înaltul Tău, DOAMNE
în cafeneaua asta colorată
de peste mări și țări
cum mă cufund în fericirea și libertatea mea
ca și când aș fi o peniță înmuiată în nectar
și cu mine s-ar scrie istoria lumii.

MI-AM ÎNTÂLNIT UN ALT VIS
MI S-A ÎNTORS COPILĂRIA, DOAMNE.

Noaptea celor 1001 de stele

Motto: „ploile nomade își ridicau cortul
din sufletul meu
pășeam ostenit,
fericit se-nsera pe pământ.”
(Mircea Petean)

Astăzi mă nasc din nou
mai tânără decât ieri
am închis ferestrele nopții
mă tăvălesc în lumina patului
în căutare de versuri nescrise
cu toate stelele adunate
în mine

Simți? Viața ne caută,
ne pipăie
o altă dimineață ne vorbește
în tăcere
aerul e plin de urmele
noastre.
la capăt de taină
măinile tale îmi sărută
poezia
O plajă nesfârșită
e iubirea noastră
o cafea sorbită
între soare și vânt
risipă de frumusețe
adunată în cochilii
ce ne cântă vechile corăbii
și țărurile cu nume
de legendă

DUMNEZEU NE TRIMITE
O CLIPĂ DE PARADIS

Hai, deschide cartea ta de vise
și pune semnul la hotarul
dintre viață și poveste...

continuare din pag. 10

ceea ce privește modelele lui R. Steiner ele sunt valabile pentru istoria culturii, dar nu au nici o relevanță pentru științifică.

N.N.N.: "Dacă spiritul nu este condus de necesitate în toate actele sale, dacă scapă dominației și nu este redus la pasivitate totală, această se întâmplă din cauza acelei ușoare devieri (clinamen) a atomilor într-un loc și într-un timp pe care nimic nu le determină" (Lucrețius II, 289-293). Cum să privim aceste reprezentări? Ca o "deschidere a multiplicității nașterilor gândirii?" Operați trecerea.

N.N.N.: Avem raporturi de

complementaritate între Noica și Cioran?

C.B.-S.: LA ACESTE DOUĂ ÎNTREBĂRI NU POT SĂ VĂ DAU NICI UN RĂSPUNS.

N.N.N.: Avem o luptă cu cuvântul? Avem o suferință metafizică?

C.B.-S.: Nu știu bine ce înseamnă lupta cu cuvântul. Cred că fără cuvinte, fără limbaj, condiția umană nu ar exista. Limbajul apărut ca rezultat al evoluției speciilor prin structurarea unui mecanism neuronal bine cunoscut este cel mai mare dar pe care animalitatea l-a căpătat odată cu trecerea de la Australopiteci la Homo habilis. Evident că limbajul are foarte multe imperfecțiuni și

este foarte departe de un sistem perfect de comunicare. Nu avem însă ceva mai bun.

N.N.N.: Încă o întrebare. "Omul este mereu același în esența lui sufletească?"

C.B.-S.: Una din cele mai importante constatări este enorma plasticitate neurofiziologică a sistemului nervos care, are la bază o mulțime de modificări la nivel microscopic și molecular, grație cărora printre altele sunt posibile memoria și învățarea. Totodată trecerea timpului produce modificări structurale și funcționale în sistemul nervos care definesc îmbătrânirea creierului. Toate acestea antrenează și modificări la nivelul comporta-

mentului activității cognitive și emoționale.

Dacă adoptăm pentru termenul de suflet o definiție nonmaterială, lucrurile capătă un alt aspect mult mai subtil. E vorba de permanența unei entități metafizice care aparține unei alte lumi decât aceea a științelor și nu poate fi analizată decât speculativ.

Mai trebuie făcută o precizare antropologică. Creierul uman și mecanismele sale funcționale nu au evoluat în cele 200.000 de ani de când specia noastră (Homo sapiens sapiens) a apărut. Capacitățile noastre mentale sunt aceleași. Ceea ce s-a schimbat se află în domeniul culturii și tehnologiei.

N.N.N.: Vă mulțumesc.

Liviu ANDREI

Nu respir bine pe o nară!... Ieri parcă am respirat numai pe stânga... Acum văd că îmi merge bine dreapta. Nu are nimic. Nici nu vreau să mă obosesc gândindu-mă. Doamna Ceci, actrița cu care împart camera din teatru, nu a mai dormit aici de două luni. O văd mereu însă prin teatru, nervoasă înaintea fiecărei repetiții, mișcându-se de acolo, căutând bărbați pe care să-și verse nervii. Da! Și era să uit!... Și ce lucru extrem de important era să uit... Poezia ei țigănească... Ritualul ei.

Scenograful o strigă cu o voce pițigăiată.

– Sesi! Cecille!

– Ușurel! Vin acum! Acușica! Stai să mă termin!...

Și doamna Ceci își continuă nestingherită meditația.

– ...*tangherap de undi scai... Hiii! Te cunosc de unde... Hiii! Suzuki cantara... Gata! Vin acum! confirmă ea satisfăcută.*

Doamna Ceci e mult mai femeie decât era Doamna Veronica. Și parcă e mult mai bine că am scăpat - cel puțin în timpul somnului - de influența celor patru entități ale șeptarului. Doamna Ceci e ceea ce se poate numi o *Madame*. Măcar atunci când se joacă Rossini. Ea știe ce fel de marfă sunt. Îmi cunoaște lipsurile. Îmi cunoaște până și surplusurile.

– Ce miroase aici, Mirciulică? mă întreabă ea, continuând să adulmece camera, căutând să se edifice de una singură de unde provenea mirosul neplăcut, înainte să apuc eu să răspund.

– Am uitat să aerisesc... Îl deschid acum!... răspund eu fâstăcit, cu o mână deja pe tocul ferestrei.

– Sper că... cu fete, da?! Da, Mirciulică?! Singurătatea e mai rea decât bătrânețea, să știi! Hai

UN ACTOR RABBIT (fragment de roman)

că plec! Ai grijă să nu te rănești, Puck!

– Unde? întreb eu confuz.

Mirciulică mai merge, dar Puck în nici un caz. Nu o să-i mai permit. Poate nu e chiar așa de *Madame* precum o credeam. *Madame Butterfly*... Madame Fluturoasa mai bine! Dar nu-mi permit să i-o spun cu voce tare. Oricum, e bine și în gând.

– În suflet! Și să uzi și florile! mă edifică ea

Și a plecat. Stagiunea e *fermé*, *zu*, *chiuso* - ca la tren. Geamul e deschis. Țambalul¹ Fluturoasei miroase exact ca ea. Mda... Parcă are și un iz de scenă, de blană lustruită cu ciorapi de damă. Am jucat alături de ea săptămâna trecută. Eu eram un miciman. Rol mic. Ea superbă. Fără farmec, cam spoită de aproape, dar de la cinșpe metri superbă.

Ultima oară când a dormit în cameră nici nu s-a obosit să se mai demachieze. Oricum și-a șters fața de cearșaf în timpul somnului ei tulbure. Bine că a plecat la Celije². Barem știu că timp de două luni nu mai există riscul să o aud sforăind. A sforăit îngrozitor atunci. Poate că și ea tot pe o singură nară respiră.

Trei purici altoiți am prins odată la ea pe pat. Sugeau fondul de ten și pudra rămasă pe fața de pernă și pe cearșaf. Ce să facă și ei săracii? Eu eram cam băut în ziua aia și prin urmare fără sânge prielnic pentru mațele lor micro-

scopice. Nu degeaba s-a văitat Narcisa că o mânca ceva. Sigur nu erau mai mulți de trei...

Ne-am nimerit pe patul ei alaltăieri. Așa am apucat încârligați în focul dragostei. M-am uitat cu ochiul de la spate și am văzut că al meu era plin de foi, firimituri și ce dracu' mai lăsasem din comoditate. Pe al Doamnei Ceci era un pix mov. L-a spart Narcis cu coccisul, sau cu buca poate... Aaa! Nu! Eu m-am așezat primul... și ea peste. Eram la rând să fac pe sublocotenentul.

Mă uitam la Narcis cum doarme. Nu sforăia. Nu am obosit-o îndeajuns după câte se pare. Vai de tine Clau! Nu mai ești în stare de nimic!... Cred că trebuie să mai dau o raită și pe la Hotel Cucu. Sfaturile lui Costi mi-ar prinde bine! Și parcă are și ceva bani să-mi dea. Aproape că uitasem complet de ei.

Vine și dimineața. Narcisa pune apă la flori cu lingura, exact așa cum am instruit-o. M-ar ucide Fluturoasa dacă i-aș usca bonsaiul.

– Ușoor! Mai lasă-l un pic, să nu-i acoperi complet rădăcinile! îi explic eu grijuliu, cu o voce neobișnuit de groasă.

– Știu! Știu... Lasă-mă că doar nu am trei ani! mă potolește ea.

– Se zice trei ANIȘORI! Mie cam foame să știi!... mă plâng eu între două reprize de căscat. A mai rămas vreun pateu... ceva?! Nici vreun ștrudel d-ăla?!

– Nimic! Nimica și deloc. Îți dau și din cap pentru confirmare dacă dorești! mă înțepă și ea cu vorbe în stomacul și așa vătămat de ghiorțăieli. Ce urât ești astăzi!

– Și ce?! Mă doare-n paispe! Sunt actor! Un actor grăbit chiar. ...și de la trei orgasme nocturne proaspăt sosit!

– Da?! se miră ea. Ce ești sau ce vrei să fii astăzi mi-e indiferent! Dacă speli pe jos în teatru și saluți actorii nu înseamnă că ești și tu de teapa lor!... mă demolă ea.

– Dar câștig mai bine decât ei. Mănânc mai bine decât ei, nu? Și am făcut și figurație acum trei luni! Și la urma urmei... ce pisicii mei?!... Că tot vorbeai de urățenie... Alege-ți tu ce vrei să fii! Depinde de percepție. Uită-te bine la moaca mea! Ce sunt? Un chinezoi odihnit sau un european nedormit, cu ochii umflați?!

– Ce vreau să fii acum, în momentul ăsta?! Vreau să fii un căcat cu ochi! Poți?! Termină cu prostiile astea! încercă ea să mă calmeze râzând.

– Nu am la ce să mai sper de la tine! Bine zicea Gagarin ce zicea... Degeaba îi spui unei babe de plaja Kokomo, că ea tot în țărână vrea să-și frece jipul de pe picioare...

Acum îmi era și mai clar că maiștrii militari avuseseră dreptate în multe privințe, dar pentru mine, cel de atunci, totul reprezentă doar un șotron cazon desenat cu o cărămidă în formă de Puță.

Camera se-nvârte cu mine. Asta nu gătește, e indiferentă la tot, chiar și la bășinile mele pe care până și mie îmi vine greu să mai le suport de la un timp de vreme. Aduc un iz lăuntric de om bătrân, de parcă m-aș hrăni tot timpul cu chitanțe de asociație de locatari sau aș împrumuta pentru hașdoio ceașca comună de Mocca a celor două țigănci - colege de breaslă - care mătură Electrecordul. Parcă una a ajuns chiar redactor muzical... Acum poate e mare sculă feminină pe la Radiodifuziune, dar nu e asta e baiul. Treaba nasoală e indiferența ăsteia. Acum nu se sinchiște nici măcar să mă mai privească. Dar oare merit?! Când Bog vrea să umilească populația masculină de pe plaiurile Mioriței, ne aduce câte o basculantă rătăcită cu fete EXPORT - MOLDOVA. Și toți stăm cu sacii de testosteron atârnați de gât precum viespii, care doar ce au făcut

continuare în pag. 13

Cristina Oprea

continuare din pag. 12

piața prin flori și îi mai și purtăm cuviincios ca pe niște mănuși de box folosite. Și în final ne lipim - ca un ac de siguranță de un magnet - de cel puțin una. S-ar putea să fie cel mai bine așa. Acasă stă ghemuită în pat A NOASTRĂ; la piață, în metrou sau tramvai găsim femeile-TANC - femei cu conformații bărbătești și din cauza cărora după 35 de ani nu ai loc în pat. Și au mai rămas doar femeile ELTON JOHN. Un tip subtil de femei. Și ca să nu mai lungesc... îmi aleg una. Una singură.

Mîințele noastre vorbesc. Începe telepatia...

– Cum te cheamă, Suflete? Încep eu.

– Narcisa.

– Se vede. Eu sunt al doilea, nu?

– Exact. Vezi că ai temele deja făcute. Să nu mai pierdem timpul...

– Și primul cine a fost? continuî eu, cunoscînd deja răspunsul.

– Vrei să pierdem timpul?! Bine... La fel ca pentru toate! mă lămurește ea curățîndu-și o unghie. ...băiat blond cu mucii verzi, descendent pe linie masculină al priapicului Ștefan Babanu și pe linie feminină al fetei sultanului Mehmed al II-lea, și anume vestitul agă, Dimitrie Cantemir.

– Și cum îl striga sultanul? întreb eu consternat.

– Cum alfel?! Cu mult respect... ca la Kișnev. Adică „Dânsa”.

M-a doborât. Foarte înfipțat. O adevărată fată de casă. Pregătită încă de mică să atace ziarele, televiziunile și birourile luxoase. Dar acum a greșit ținta. Eu sunt un om integru care are privilegiul să doarmă iepurește și să-și facă nevoile în aceeași budă cu actorii. E limpede ca bună ziua că aiurez din cauza foamei. Abia aștept să vină Doamna Ceci și să fiu iarăși micimantul ei. Până atunci mă mulțumesc cu această aptitudine specială primită de la cele două ursitoare ale mele.

– Făăă! Eu zic să fie voinic ca Fulgencio Batista! îmi ură prima.

– Eu... Eu vreau să fie focos, să fie ca un mini-dragon de Shanghai! mă pricopsi și a doua.

Se pare însă că am fost receptiv doar pe jumătate. Probabil că de aceea nu respir bine pe o nară.

Scriitorul **Florin Agafiței**, însoțit de poetul **Daniel Corbu**, scriitorul **L. Antonesei** și criticul **Al. Călinescu**, la o lansare a cărții sale **“Itinerarii spirituale”**, la Iași, în aula Bibliotecii Universitare “M. Eminescu”.

Florin AGAFIȚEI

INEDIT

ULTIMUL MARE INDIANIST ROMÂN. ÎN VÂRSTĂ DE 87 DE ANI, SERGIU DEMETRIAN, TRĂIEȘTE ȘI FACE TRADUCERI DIN LIMBA SANSKRITĂ, ÎN LOCALITATEA TIRUVANNAMALAI - INDIA

Viața – repere

Prin intermediul surorii sale, care trăiește la pensie, ca inginer chimist, în București, pe nume Demetrian Simona Eugenia, am obținut informații importante, inedite în România, despre indianistul **Sergiu Emil Demetrian**; astfel, am aflat că, născut fiind în București, la 29 aprilie 1923, a urmat cursurile liceului Matei Basarab, apoi pe cele ale Sfântului Andrei. Absolvirea cursurilor liceale și susținerea Bacalaureatului i-au deschis calea spre studiile universitare, Sergiu Demetrian alegând să urmeze nu numai medicina, dar și Facultatea de Litere, apoi Filosofia și Dreptul. A funcționat ca asistent în cadrul Facultății de Medicină «Carol Davila», în preajma profesorului Repciuc. Căsătorit într-o vreme cu Ștefania Mihăilescu, se desparte de aceasta, iar viața îi deschide oportunitatea plecării din România, în Occident, la Paris, cu un grup de yoghini, în anul 1969. Acolo reușește să acceadă ca profesor la Sorbona și să-și facă recunoscute preocupările sale de indianistică.

A lucrat ca profesor de anatomie la Facultatea de Medicină Necker din Paris, apoi în India, unde trăiește și astăzi „*en philosophe*”, retras la Madras, unde studiază și face traduceri masive, din surse directe, ale marilor poeme Ramayana și Mahabharata.

De un număr important de ani, el a parcurs India, în special sudul ei, cercetând manuscrise și contactând povestitorii tradiționali ai acestor două epopei fundamentale pentru cultura continentului spiritual indian și a lumii.

„Expert în diferite versiuni

ale textului original”, cum îl prezintă Editura „Albin Michel”, doctorul Sergiu Demetrian acomodează aceste două capodopere exigențelor spiritualității moderne, formulate cu instrumentele de gândire ale unui intelectual european dedicat ascezei filosofice indiene. În perioada musonului se refugiază câteva luni la Paris, după care revine în India și lucrează asiduă asupra acestor mari epopei indiene. În țară i se propune, după decembrie 1989, de către Editura Humanitas, tipărirea marilor creații indiene în limba română.

Din cele spuse de sora indianistului, apropierea lui Sergiu Demetrian față de fenomenul indian, pare să fi ținut și de legăturile de familie, care au rădăcini cu familia lui Mircea Eliade; astfel, bunica lui Demetrian este soră cu Jean Bart, (Eugeniu Bottez). Medicul-scriitor - Sergiu Demetrian - e considerat de către noi, împreună cu medicul scriitor Sergiu Al-George și cu medicul scriitor Arion Roșu unul din cei trei medici care compun triada valoroasă a indianismului românesc, de după al doilea război mondial.

În scris, Sergiu Demetrian a debutat cu studii privitoare la sursele indiene de inspirație ale lui M. Eminescu și G. Coșbuc. În 1966 a publicat studii și note la «Antologia sanscrită» realizată de poetul George Coșbuc, iar în 1967, realizează același lucru cu Ramayana lui Valmiki, repovestită în varianta prozei, de C. Rajagopalachari.

La data la care scriem aceste rânduri, Sergiu Demetrian trăiește și lucrează asupra textelor hinduse de referință, în cunos-

cutul ashram din statul Tamil Nadu - Shri Ramana Ashramam - localitatea **Tiruvannamalai**. Luând contact cu savantul prin intermediul adresei oferite de sora sa, am putut primi răspunsul următor, urmare a întrebărilor și solicitărilor noastre:

23 oct. 09

Tiruvannamalai India

Dragă prietene,

M-am bucurat aflând interesul pe care îl aveți pentru studiile de umanistică indiană. Ai din partea mea dezlegarea pentru a te ocupa în continuare cu proiectul în care te afli angajat. Știu că acum câțiva ani Liviu Bordaș era angajat într-o întreprindere similară. I-am trimis atunci un curriculum vitae personal - cred că îl mai are; este încă valabil; ar fi numai de adăugat două cărți apărute între timp:

1. *Le Ramayana - conté selon la tradition orale și*

2. *Le Mahabharata*, Albin Michel, Paris, 2006

Am trimis câte un exemplar la Biblioteca Academiei Române.

Adresa lui Liviu Bordaș este: Cart. Libertății, Alea Nucilor, K3-1 Zalău, 45.000, România.

Îți urez succes în continuare
S. Demetrian

2-
A fost trimis în Republica
Bibliotecii Academiei Române
Adresa lui Liviu Bordaș
1. B.
Cart. Libertății, Alea Nucilor
K 3/1 Zalău 45.000
România
0040250420031
liviu.bordas@yahoo.com
Îți urez succes în continuare
S. Demetrian

Sergiu Emil Demetrian - n. 29 aprilie 1923)* - Fotografie inedită în România, obținută de la sora indianistului, Demetrian Simona Eugenia.

2-
A fost trimis în Republica
Bibliotecii Academiei Române
Adresa lui Liviu Bordaș
1. B.
Cart. Libertății, Alea Nucilor
K 3/1 Zalău 45.000
România
0040250420031
liviu.bordas@yahoo.com
Îți urez succes în continuare
S. Demetrian

Urmând îndemnul și având „dezlegarea” lui Demetrian, de a ne ocupa de activitatea-i livrescă și de viața personală, am adunat informațiile de mai sus și, totodată, am redactat două mini-studii pe care le prezentăm în continuare, fiecare având o anumită tematică, raportată la preocupările intelectuale ale renumitului indianist.

continuare în pag. 15

continuare din pag. 14

1). Sergiu Demetrian și filosofia indiană în poezia lui Eminescu

Așa cum apreciază Sergiu Demetrian - la începutul studiului său privind influența culturii indiene în modelarea spirituală a lui Eminescu - prin raportarea la anumite poezii ale acestuia, destui au fost aceia care s-au ocupat de-a lungul timpului de raportul româno-indian prin persoana și creațiile geniului literaturii române.

Fiecare dintre cei care s-au ocupat de Eminescu și India au adus în fața lectorului comentarii privind, adeseori, cam aceleași teme și creații eminesciene, vizând, ba cosmogonia cu sorginte limpede vedică, ba filosofia cu rădăcini budhiste ori cea de proveniență upanishadică.

Sergiu Demetrian sparge clasicile tipare și supune atenției texte mai puțin vehiculate de criticii lui Eminescu, așa cum este poezia „Dumnezeu și om”, acolo unde detectează descrierea Indiei, realizată în versuri; e vorba evident, de o descriere geografică, dar în care se întâlnește și exprimarea dorinței de a afla arhaica înțelepciune a omenirii ascunsă în „pădurile antice ale Indiei cea mare” și unde regii închină „înțelepciunii viața lor trecătoare”.

O altă creație eminesciană, rareori pusă în evidență de alți critici, este „În căutarea Șeherezadei”, acolo unde Sergiu Demetrian observă, că Eminescu o caută pe Șeherezada în India. Pentru cei care cunosc „O mie și una de nopți” și doar atât, ar putea fi imediat intrigați de demersul poetului, nu și Demetrian care arată că cele „O mie și una de nopți” „Sunt o preluare a uneia dintre multele colecții de povești, nuvele și romane indiene, colecție numită *Oceanul râurilor povestitoare*”, (vezi, S.E. Demetrian, *Literatura clasică indiană în poezia lui Eminescu*, extras din culegerea „Limbă și literatură”, vol IX, Buc., 1965 - Societatea de științe istorice și filologice din RSR).

O altă creație, la fel de rar ci-

tată atunci când se discută despre prezența temelor, motivelor indiene al Eminescu, este „Din Berlin la Potsdam”, acolo unde poetul reliefează esența lui Brahman, principiul universal al lumii.

Importantă este contribuția lui Demetrian privind amintirea tuturor antecesorilor săi preocupați de Eminescu și India, punând în evidență numele lui I.A. Pogoneanu Rădulescu și Radu Dragnea, acesta din urmă cu eseu „Spiritualitatea lui Eminescu” publicat în revista „Gândirea”, numărul 9 din noiembrie 1939.

Nu sunt uitați Cezar Papacostea, George Călinescu și un nume mai puțin știut, Iulian Jura care scotea o lucrare editată la Paris, la J. Gamber, intitulată „Mitul în poezia lui Eminescu”, în anul 1933.

2). Pasiunea pentru MAHABHARATA și RAMAYANA

„În prestigioasa Editură „Albin Michel” din Paris, au apărut, de curând, cele două mari epopei indiene, MAHABHARATA și RAMAYANA, această din urmă beneficiind de o prefață scrisă de Olivier Lacombe, membru al Institutului, totalizând împreună peste 1.000 de pagini. Ele sunt repovestite de prestigiosul indianist român, trăitor în India și Franța, Sergiu Demetrian, medic-scriitor”.

Am citat din Mihail Mihailide, *Literatura artistică a medicilor*, vol. I-II, Ed. Viața Medicală Românească, București, 2009, acolo unde este surprins succesul relativ recent înregistrat de Sergiu Demetrian cu una din mai vechile sale preocupări legate de marile epopei MAHABHARATA și RAMAYANA.

Încă înainte de a pleca din țară, medicul-scriitor, Sergiu Demetrian publica deja studii despre poeziile lui Eminescu și Coșbuc, susținute de aprecieri din perspectiva modalității de cugetare specific indiene, dar și RAMAYANA, după un text adaptat prozei și repovestit de Rajagopalachari. Varianta indiană a lui Rajagopalachari apărea inițial în India, la Editura Bharatiya Vidya

Bhavan, în 1965.

Ulterior, versiunea acestuia s-a bucurat de un succes internațional, încât i-a fost solicitată o alta a marelui poem ca să fie tipărit și în România. Iată ce spunea însuși Rajagopalachari, într-un cuvânt al său, datat 3 iulie 1966, la Madras: *«A fost o mare cinste pentru mine, când, din România mi s-a cerut încredințarea spre a se da tiparului versiunea românească a RAMAYANEI mele. Cine o va citi, împreună cu MAHABHARATA, cartea ei soră, va cunoaște ceea ce ar fi putut afla locuind un an în India. Într-adevăr, pentru noi indienii, RAMAYANA este ceea ce a fost Odissea pentru grecii vechi; până și azi ea este considerată o carte sfântă. Mai mult încă, RAMAYANA, reflectă psihologia poporului indian, aceleași ca în vechime. Amintesc aceste lucruri întrucât sunt specifice poporului indian și necesare celor care, venind din afară, doresc să înțeleagă acest popor a cărui cultură prezintă în raport cu cele de tip european un ciudat amestec de modernism și o străveche și nemuritoare mitologie»*, (vezi, Valmiki, RAMAYANA - repovestită de Chakravarti Rajagopalachari, Traducere, prefață, note și glosar de Sergiu Demetrian, Traducerea versurilor G.Coșbuc și C.D. Zeletin, Editura pentru Literatură, Buc., 1968, prefața autorului, V).

De la prima variantă și până acum unica realizată profesionist, la noi în țară, a RAMAYANEI s-a preocupat Sergiu Emil Demetrian, cu puțin înainte de a pleca din țară. Notele și comentariile sale, postate într-un «Cuvânt înainte» orientează cititorul în tematica epopeii indiene, oferindu-i repere sigure, legate atât de istoricul acestei scrieri cât și privind conținutul său.

Secolul apariției sale scrise este considerat cel de-al VI-lea î.Hr. caligrafierea realizându-se pe frunze de palmier în sanskrita clasică. Plecarea lui Sergiu Demetrian din România și stabilirea sa vremelnică la Paris, i-au permis intrarea în contact cu marea literatură de specialitate privind spiritualitatea indiană.

A continuat, dincolo de pre-

ocupările personale, privind medicina, activitatea legată de India și valorile sale. Se va specializa în cele două mari epopei, încât înșiși francezii vor recunoaște în el o mare personalitate a culturii universale, de referință în privința cunoașterii MAHABHARATEI și RAMAYANEI.

Editura franceză, Albin Michel, recunoscută pentru calitatea celor publicate privind spiritualitatea indiană și numele importante editate sub egida sa, la nivel planetar, afirma despre Sergiu Demetrian, punctând valoarea preocupărilor sale legate de epopeile amintite, că: «este expert în diferite versiuni ale textelor originale».

Munca sa uriașă privind traducerea textelor indiene direct din sanscrită era anticipată de S. Demetrian, încă din momentul apariției versiunii RAMAYANEI în limba română, când spunea: «Redarea integrală în limba română a RAMAYANEI, direct din limba sanscrită, rămâne o acțiune de viitor; este o întreprindere uriașă care așteaptă să i se dedice munca unei vieți».

Credincios acestui scop, Sergiu Demetrian va părăsi Parisul și se va stabili în India, într-un ashram din sudul țării, acolo unde având liniștea mult căutată se va ocupa îndelung de pasiunea vieții sale, concentrată în munca asupra epopeilor indiene, travaliu desfășurat cu mare energie și azi, la onorabila vârstă de 86 ani.

Bibliografie consultată

1. Mihail Mihailide, *Literatura artistică a medicilor*, Vol. I-II, Ed. Viața Medicală Românească, București, 2009
2. Valmiki, RAMAYANA - repovestită de C. Rajagopalachari, Traducere, prefață, note și glosar de Sergiu Demetrian, Traducerea versurilor G.Coșbuc și C.D. Zeletin, Ed. pentru Literatură, București, 1968
3. S.E. Demetrian. *Literatura indiană în poezia lui Coșbuc*, «Limbă și literatură», XII, 1966.
4. S.E. Demetrian, *Literatura clasică indiană în poezia lui Eminescu*, extras din culegerea «Limbă și literatură», vol IX, București, 1965 - Societatea de științe istorice și filologice din RSR

Adrian BOTEZ

Don Juan de Styx

trubaduresca moarte-mi toarnă în urechi
veninuri noi și rare - bârfe vechi
și semne-mi face să pășesc prin ierburi
să fac înrourate băi de herbur

și sora moarte mâna îmi sărută
precum smeritul Iuda pe Hristos
căci mă va vinde scump și meritos
la nori - la păsări - neguri și cucută

cât de râvnit voi fi de seve și metale
cât eros nevricos îi va costa pe gnomi
cât se vor gelozi și silfii gentilomi
și zânele cât se vor dedulci la jale

când mă voi arăta - Don Juan de Styx
în giulgiul violet pe post de frac
și voi semna cu sângele din pix
dovezi că nu mă fraierește-un drac

Singurătatea vizitatorului

grăbit vizitator în trecere prin mine:
nimic din ce-i prin jur nu-mi aparține
străin și singur - astăzi n-am cui spune
că-mi este rău - nici despre cele bune

oricât aș suferi de monștri și jivine
tac și greșesc - și somnul nu mai vine:
pe marea blestemată - blestem iar
căci doar uitarea nu e în zadar

și trece azi - și vine iarăși mâine
cât de străine-s zilele străine:
trec printr-o viață ce nu-mi aparține
tot întrebându-mă de unde vina vine

și e apus de patru ori pe zi
până și demonii-ncetează a râvni:
ce-nseamnă eu și mine - nu voi ști
oricând să mor - un altul va muri

Dumnezeul de lumină - preoților stâncii mute

printre cetine le țese
fir de patrafir:
dinspre-amiază către munte
întristând poieni de aer
se clădesc altar și frunte
cetelor de îngeri

ce-ți rămâne - suflet singur?
să culegi lanul de frângeri
să te rogi
să sângeri
*

ars de stele - scris de fluturi
mă desprind din luturi
și spre Tine vin - Iisuse
de gând să mă scuturi!

Vină obscură

schilodită lume
schilodit popor
vina ta începe
de la vânt și nor

de ți-e rău în lună
de ți-e bine-n soare
vin pe urmă-ți îngeri
umbra să-ți măsoare

pasărea nu-ți cântă
soarta-ți sângerează:
nu știe nici sfînxul
care parte-i trează

inorog din lună
salamandră-n soare
ascultați din lacrimi
cum se scurge sare

Tertine

vânt de soare - brazi de rouă
păsări egiptene - două
slujesc la Potir

din poienele viclene
doldora de Cosânzene
cade-un fir de mir

Poiana

a împietrit lumina - sub vraja dumnezeu:
un fluture - pe pajiști - a scris o odisee

Sihăstria Voronețului

unde stelele-și coboară -
lin - lumina din Cuvânt
între munți - păduri și vânt
atingând pământ c-un gând:
îngere de colilie
răsărit-a sihăstrie!

cât o iesle - cât un prunc
cât pe vale - cât pe runc
stă-ntre apele cerești -
rugăciuni dumnezeiești
luminând pustia:
sihăstria

păpădie - primăvară
cu urgia se măsoară
dintre ierni răzbate-n vară -
lacrimi - zâmbet de fecioară
slăvind zării măiestria:
sihăstria

miez de noapte ce rodește
când Hristos spre ea privește:
nu sufla prea tare - Doamne
n-o clinti nici dintre toamne -
vei învărteji-o-n vânt
și pe-o pală de lumină
iar în raiuri o să vină!
vis de floare de sulfină
sfios arde veșnicia -
sihăstria

e atât amar pe lume -
o - Iisuse împărate!
doar nădejdea sihăstriei
doar icoana Săn' Măriei
dulce rugăciune-n strune
zăbovește de păcate!

**Florin Măceșanu -
De dragoste**

Glorii bizantine

în pulberi vei afla soarta mării
de mlaștini e cuprins Augusteonul:
toți împărații prefăcut-au tronul
în cuib de-odihnă unde-și petrec somnul
negrele scorpії și cameleonul

durerea strânsă-n dungi de diademe
plânge-ntre mirți - pe malul Propontidei -
viscol de oști - ce frământat-au theme
azi doar luciri de val sunt - și trireme
trec peste ele gustul aguridei

a fost odată ca-n povești trufașe
au fost nebune visuri dumnezeu:
au mai rămas doar albe stânci golașe
strigătu-n noapte-al Păsării Vrăjmașe -
pe fund de ape - tainice camee

Costandin ROȘU PUCU

(Auckland New Zealand)

BABA IOANA SAU ORACOLUL BĂDULEASA

Al dracului rău crivățul ăsta. Sfărtecă Câmpia Română, te „taie pan' la os” și nu se ostoiește, uite, de 3-4 zile bate ne'ncetat. Auzi-l cum se repede în ferești, parca vrea să le smulgă cu cercevele cu tot.

Seara de Noiembrie 1949. Satul Băduleasa, din „regiunea Turnu Măgurele” cum îi zice după noua administrație comunistă, dormitează înecat în zăpadă. Este tare bună zăpada asta - zic bătrânii satului - sub ea se află recolta viitoare, grâu auriu, și la fel și porumbul, sfecla roșie din care să facă omul un magiun, cânepa pusă la malul Calmățuiului - pricăjitul de pârau ce își poartă firavul șuvoi de apă spre Olt.

Asta se știe din moși-strămoși.

„Iarna grea, omățul mare,
Semne bune anul are!”

Afară este un ger de crapă pietrele. Iar bolta, bolta este clară și albastră ca ochii bunicului, Radu Roșu.

Imediat după ce căzu întunericul, mai spre 7 seara, oamenii sau tras în case. Ceaunul cu mămăligă sfârâie pe pirostirii, străchinile cu mujdei așteptă răbdătoare puiul ce se coace în cuptorul de lut ars.

Câte o gospodină mai scoate câte o pâine din țestul ce dogorește mai rău ca o sobă. Copii se alergau prin cate-o odaie, așteptând strigătul la masă.

Spre ora 9 totul parcă moare. Se așterne liniștea nopții peste casele satului.

Cu toții, mic și mare, trec în lumea viselor. Pripășiți, care pe o laviță, care pe cuptor, care direct pe vre-un țol pe podeaua de lut, cu capetele pe căpătăiele umplute cu paie, acoperiți cu te miri ce găsesec la îndemână își întind oasele obosite și adorm cu gândul la primăvara care urmează să vină.

Așa este și astă seară, zece a lui Noiembrie. Întuneric și crivăț.

Când și când mai chelălăie un câine, în visul lui de luptă cu vre-un lup.

Numai casa bătrânească a lui Radu Roșu este luminată mai abtîr ca la bal. 6 lămpi sunt aprinse, lumina ca ziua.

În coșcovita casă bătrânească, ce parcă stă să cadă sub căciula uriașă de zăpadă, este forfotă mare. În odaia cea mai mare, cea în care intri direct din prispă, un cazan sfârâie, plin cu apă deja clocotită.

Lângă cazan e albia, albia de rufe a bunicii, Floarea lui Radu după cum îi zicea lumea.

Forfota o fac femeile: bunica, fata ei cea mijlocie, Veta, apoi Mița, sora cea mare a mamei și baba Ioana, vecina bunicii, moașa satului și cea care este și ursitoarea noilor sosiți pe lume.

Din odaia cea mica se aud vaietele mamei. Este în chinurile facerii, mă aduce pe lume pe mine.

Nu trece mult și bolborositul apei din căldare se amestecă, la concurență de tonalitate, cu 3 de:

„Uau, uau, uau!”

Sunt eu! Dau de știre lumii că am apărut!

Se precipită muierile: care să aducă apă să o spele pe mama, care niște cârpe, baba Ioana... hârști... buricul, îl leagă cu o ață.

Se deschide ușa de la prispă. Este bunicul Radu.

„Ce e?”

„Baiat” - răspunde bunica.

Se luminează bunicul la față.

„Hm, baiat, deci, primul meu

nepot. Costandin să îl cheme”.

Dispare bunicul spre prispă. Privesc, cu ochi mari, și încerc a înțelege ce se petrece.

Iar apare bunicul, în mâini cu o cană mare cu vin.

„O să îi placă vinul lui Costandin” - ursește baba Ioana, și continuă lucrul la buricul meu.

„Floricăăăă, măh Floricăăăă” - Florică asta este tata, încremenit pe prispă, înghețat bocnă, nu îndrăznește să intre, dacă nu îl cheamă bunicul (șeful casei), el acolo rămâne.

Intră tata. Doamne ce tânăr este, un copilandru, nu are nici măcar 19 ani împliniți!

„Da, tată”.

„Măh, ia du-te tu și scoal' pe a lu' Mistodie, spune-i să-și adune lăutarii și să vie încoa”

„Da, tată”.

În mai puțin de jumătate de oră se aud tropăituri pe prispă.

„Oameni buni, oameni buni” - decretează Mistodie în timp ce își dezbracă laibărul din păr de capră.

„Te pricopsiși Radule, cu băiat, nu o să mai arvunești oameni la sapă, la țarina aia pe care o ai lângă Putinei, peste 14-15 ani te ajuți cu nepotu”

„Costandin, îl cheamă”.

„Pai... să vă trăiască și să fie sănătos”.

„Stai, măh Mistodie, nu merg vorbe meșteșugite fără o cană de vin. Floricăăă... adu trei câni de vin”.

Coboară tata în beci, necăjit

nevoie mare, a poruncit bunicul 3 câni, deci lui... nu! Doamne, Doamne și ce ar trage și el o cană de turburel, după chinul așteptării feciorului!

Este adus și vinul. O cană lui Mistodie, țambalagiul (bate Mistodie ăsta la țambal de parcă l-a născut mumă-sa pe țambal nu pe un pat), una lu' Nicu a lu' Brehene, acordionistu și una lui Ștefan a lui Prici, guristul și vioristul.

„Hai noroc, Radule, încă o dată, să-nchinăm pentru Costandin”.

Gâl, gâl, gâl...

„Florică, adu-ți și tu o cană, măh. Iar voi, Mistodie, Nicule, Ștefane, hai dați bătaie. Începeți cu „De la moară pân' la gară” și p'ormă „Ciobănaș cu 300 de oi”.

Am zâmbit? M-a văzut baba Ioana?

„O să-i placă și muzica” - hotărăște baba.

Mă uit spre tata. Este încă roșu în obraji - crivățul de afară! - și privește cu ochi senini și tandri spre mama.

Se opresc alde Mistodie din cântat, să mai ia o gură de vin. Se face liniște.

„Florico - mama e Florica - dacă până peste două dumenici te întremezi, mergem până la Turnu, la obor, să vindem niște găini. Mergem cu sania și îl luam și pe ăsta micu”

„O să îi placă și drumurile” - ursește baba Ioana. „Mult o să pribegască copilul asta”.

Se încruntă bunicul, nu prea îi pică bine, păi cum pribegie? Păi nu a zis Mistodie că peste fo' 14 ani mă ia să îl ajut la prășit lângă Putineiu, satul vecin, unde are niște pământ?

„Măi, Ștefane, ia bagă-ne măh

Cristina Oprea

continuare în pag. 18

continuare din pag. 17

o „Zaraza”!

Se opintește țiganul în vioară,
o ține sub bărbie ca pe o comoară,
și o mângâie ca pe o țiuțoare, îi
umblă arcușul moale pe strunele
ce scot note de melancolie.

Se aude scârțâit de ușă. Din
odaia mijlocie apare Anișoara.
Este vara mea, fata Miței. Are 6
ani, a venit și ea cu mamă-sa să
își vadă verișorul.

Parcă este un îngerăș, blondă,
cu pielea albă, cu ochii căprioarei
lui Labiș. Poate peste ani va fi Ana
meșterului Manole, sau Anna
Karenina, sau...

„Tu ce cauți fa’ acilea, de ce
nu ești culcată?” - se războiește la
ea Mița, maică-sa.

Ana nu o bagă în seamă.

Se strecoară printre cei mari
și vine direct la mine.

Întinde o mână și mă mângâie
peste obraji.

„O să îi placă și femeile” - de-
cretează iarăși baba Ioana.

E târziu. Alde’ Mistodie trag
din greu cu „Ionel, Ionelule” și
cu „Piatra, piatra de e piatra”.
Sunt deja la a patra cană de vin.
Așteaptă să scoată bunicul
banul și să le dea liber.

Parcă și mie îmi este somn. Și
foame.

Înainte să mă hotărâsc ce să
fac mai întâi - sa mănânc ori să
mă culc, îl aud pe Ștefan:

„Bre, Radule, da’ să știi că ne-
potul ăsta a lu’ matală o să fie ci-
neva. Că nu ne sculai tu în aproa-
pe miez de noapte, să venim să-i
cântăm”.

Zâmbește bunicul, știe el ce
știe.

Îmi întind gura cea fără de
dinți spre sânul cald al mamei.
Mă umflu de lapte și apoi adorm.

Nu mai știu când au plecat
lăutarii.

Și totuși...

Stau și mă întreb, ASTĂZI,

De unde a știut baba Ioana
„jeografie”?

De unde a știut EA, în 1949,
să îmi ursească mie că o să PRI-
BEGESC la Auckland New
Zealand?

Și, cu ochii minții, o văd ală-
turea de un mare filozof (și nu
numai) german, care spunea:

„Cine nu iubește vinul, feme-
ile și cântecul,
Rămâne...”

Elisabeta IOSIF

Poetul și Umbra

Poetul cu umbra sa de nălbă
Porni la drum prin lume...
Pelerin.
Condus de-un curcubeu,
Topit în șase zile. E oare un Destin?
Și merse zeci de mile...
O zi rămase însă, albă.
Și cugetă, ca-n fața unei glume...
- Ce-nseamnă, oare?
Glorie ? Sau poate...un Declin?
- O, nu ! Îi zise Umbra
O pierdere aduce și ...câștigul,
Profiturilor tale!
E darul tău, de vers întămăiat
În ziua șaptea. E univers
Și lacrimi. Iubire-n echilibrul
Poetului din tine. Văpaie răsărită...
În Ziua Poeziei.
Cu umbre și lumini,
Cu dor, cu patimi zămislită!

Vara iubirii

Ai venit din lumină. Ai fost ca zarea
Verii. Îngenunchind la granițe - talaz,
Prin zidul amintirii. Cu ochii tăi ai colorat
și marea,
Ca-n vis. Mi-ai reaprins ferestre de topaz.

Și ne-am iubit. Ți-am tulburat privirea
Cu alabastrul unde. Din cântecul proroc,
Prin brațele speranței s-a prăvălit iubirea
Acolo, unde-n valuri și visele-s soroc.

Mă mistuie și astăzi azurul din adâncu-ți
Nevoia îmbrățișării în prag de lună nouă
Aplauzele mării lumina primenindu-ți...
Iubirea mea desculță , călcând prin
vechea rouă.

Jocul

Jocul Poetului - un întreg labirint creat
Ce mută cuvintele.
Nebuni și destin guvernat,
De verbul partidei.
Se-ngrădește Turnul de veghe
Pe Tabla de șah a nopților albe
și-a zilelor negre.

Jocul Pionului - flacăra l-a înghițit
Timpul lui Augustin.
Totul trimis la infinit.
Pe Tabla de piatră, legi și porunci.
Șahul e jocul de regi și de cruci.

Elegie Socrate și Alectryon

Neclintită,
Veghind viața...
Clipea verde și subtil
Limpezindu-și
Ochi ca ața
Sub cerul
Acum, senil
Tăcând sacru,
Chiar pădurea
Își uitase dimineața...

Doar Socrate,
Pe cărare
Urmărind un trecător,
Fără magie prea mare
Filozoful meditase...
Iar perdeaua
Munților se trase,
De pe soare...

Din pădure,
Meșter tare,
Îi ieși în cale,
Alectryon, zeul,
Adormit ,
Ca leul,
Prin paradisuri
Multe...
Dar, umblând
De colo ... colo
Se aflase pedepsit,
De ...Apollo...
Ajungând...
Un cocoș...
De munte...
- Vezi, vestește,
Îi spuse Socrate
Dimineața e
Pe jumătate
- Timpul cinci,
Mă mai pândeste...
Dar la patru timpi fac ziuă,
Pasiunea îmi trezește.
Marte, zeul!
Mă-nsoțește...
- Te venerez,
Ca pe-un profet
În țara mea...
Vezi,
Încă-n zare,

Era Poetului

Pășește singur printre versurile - pulbere de stele,
Poetul. I-a cerut muntelui magica putere a sunetelor
De la răscruci din piatră. Adăpostind verbele grele,
Ale izvoarelor. În noaptea-miresă din pridvorul cuvintelor.

Și-a legat visul de cifra opt, la adăpost de stâncă
Prin limbajul strămoșilor. În sălașul lunii
Poezia i-a rămas speranță, călătorind, încă.
Are cheia secretelor - formula filozofală a cununii.

Soarele
Tot mai răsare...
Iubire ta-i un zaiafet
În timpul vieții personale!
- Ce dacă mai întrec măsura
Pornirilor înflăcărare?!
Când vânătoru-și
Varsă ura...
El doar în vise
Mă ucide,
Din păcate...

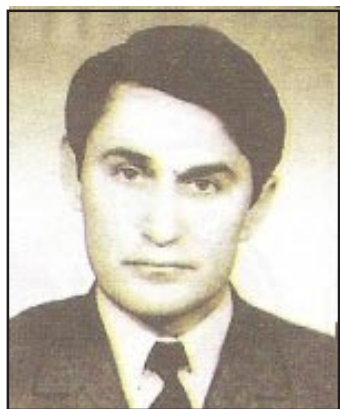
...Își luă avânt,
Pornind prin aer,
Alături de Apollo.
Doar timpul,
E desprins din caier.
Cântând
Iar solo,
El, rege
Al reînvierii
Îi spuse ultimul cuvânt...

-TU ești
Socrate,
un condamnat
la moarte...
Și-i replică,
Suind pe vise,
Până departe...
Iar în ecou
Ego-ul:
- EU sunt simbolul
Nemuririi!
Iubirea mea e
Pân-la moarte!
Îi zise
Clar, fără ocol,
Filozofului Socrate...

Ion VĂLEANU VÎLCEANU

PERDEAUA DE FUM

(fragment de roman)

„Văl, perdea, corespondent semantic al Hijabului arab exprimă, după cum este pus sau scos, cunoașterea ascunsă sau relevantă.

În tradiția creștină, a lua vălul (fr. prendre la volle) înseamnă a te despărți de lume, dar și a despărți lumea de intimitatea ei.

Vălul, perdeaua de fum, inventată și dispusă pentru „a despărți lumea de intimitatea ei” simbolizează răutatea, vanitatea, împilarea unui sistem lăsat pe mâinile unor Gherghidiomani avizi, nesățioși de putere, care din bârlogul lor de hârciogii țintesc înălmîțimile Olimpului.

Între două păreri, două concepții, două ideologii, două mari tabere sau imperii s-a impus tot timpul necesitatea unor măsuri de control și siguranță de contracarare și anihilare. Funcție de animozități sau altercații, când dialogul, argumentele, n-au mai făcut față, când neîncrederea s-a transformat în ură și nesiguranță, au apărut gardul între vecini, mejdina între haturi, borne de demarcație, frontiere între state, culminând cu un zid chinezesc sau german, cortina de fier și scutul antirachetă.

Cu toate că a fost sau mai este ceva din Cortina de fier, penetrarea ideilor nu a putut fi estompată. De aceea, minți bolnăvicioase, creiere înfierbântate, au inventat perdeaua de fum.

Strategia înapoiată, depășită, de tip Don Quihotte, zic unii, formidabilă, ingenioasă, armă secretă, spun alții, astfel s-a născut o „filozofie” în care s-au desfășurat amatori și erudiți.

Din păcate însă, erudiții înhămați la caruselul pseudo-filozofiei, purtați pe cărări nebătă-

torite, obscure, i-a condus în propria înfundătură.

Căci, ideea perdelei de fum îi fusese sugerată lui Gherghiadis, de către acei „erudiți” școlarizați la „Ștefan Gheorghiu”. Aceștia căutau să demonstreze „științific” că în peștera sau bordeiul lui, omul primitiv, după ce a descoperit focul cu binefacerile sale, și-a dat seama mai târziu și de importanța fumului degajat. Vă-natul trebuia conservat cu ajutorul fumului și tot cu ajutorul lui putea fi alungat, orbit, vecinul de grotă, care jinduia la bunul său.

Clanul Gherghiadis, dacă nu sucomba tragic după decembrie '89, își propusese să înființeze la „Ștefan Gheorghiu” o catedră a fumurologiei, menită să producă acea perdea demnă de luptă în războiul stelelor. Acești înțelepți Don Quhotiști contemporani își mai propuseseră să concure, să fie nominalizați la premiul Nobel pentru afumare.

În acest scop, la Copșa Mică era pe cale să apară un institut, în care să se cerceteze valențele negrului de fum, aplicabilitatea tuturor derivatelor în menținerea siguranței naționale.

Se preconiza a fi arma secretă de bază în „doctrina strategică a războiului întregului popor”.

A întregului popor, care în decembrie '89, a demonstrat, dacă mai era cazul, erudiția, strategia, Gherghidiomanilor.

Pentru realizarea unei asemenea perdele speciale, urma să-și dea concursul toți specialiștii, îndeosebi cei din domeniul chimiei, știință ce ajunsese la „o largă recunoaștere internațională”.

Cu asemenea perdele de luptă puteau fi izgoniți „sobolanii” ieșiți la cozile din fața magazinelor din peșterile străbunilor care-i displaceau renumitei savante chimiste.

Disidenții, „aginturili”, trădătorul Pacepa, toate și toți, puteau fi strivite precum gândacii de la bucătărie, intoxicați și anihilați cu asemenea arme chimico-fumu-

rale. Aceasta era arma de temut, deconspirată de cine mai știe ce „trădători”, ce ajunsese pe buzele unor indiscreți folcloriști. Bazați pe efectele unei asemenea arme, cei doi mari zei ai Olimpului, primul responsabil cu fulgerul, cel (cea) de al doilea cu trăsnetul, nu mai luau în seamă informațiile ce li se prezentau de către serviciile de specialitate. Din lipsa de hârtie igienică pe piață, le foloseau la WC, aceasta și pentru că, scăzuse producția de cucuruz ce li se raporta zilnic, în mod „obiectiv” care a condus, implicit, la criza de coceni, ce-i întrebunțau cândva.

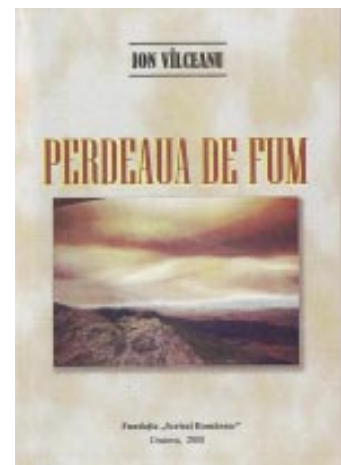
Deși A.R.L.U.S-ul își încetase de mult activitatea, pe rusnăci Kaghebiști-teroriști, îi prinseseră dorul de țara noastră și veniseră încorpore, să „strângă” relațiile de „prietenie”, zeii noștri din Olimpul ce ce-ului, le salutau prezența.

Arma secretă, chimico-fumuroasă, inexpugnabila cetate, reședintă de refugiu, din tunelele subterane, războiul întregului popor, toate acestea s-a dovedit a fi un simplu castel de nisip, împrăștiat la prima adiere a crivășului keghibisto-siberian; în cooperare, bineînțeles, cu confratele său, Austrul, din vest, „traistă goală”, cum mai este numit și care, într-adevăr, nu s-a dezmințit prin „bunăstarea” ce a adus-o.

Asupra titanilor, care sălășluiau prin estul continentului, inclusiv România, se dezlănțui mânia zeității ce se mutase provizoriu din Olimp în Malta.

Îngrijorat de faptul că Titanii nu vor ceda ușor, Zeus apelă la Poseidon, zeu ce avea în stăpânire Marea Caspică, Marea Roșie, Volga și toate mlaștinile ținutului care, cu flota sa porni în grabă spre Marea Moartă, de unde intra, cu un feribot, pe Dâmbovița, până la cetatea lui Bucur.

Aici, în cetate, făcu joncțiunea cu pușcașii marini, deveniți pușcași pocnitori pe la ferestrele titanilor. În aparatele de radio și televizoare, pe calea undelor, apăruse câte o „șopârliță”, care prin

simple mișcări de codiță, pune la pământ plutoane de titani.

Prăvălia cu jucării, mecanizate și teleghidate din Varșovia, proprietate pe acțiuni a titanilor, dăduse faliment în acel moment, copiii acestora preferând pocnitorile.

Pocniți de la câteva ferestre, Titanii intrară în panică, ca în cele din urmă să cedeze, să facă o croazieră spre lacul Snagov, după care la vechiul scaun domnesc, Târgoviște.

Ciclopul „brațul înarmat”, „vârful de lance” al Gherghideilor, care potrivit doctrinei „războiul întregului popor”, trecură și ei alături de popor.

Zeul național, Iliadis, își mută reședința din Oltenița, pe malul Dâmboviței, pentru a-l întâmpina pe Poseidon cu feribotul plin de cazaci, care după socotelile lui crezuse că-i venise în ajutor, în baza telefonului dat zeului din Kremlin. Iliadis, îngrijorat de felul cum se desfășurau evenimentele, care nu prea semănau a revoluție, îl chemă la oaste pe fostul zeu al armatei, Marte Militar.

Acesta trecu mai întâi pe la Apolo Cârje, zeul cu atribuții de înzestrare, de la care primi arcul cu săgeți. Solicită Kalașnicovul, însă cu acesta fusese dotat zeul răzbnării, Voicanis.

Marte Militar avu mai întâi grija să achite unele polițe lui Hercules, cu care fusese în conflict, căruia îi atrase în capcană

continuare în pag. 20

continuare din pag. 19

cățiva herculieni, pe care îi ucise mișelește.

Iliadis după ce se instalează în olimpul Dâmbovițean, constitui o puteră formată din Voicanis, în frunte, care purta vitejește Kalașnicovul pe umeri, judecător Popa și procuror Voinea, fiecare ținând în dinți codul penal și de procedură penală, regizorul Sergiu cu textul scenariului făcut împreună cu Iliadis, iar în urma lor, sontăc, sontăc, Apollo Cârjă, puteră căreia îi dădu azimutul, Târgoviște.

Titanul, haiducul de Scornicești, gonat și încolțit de hăitași și gonaci, fu oferit drept pradă hienelor însetate de sânge. Astfel că, în marea sărbătoare creștinească a Crăciunului, acestea se ospătau cu preparatele în sânge, în chip de canibali. Morala creștină nu mai cunoscuse un asemenea supliciu din evul mediu.

După ce și-au satisfăcut poftele, satirii nu s-au întors cu mâna goală la mai marele zeu Iliadis, i-au adus ca ofrandă resturile pământului ale capturii, care nu se știe pe unde au fost sau nu înhumate.

Aceste evenimente din România, din decembrie '89, l-au inspirat pe Homer, care a scris Iliada.

Unii istorici presupun că tot acesta ar fi scris și Odissea, însă s-a stabilit că autorul adevărat este Iliadis, cel care a scris și „Revoluția la români”.

Odissea poporului român avea să fie pusă în scenă, atât de Iliadis, cât și de urmașii, urmașilor săi, cu un succes de casă cum nu s-a mai întâlnit.

Când a fost numit în funcție, piticul se simțea și mai mic în fața misiunii sale, însă ambiția de parvenire, orgoliul nemăsurat, îl determinau să meargă în vârful picioarelor, la derută, conștient că nu el este cel care ar trebui să fie.

La dispoziția lui, presimțind pericolul ce-l păste, furnalele funcționau din plin, perdeaua de fum se ridica peste înălțimea lor, încercând să facă legătura cu zeitatea, căreia să-i ceară îndurare, protecție.

Primind știrea că „dușmanii poporului” (de data acesta chiar un popor) se îndreaptă pe Calea București spre centru, piticul cătrănit (parcă lucra la o fabrică de

fum) se zvârcolea, se chircise, devenise și mai pitic, striga disperat, dar în zadar: Costea? Marinele? Gogo? unde sunteți mă? Aceștia, „locotenenții lui” (în grade superioare), îl părăsiseră.

Primiseră ordine să întărească dispozitivul de apărare, să instaleze capse și pocnitori pe turla furnalelor, să declanșeze o perdea groasă de fum, prin care „huliganii” să nu pătrundă.

- Dați-le fum! cât mai mult fum, din ăla de calitate superioară obținut din deșeuri de cauciuc.

- Stăpâne, ăștia nu vor fum. Pe pancardele lor este scris: libertate, pâine, lumină și căldură.

- De unde să le dau eu așa ceva? eu n-am decât fum, să meargă la partid, la Floricica, să le satisfacă doleanțele. Floricica dispăruse și ea de pe lângă șefii săi, evadase din spitalul unde era internată și se încadraseră în coloana muncitorească a trustului de construcții, unde îngroșă vocile nemulțumirilor.

Pe la orele prânzului, când piticul a primit dispoziție să dea jos arsenalul de luptă instalat pe furnale, să-l depună la rastel, spumegând de ciudă a exclamat:

„Vânzătorul ăsta de neam și țară, Iulian Vlădoiu, dacă apucam să ajung eu în locul lui, ce mai lecție, model chinezesc, primeau „huliganii” ăștia. A doua zi, când un grup de revoluționari s-a anunțat la intrare că dorește să discute cu șeful, piticul i-a primit cu amabilitate și curtoazie.

„Desigur sunt la dispoziția dv”. Lașitatea, ipocrizia, licheis-

mul îl exprimau și de data aceasta în starea lui cea mai evidentă. Puțințel cum era, se învârtea ca un spânel în jurul lor, aducându-le cuvinte de laudă și mulțumire: Știți, domnilor, noi nu am făcut decât să aplicăm politica partidului să ...

Însă mai marele grupului îl întrerupse:

- Bine, bine, dar atât dumneata cât și unchiul, ați fost înainte la partid așa că ...

- Da, așa este, am primit sarcină de partid, forțați, am fost nevoiți s-o acceptăm, pentru că după cum bine știți în această instituție se săvârșeau abuzuri, inegalități...

- Pe care voi le-ați amplificat, interveni un alt revoluționar, ați dus-o la îndeplinire cu mare succes, ați batjocorit o lume întreagă, vedeți în jurul vostru numai dușmani ai poporului, care popor? care vă cere acum socoteală, explicații?

Deocamdată, dispoziția consiliului revoluționar este să stați lângă furnalele voastre, să încețați producția de fum și derivatele lui altfel...

- Să trăiți, la ordinele dv, vă rog, un whisky, cu ce să vă servesc.

Șeful grupului, un inginer de la Fabrica de avioane, Berbecaru, îl privi disprețuitor, și îi răspunse: Whiski? dacă am ști că este din comerțul socialist și nu din contrabandă, bișniță, am servi, altminteri... Aș dori să stau de vorbă cu un fumigen al dv, G. Vlaicu.

Acesta era tot un piticot, serviant al marelui pitic, pe care colegii îl mai numeau și „picioar de

porc”, fiind invitat telefonic, se prezentă deîndată. Știind de prezența revoluționarilor, trecu mai întâi pe la bunul său coleg și prieten, cel cu protocolul „Mă înțelegi”, căruia îi solicită o sticlă de Whisky, pe care cu dezinvoltură, o puse pe birou și invită musafirii să servească. Inginerul de la avioane îi refuză politicos, spunându-i că el consumă numai țuică de Vâlcea, la care „picioar de porc” se îndepărtă spre ieșire: „gata, s-a aranjat, vine la șefu’...”

Numai că șeful îl opri la timp, piciorul porcului nu pășise pragul ușii.

- După cum vezi, am sosit, fără planor, cum presupuneai tu, și despre care mă acuzai.

Eu îmi doream să zbor cu planorul într-o lume liberă, însă acum am să te văd eu pe tine cum ai să zbori cu picioarele astea de porc, pentru că trebuie să zbori de aici.

- Șefu, mata n-ai auzit de zborul porcului? încercând să dreagă busuiocul.

- Ba da, mâine e ajunul Crăciunului, galantarele te așteaptă, mă reîntorc și facem pomana porcului.

După vizionarea acestui spectacol, Odissea în versiune românească, Buric și Cărlig, retrași în umbra furnalului lor, care nu mai fumega, produsele lui nu mai aveau succes pe piață, derulau și comentau scenele epopeei.

- Cărligule! inevitabilul se produse, ce-ți spuneam eu? și tu, nimic, bou consecvent!

- Bine, mă, cititorule în stele, supranormalule! pardon, supranormalule, dacă ești așa de previzibil spune ceva și din viitorul ce ne așteaptă.

- E sumbru mă, imprevizibil, în coadă de pește mai ales în ceea ce ne privește, tu nu vezi că fabrica noastră e pe butuci, nu mai are materie primă.

- Stai liniștit, va avea. Zilele trecute, piticul a primit vizita unui grup de revoluționari, față de care și-a luat angajamentul și tu știi bine că se pricepe la angajamente, ca va reprofila producția fabricii. O va trece pe bituminoase, are deja un contract cu aceștia, va asfalta Piața Revoluției.

Florin Măceșanu - Timpul pe gânduri

continuare în pag. 21

continuare din pag. 20

- Vrei să spui că deja: „pupat... piața revoluției”?

- Tu ce credeai! nu contai pe abilitatea lui?

Acum după lovitura primită, statura i se mai tasă puțin, deveni un piticot, dar a rămas tot așa de înverșunat. Presupuneai că piticul o bagă pe mână, iată că nu-i așa, o puse pe mână.

- La ce te referi Buricule?

- La ce mă refer! Tu nu ai observat ce poartă pe mână? Eșarfa de revoluționar.

Și-i stă bine, are resurse să-i îmbrobodească și pe ăștia.

- Crezi?

- Sunt sigur. Machivelismul, diabolicul, caracterul abject îi sunt resurse inepuizabile.

Da, ia spune, ce te faci acum cu talentul tău actoricesc, îmi promisesei că numai în actul cinci al comediei, când va cade cortina, voi cunoaște într-un tot personalul scenariului.

- N-o să mai cadă cortina, Buricule, nu vezi ce căzu peste pitic, personajul principal, perdeaua de fum, perdea ce a promovat-o cu atâta vehemență.

Scenariul, comedia trebuie adaptate la împrejurare, cred că va fi o tragicomedie, dar vom vedea și vom mai discuta.

- Cârligule, să știi că democrația ne scapă de acești imposter și ingrași. Cârlig îi acroșă însă părerea, nelăsându-l să înscrie vreun punct cu crosa lui, ba dimpotrivă, îl imobiliză la mantinelă.

- Buricule, te crezi tu buric atotștiutor, dar s-ar putea să te înșeli. Nu te grăbi cu concluziile, așteaptă să se mai limpezească apele și apoi să vâslești, la dreapta, la stânga.

- În ce mă privește, voi vâsli numai spre stânga.

- Colegul nostru, Gogo, fostul secretar al B.O.B., o coti repede spre dreapta, zice că-i place partidul agrarian al lui Surdu și asta fost mare comunist pe la Iași, care se autoinstală ministru la agricultură.

- Gogo, Bogo, cum îi zici l-a pus piticu secretar, tip docil, manevrabil, în scopul să ne pună în discuție, să ne sancționeze, după bunul lor plac.

- Da, ne întindea nouă perdea

de fum și rusnacii de care se „ocupa” l-a cătrănit pe el, de fapt pe noi toți. Toată lumea vedea și cei neavizați, cum rusnacii, cu sutele, cu miile, prinseseră drag de peisajele țării noastre.

- Profesionist, Gogo ăsta al tău, nu glumă.

- Chiar dacă ar fi fost, nu depindea numai el, era prea târziu, se copsese buba.

Profesor de limba rusă, Gogo, se lipise de furnale, se recalificase și împrăstia fum către est, să întunece lumina ce venea odinioară din aceea direcție, ce-l determinase să se orienteze spre cea mai balșoie și căutată facultate.

Gherghideii, unu și doi, care promovaseră tot în lumina farurilor răsăritene, cu toate prefecurile politice ce avuseseră loc, mai aveau nostalgia Kremlinului, și, de aceea, îl înscăunaseră pe Gogo în fruntea unui B.O.B.

Cu el și prin el, biciuiau în ședințele și manifestările de partid capitalismul muribund, aducând în același timp osanale societății multilateral bombate. În viziunea lor, partidul și strategul său, căpătaseră dimensiuni hiperbolice, cosmice.

De inconștiența nocivă a acestora, au profitat și mulți alți interesați, care intrând în caruselul lor, au amplificat la maximum osanalele, ridicând obediența la cotele teribilismului, terifiantului; personalitatea și rezultatele incontestabile, obiective, fiind profund diminuate, erodate.

- A fost o lucrătură Buricule și încă cum, inteligența grevată pe „pohte ce le-a pohtit”.

A căzut în propria-i plasă. În ceea ce privește personalitatea și rezultatele materiale și spirituale ale epocii sale, care tindea

să devină de „platină”, rămâne să judece istoria, în timp, bineînțeles, nu cum porniră acum demolatorii ăștia, în forță, și care, bag seamă, sunt printre cei care îi aduceau osanale.

- Aceștia din urmă, la care te referi, pretind că au fost un fel de „cal troian” și vezi doamne, și-au făcut datoria, răsplătindu-se singuri acum.

- Răsplată care le revine în integritate, precum averile de la bunici. Un găgă oarecare, un târâie-brâu sau bișnițar, îți râde în nas cu „performanțele” lui, pe când tu ai să-ți pui diploma de inginer în cui și să intri în solda lui.

- Sumbră și jalnică predestinație! bate în lemnul ăsta de abanos, pe care-l procurasei piticului pentru un fum special.

- Partidele și partidulele apărute ca ciupercile după ploaie vor aduce un suflu nou în viața socială, fiecare va avea posibilitatea să se manifeste în voie.

- Da, și totodată vor provoca un haos social, o mișcare centrifugă de la un partid la altul, pentru diversitatea în libertate, pe care o invocă, acolo duce în ultimă instanță.

- Și atunci cum ar fi mai bine, tot cu partidul unic, totalitar?

- Nu spun asta și-mi cunoști de mai înainte opiniile în acest sens. Repet, partidele, indiferent de perioada istorică, de ideologie și doctrine, conduc spre încurcarea treburilor în cetate, prin trimișii, înscăunații lor.

- Care să fie atunci rolul partidelor? să se rezume la un fel de club, de asociație benefică, fundație, cooperativă?

- Orice să fie, dar să nu aibă acces la conducere. Toate funcțiile de conducere să fie obținute

numai prin concurs și de către persoane specializate în domeniu, atunci vor merge bine treburile socio-economice, va dispărea vrajba și discordia.

Nu observi că au început să vorbească de asanarea morală a societății! și cine o face, cine se bate cu bolțarul în piept? Imoralii pehlivanii, farsorii... care năvăliră în partide.

- Dacă cel comunist și-a ținut porțile închise!

- De aceea au intrat vreo patru milioane, printre care, îi cunoști destul de bine, exemplul concludent fiind Gherghidiomanii, care reușiseră să se impună, să domine, să-l deturneze.

- Din câte înțeleg conțești democrația, care presupune în primul rând pluripartidismul?

- Nicidecum. Istoria, mai bine zis pseudoistoria, au interpretat-o după bunul lor plac, definindu-i și atribuindu-i un rol, incert, confuz chiar. Dicționarele explică destul de clar etimologia, semnificația termenului, care din păcate e denaturată, fiecare atunci când vine la putere, se manifestă într-un cu totul alt mod.

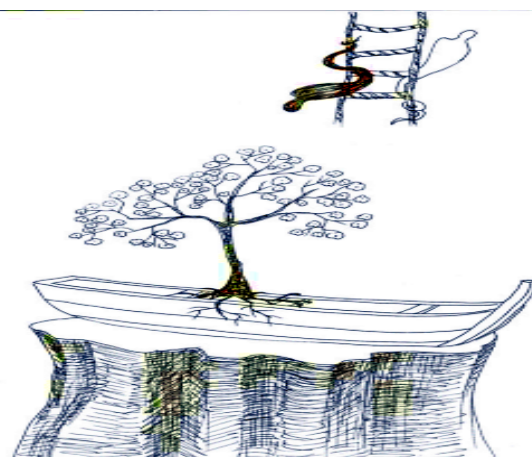
Democrația nu este un bun câștigat sau cum e la modă acum, un bun pentru export.

Ea se așează într-o societate care-i conferă condițiile prielnice, oferindu-i la rândul ei șansele de împlinire. Numai naivii, ignoranții, vor accepta democrația capitalistă care, chipurile ar fi ajuns la perfecțiune. Reține câte feluri de democrație a îmbrățișat societatea până în prezent.

Să ne oprim puțin la cea socialistă și capitalistă. Cea socialistă întrunea formal și parțial, etimologic, termenul demos - egal popor, dar nu și crație - conducere. Știm bine cine erau reprezentanții poporului, cine conducea.

Iar în ceea ce privește democrația capitalistă este cea impusă de un grup de oligarhi, maselor largi ale societății; dacă în antichitate, inițial, în Grecia sau Roma, s-a manifestat potrivit conceptului, după aceea e discutabil.

În imperiul S.U.A. exportatoare de democrație, încă de prin anii 1935, aceasta era pusă sub semnul întrebării de către personalități avizate.

Cristina Oprea

Nicolae BĂLAȘA

...GRĂDINA CARPATINĂ - TURNUL BABEL

- filosofie și formă de a fi la români -

(Domnului Marian Barbu, la ceas aniversar)

În unul din articolele noastre anterioare „De la comunicare la marea bătălie”, am încercat să reactualizăm și câteva puncte de vedere în abordarea comunicării. În ideea de a completa cele spuse atunci, reamintim faptul că se vorbește despre comunicare în lumea animală, despre comunicare cu transcendentul sau cu lumea de dincolo, despre comunicarea om-calculator, ba chiar despre comunicarea „inteligentă”, formă de a fi a întregii materii. Într-un sens restrâns însă, comunicarea se tratează doar în legătură cu omul și cu societatea umană. Într-un anumit fel, în centrul tuturor abordărilor comunicării, se află el, omul, care are nevoie de comunicare pentru a ajunge la conștiința propriului său statut. Societatea umană nu poate exista în afara comunicării. Fără a exagera, dacă excludem cazurile patologice, putem spune că omul nu putea fi ființă gânditoare, fără a fi totodată ființă capabilă de comunicare, tot așa după cum, ca ființă care comunică, omul nu poate fi altfel decât o ființă cugeătoare.

Privind însă în profunzimea fenomenului constatăm faptul că abordarea unilaterală a comunicării ar structura-o într-un concept teoretic, steril și contingent, concept ce ar ocupa, cel mult, un loc în istoria științei. Actul comunicațional, în adevăratul său sens, din punctul nostru de vedere, poate fi abordat, cel puțin, la nivelul triadei ale cărei verigi sunt comunicarea-înțelegerea-acțiunea. Firește, cel puțin la nivelul curiozității, și noi ne-am pus întrebarea: comunicăm-înțelegem și acționăm sau înțelegem-comunicăm, și cele două fenomene se transformă în acțiune, sau, după

caz, în cel puțin o mișcare a spiritului, mai ales dacă suntem în cazul comunicării intrapersonale (comunicarea cu tine însuși). Cu alte cuvinte: care este locul pe care îl ocupă înțelegerea în acest „lanț cinematic”, funcțional la nivelul subconștientului și, mai ales, la nivelul conștientului individului sau colectivității?

Complexitatea acestei întrebări asupra relației de comunicare - înțelegere ne face să fim și noi oarecum rezervați. Analiza corelației dintre comunicare și înțelegere conduce la dezvăluirea unor mari complicații datorate, printre altele, existenței unei mari diversități nu numai a accepțiunilor și semnificațiilor înțelegerii, dar în aceeași măsură privitoare la comunicare. Dacă avem în vedere atât faptul că există: comunicare verbală, paraverbală, nonverbală; comunicare intrapersonală, comunicare interpersonală, comunicare de grup, comunicare publică și comunicare de masă; comunicare intraculturală și interculturală; comunicare națională și internațională; comunicare politică, juridică, religioasă, didactică, medicală etc., cât și faptul că acestea se combină cu diversele forme ale înțelegerii, ne dăm seama de complexitatea problemei aflate în discuție.

Totuși, pentru noi, este clar că nu se poate vorbi de comunicare umană în sens strict, fără a sublinia, cel puțin, rolul înțelegerii în comunicare. În definitiv, dacă elementele minime ale oricărui proces de comunicare sunt emițătorul, receptorul, mesajul și canalul, comunicarea propriu-zisă nu se poate realiza doar prin transmiterea mesajului de către emițător către receptor, fără ca acest mesaj să fie înțeles de către recep-

tor. Înțelegerea devine astfel o parte importantă a oricărui proces de comunicare și ocupă cel puțin jumătate din acest proces.

Apare însă problema definirii înțelegerii, sau cel puțin a caracterizării ei, sarcină justificată nu numai de considerente gnoseologice, ci și, poate mai ales, de necesitatea maximizării înțelegerii în procesul de comunicare și, astfel, de nevoia asigurării și sporirii eficienței acestui proces în relațiile sociale. Din acest motiv, trebuie precizat mai întâi că există o „înțelegere” comună, cotidiană și naivă a conceptului de înțelegere, acceptabilă în limitele nevoilor obișnuite ale omului, deși marcată de o extremă relativitate și subiectivitate. Pentru nevoi mai înalte însă, accepțiunile cotidiene și subiective ale acestui concept se dovedesc nu numai insuficiente, dar și inadecvate.

Conceptul de înțelegere, ca și cel de comunicare de altfel, se pretează la abordări multiple și variate. Într-o primă instanță, el poate fi cercetat din punct de vedere lingvistico-semantic. În acest sens, putem vorbi de înțelegerea unui cuvânt, a unei propoziții, a unui text și, la rigoare, de înțelegerea unei limbi. În particular, analizele de acest tip se dovedesc deosebit de necesare și utile pentru activitățile de traducere și de interpretare de text. Dar tot așa de bine vorbim despre înțelegerea unei acțiuni, a unui eveniment, a unui om sau grup de oameni, a unor relații personale și sociale, chiar a unor obiecte, fenomene, procese, proprietăți și relații din realitatea fizică.

Sub un alt aspect, înțelegerea formează un important obiect de cercetare pentru studiile de psihologie, generală și socială. Din

acest punct de vedere, sunt studiate nu numai procesele psihice de la nivelul individului uman care intervin și fac posibil actul de înțelegere, dar și diferitele cadre socio-culturale în care sunt crescuți și educați oamenii și de care depind capacitățile lor de înțelegere. Un caz particular în acest context îl constituie analiza factorilor care fac posibilă înțelegerea, dar care și împiedică înțelegerea (de exemplu, stereotipurile culturale și etnocentrismul), dintre indivizi aparținând unor culturi diferite. Dar în comunicarea interumană realizată cu ajutorul limbajului, în comunicarea verbală, cum se spune, cotidiană sau în forme elevate și speciale, se întâlnesc o serie de fenomene care pun dificile probleme de înțelegere. Pe lângă fenomenele de ambiguitate și vaguitate, se găsesc cele care țin de vorbirea indirectă, de aluzii, de sugestii, de suspiciuni, de diversitatea figurilor și tropilor (metaforă, metonimie, sinecdocă, ironie), de comunicarea prin figuri retorice ale tăcerii și ale jocurilor de limbaj și, de fapt, de folosirea întregului arsenal al figurilor stilistico-retorice. La fel de numeroase și dificile probleme de înțelegere și interpretare pun fenomene ca presuposițiile, implicaturile și explicaturile, prezente inevitabil în orice proces de comunicare umană verbală. În fine, o mulțime de alte asemenea probleme apar în comunicarea paraverbală și mai ales în cea nonverbală (gesturi, postură, vestimentație, poziție spațială, folosirea aspectelor temporale în comunicare etc.).

Există și perspective oarecum

continuare în pag. 23

continuare din pag. 22

mai particulare asupra înțelegerii, dar care vizează aspecte la fel de importante pentru relațiile și acțiunile oamenilor. Fără a intra în detalii, menționăm doar că înțelegerea implică o componentă logică majoră, dacă n-ar fi altceva decât respectarea, fie ea și inconștientă, involuntară, a unor principii și reguli ale gândirii fără de care comunicare însăși n-ar fi posibilă.

De asemenea, se poate vorbi de aspecte morale, juridice, politice, diplomatice, religioase etc. ale înțelegerii, a căror analiză și descifrare ar fi de natură să contribuie la eficiența procesului de comunicare interumană. Nu în ultimul rând, trebuie menționată în acest context, retorica, considerată, chiar și azi, ca fiind cea mai veche disciplină a comunicării, dar într-o măsură destul de mare și o teorie a înțelegerii.

O abordarea filosofică a înțelegerii, comportă, la rândul ei, o mulțime de dificultăți. Există enorm de multe curente și orientări filosofice, din perspectiva cărora poate fi analizat conceptul de înțelegere. Desigur, cel mai potrivit astfel de curent ar fi hermeneutica, dar, după cum se știe, acest curent este, la rândul său, extrem de eterogen. De la interpretarea de text și înțelegerea corelată cu acest gen de interpretare, până la accepțiunile ontologice heideggeriene ale înțelegerii și interpretării, este o distanță destul de mare. Un loc aparte îl ocupă, în acest context, diferitele variante ale pragmaticei lingvistice și universale, ca și ale pragmatismului, în general.

Pe de altă parte, problema înțelegerii a fost, cu excepția marilor lucrări elaborate de către, F. D. E. Schleiermacher, W. Dilthey, H.-G. Gadamer, mai puțin dezbătută în studiile de specialitate, iar acolo unde s-a făcut acest lucru, abordarea a fost, de cele mai multe ori, unilaterală. În acest sens, putem exemplifica lucrările, de altfel de mare calitate, în care înțelegerea este studiată din perspectiva doar a explicației, a hermeneuticii, a cunoașterii în gen-

eral (pedalându-se, în special, pe teoriile clasice ale adevărului), a psihologiei etc., și mai puțin, sau aproape deloc, din perspectiva metaștiinței care are ca principală trăsătură gândirea comparativă, holistică, a oricărui sistem de cunoștințe, valori și culturi.

Cu alte cuvinte, înțelegerea a fost mai puțin studiată din perspectiva a „ceea ce cuprinde și ceea ce este dincolo de știință și dincolo de sfera cosmologiei astrofiziciste”. Considerată de unii filosofie, de alții, „filosofie de dragul filosofiei”, metaștiința (într-un sens diferit de cel clasic al cuvântului), respinge pretențiile de înțelegere ale științei și vrea să reinstaureze filosofia ca „dragoste de înțelepciune”, în sensul socratic al unei investigații cât mai largi cu putință a cosmosului și a sinelui. Ea începe acolo unde știința se termină, în sensul că se ocupă de ceea ce este dincolo de examinarea din punct de vedere al științei fiziciste, și devine crucială în înțelegerea umană, tocmai în momentul în care știința nu mai poate fi o sursă de îndrumare și descoperire a adevărului.

Pe de altă parte, gândindu-ne și numai la faptul că actul comunicational reprezintă un fenomen esențial al vieții umane, sociale, de grup, familiale și individuale, un liant al acestei vieți, și un adevărat mediu în care și prin care se produc toate faptele

și evenimentele sociale, comunicarea fiind un element definitoriu al ontologiei umane, nevoia de a găsi modalități eficiente de depășire a unor astfel de dificultăți și de a asigura realizarea comunicării chiar prin intermediul unor astfel de fenomene, ne apare ca de la sine înțeleasă.

Ultima idee enunțată mai sus ne trimite imediat la o altă perspectivă asupra comunicării și înțelegerii, anume cea pe care ar putea-o oferi cercetările de sociologie și de teoria culturii. Specialiștii din aceste domenii au de descifrat numeroasele și adesea ceptoasele semnificații ale cuvintelor, propozițiilor și mai ales ale gesturilor indivizilor aparținând unor grupuri sociale și culturale diferite. Ori, în condițiile sporirii fără precedent în zilele noastre a modalităților și formelor de comunicare internațională, găsirea celor mai potrivite căi de înțelegere între indivizi și colectivități din toată lumea devine un obiectiv major pentru cele mai importante instituții cu atribuții în planul relațiilor și cooperării internaționale.

Fenomenul se complică și mai tare dacă avem în vedere o formă aparte a comunicării, care este trecerea de la vorbă, la tăcere, știindu-se bine faptul că ea, tăcerea, are un loc aparte în teoria comunicării. De altfel, tăcerea nu are sens prin ea însăși, ci capătă valoare doar în relația a

două elemente suprapuse și anume cuvântul care trebuie spus și interdicția rostirii lui. „Există o elocvență a tăcerii care penetrează mai mult decât limba”, afirma Pascal, pe când Wittgenstein dă o altă semnificație tăcerii: „despre ceea ce nu se poate vorbi, trebuie să se tacă”.

Fără a trage o concluzie, a investiga înțelegerea umană înseamnă, în general, a investiga natura sa, structura principală, funcțiile și limitele probabile, și nu doar anumite laturi: psihologice, sociologice etc. În analiza înțelegerii umane, „trebuie luată în considerare întreaga formă explicită a înțelegerii, de la punctul de vedere practic, inter-personal, comunicational, științific și filosofic, la cel etic, metafizic și spiritual” ne spune R. C. Priddy (Beyond Science. On the Nature of Human Understanding and Regeneration of Its Inherent Values, <http://home.no.net/rpriddy/indexbey.html>).

Complicate chestiuni chiar și numai la nivelul teoriei! În încercarea de a le limpezi, oarecum, pliem abordarea acțiunii pe societatea de astăzi, societatea timpurilor pe care le trăim, denumită de către J. Habermas „Societatea capitalismului târziu”.

Deontologia profesională, dar mai ales respectul pentru opera marelui sociolog german, Max Weber, ne face să reamintim, mai întâi, punctul acestuia de vedere asupra neliiniștilor noastre. În consecință, Max Weber, analizând raportul dintre înțelegere, interpretare și explicație, precizează faptul că înțelegerea constă în atribuirea de semnificații unei acțiuni, prin intermediul interpretării. Înțelegerea se realizează și cu ajutorul explicării cursului real al acțiunii numit de autor „context de semnificație intențională”.

Revenind, la J. Habermas și „Societatea capitalismului târziu”, precizăm mai întâi faptul că el delimitează două moduri de a aborda problemele societății, și anume: abordarea „tehnică”, care reduce organizarea și desfășura-

Florin Măceșanu - Parodie Dali

continuare în pag. 24

continuare din pag. 23

rea vieții sociale la problemele tehnice, și o abordare „practică”, potrivit căreia problemele practice nu pot fi rezolvate decât printr-un consens atins în cadrul comunicării. Pe scurt, acest lucru ar însemna punerea teoriei în practică, adică aplicarea descoperirilor științifice în practică, în contextul în care teoria pătrunde în conștiința oamenilor, motivându-i să acționeze. Tehnocratismului, care presupune a reduce practica la „acțiuni instrumentale”, Habermas îi opune conceptul de „acțiune comunicativă”, concept asupra căruia, probabil, vom reveni.

În centrul analizelor lui Habermas asupra capitalismului târziu, se află problema relației dintre stat și sfera (spațiul) publică, opinia publică. Pentru autorul amintit anterior, spațiul public este asimilat cu acea sferă în care „reuniți ca public, cetățenii tratează, neconstrânși, sub garanția de a se putea să se întrunească și să se unească liberi, să-și exprime și să publice liber opinia asupra problemelor de interes general”. Totuși, în capitalismul târziu, domeniul social al statului se substituie domeniului spațiului public de natură civică și democratică. Publicul își pierde realitatea politică și funcțiile sociale. Locul lui este luat, pe de o parte, de uniuni în care interesele private, organizate, caută să ajungă la o formă politică nemijlocită, iar pe de altă parte, de către partidele politice care se suprapun sferei publice. Publicul, ca atare, este sporadic inclus în cercul puterii și numai pentru a aclama, a bate din palme.

Partea demnă de specificat ca fiind o trăsătură aparte a capitalismului târziu constă în faptul că acum deciziile statului nu mai sunt supuse discuțiilor publice (de exemplu aderarea României la Uniunea Europeană, și condițiile de aderare mai sunt aduse la cunoștința publicului doar sporadic sau deloc). În această situație, tendința societății de pierdere sensului și a motivației pentru acțiune este înlocuită prin ceea ce numește „consumul stimu-

lat”. În acest context, Habermas, care a considerat tot timpul comunicarea ca fiind cea care deține rolul capital în viața socială, adoptă ideea „structurii comunicative, intersubiective, a faptelor sociale” și dezvoltă o teorie a „comunicării curente”, arătând că înțelegerea depinde fundamental de normele interacțiunii. Mai precis, modelul comunicării, promovat de Habermas, presupune acordul celor ce comunică asupra normei interacțiunii lor. Înțelegerea între cei care comunică se realizează în acordul privind justețea normelor care intermediază comunicarea. Potrivit lui Habermas, în această nouă conjunctură, spațiul public s-a constituit ca loc de mediere între societatea civilă și stat, în care se formează și se exprimă opinia publică, având ca intermediar în comunicare, normele.

Altfel spus, societatea modernă, marcată de capitalismul târziu, găsește în comunicarea de masă, prin oferta de stimulare a consumului, un instrument de legitimare și de integrare a indivizilor, de recuperare și de blocare a conflictelor și insatisfacțiilor sociale.

Totul bine și la locul său în expunerea noastră anterioară, expunere, evident, de factură teoretică. Spinos și dezgustător la nivelul societății contemporane, în genere, și într-un mod aparte, la nivelul societății românești. Doar aici, în „Grădina carpatină”, despre societate de consum și bine social, nici vorbă! Despre grija față de om, ferească Dumnezeu! Ferească!... spun aleșii, ba chiar mai și scuipă în sân.

E, vedeți, de aici, spusa românului hâtru și filosof de când lumea: „Machea!? Fugi, bă, nene!... Teoria ca teoria,... practica te omoară!” face cât paginile mele anterioare sau, probabil, cât tratatele lumii contemporane. Are dreptate! Și asta pentru că doar aici, în „Grădina carpatină” una se zice și alta se face! Una vorbim și bașca ne înțelegem... De parcă am fi în Tunul Babel! Sau poate noi, românii, chiar el însuși! Nu e bine! „Nu e bine neam!” - ca să-l amintim și pe Marin Sorescu.

Emil BUCUREȘTEANU

Calendarul vieții mele

Calendarul vieții mele
Mi-a fost scrijelat în palmă
Și-am plecat cu el în lume
Drumul vieții tot mă cheamă.

Am călcat pământ și ape;
Frigul mi-a-ngețat obrazul,
Arșița mi-a bronzat fața
Iar în cale mi-a stat vântul.

Câte-au fost toate-au trecut
Și-au trecut și anii vieții;
Pe un portativ de lut
Stăm la rând fără excepții.

Pastel trist

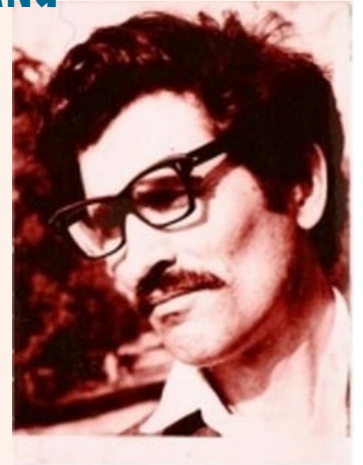
A venit și toamna vieții!
Frunzele s-au vestejit
Iar prin trunchiul plin de
scorburi
Seva curge-ncetinit.

Poame nu mai sunt pe ramuri:
S-au cules și s-au mâncat
Au rămas doar niște resturi
Numai bune de-aruncat.

Vântul crengile îndoiaie
Și trosnesc noapte și zi
Apa ploii le înmoaie,
În curând vor putrezi.

Cântecul nopții

Cântecul nopții pătrunde
prin ferestrele timpului
uvertură la simfonia
tăcerii
scrisă pe portativul
iubirii
partitură îngălbenită
de anii
indiferenței.
Dirijorul lovește
pupitrul cu bagheta
speranțelor
s-a rupt.
Toboșarul anunță
un final
pierdut în imensitatea
dorului
eclipsat de absurdul
ființării vieții
contra punct
al deznădejdiei.

Aștept dimineața să vină

Aștept dimineața să vină!
În fiecare zi o aștept
Ca pe o prietenă bună,
Ca pe o seară cu lună
Când era timp de iubit.
Aștept...

Aștept dimineața să vină!
În geam să îmi bată cu soare
După o noapte cu ploaie
Să respir ozon prin geamul
deschis;
Totul să fie ca-n vis.
Aștept...

Aștept dimineața să vină!
Să vină pe strune de chitară.
Alunece-mi iară
Pașii-mi pe stradă, cadențați,
Printre oameni purtați.
Aștept...

Aștept dimineața să vină!
Dar nu va veni.
Pe stradă nu-i lume,
E o noapte tăciune
Afară și-n mine.

Dar aștept dimineața să vină!
Aștept...

Mute ne sunt marile dureri

Mute ne sunt marile dureri
Când firul vieții subțiat se rupe.
Tăcerile iubirilor ascunse într-un vers
Rămân pentru vecie neștiute.

Sub crucea de stejar pământul ne adoptă
La margine de groapă se tânguie iubirea,
Zădarnic este totul, aceasta ne e firea
Și trecem peste drum cu vorbe
suspendate.

Gabriel NEDELEA

Licentiat al Facultății de Litere, Universitatea din Craiova, cu lucrarea „Gellu Naum și imaginarul suprarealist”, coord. Gabriel Coșoveanu, **Gabriel Nedelea** este masterand al Facultății de Litere, Universitatea din Craiova, „Literatură română în context european”.

Activitatea literară (Reviste): Mozaicul, România literară, Cultura, Scrisul Românesc, Convorbiri literare, Luceafărul, Revista română, Sisif, etc.

Publicații în volume colective: *Antologia poezilor TRADEM 2005-2009*, Ed. Aius, Craiova, 2009; *Caietele Lucian Baga*, vol. X, Ed. Univ. „Lucian Baga”, Sibiu, 2009; *Antologia concursului internațional de creație „Veronica Micle”*, Ed. Nico, Târgu-Mureș, 2009.

Premii literare: •Premiul II la Colocviul Național de Literatură Contemporană, Ediția a VI-a: Proza lui Radu Cosașu/ Poezia și critica lui Ion Pop, Brașov, 18-19 martie 2010; •Premiul Special al Revistei *Cultura* la Colocviul Național de Literatură Contemporană, Ediția a VI-a: Proza lui Radu Cosașu/ Poezia și critica lui Ion Pop, Brașov, 18-19 martie 2010; •Marele Premiu, în cadrul Con-cursului Național de Poezie „Traian Demetrescu”, Ediția a XXXI-a, 23-26 octombrie 2009; •Premiul „Al. Macedonski - Prima Verba”, pentru poezie, Ed. și Revista Scrisul Românesc, 24 oct. 2009; •Premiul II, la Concursul Internațional de Creație Literară „Veronica Micle”. Ediția a XIII-a, 12-13 dec. 2009; •Premiul III la Colocviul Național Studențesc Mihai Eminescu, ediția a XXXV-a, Iași 21-24 mai 2009; •Premiul III la Colocviul Național Universitar de Literatură Română Contemporană, ediția a V-a, Brașov, 9-10 aprilie 2009; •Premiul III la secțiunea poezie la Concursul Național de Creație Literară de la Oravița, ediția a XIX-a, 15 ian. 2009; •Mențiune la „Colocviul național studențesc *Lucian Baga*”, secțiunea „Hermeneutica textului literar”, Ediția a X-a, Sibiu 23-25 oct. 2008; •Premiul II la Concursul Național de Poezie „Traian Demetrescu”, ediția a XXX-a, Craiova, 24-25 oct. 2008; •Premiul revistei *Oglinda literară*, Focșani, la *Festivalul Național de Poezie „Costache Conachi”*, ediția a XVI-a, Tecuci, 3-4 oct. 2008; •Locul III - Concursul de Creație Literară „Veronica Micle”, secția *Poezie*, Ediția a XII-a, 4-10 sept. 2008.

Activități: •Colaborare cu „Adevărul holding”, Târgul de carte Gaudeamus, Craiova 2010, 1.03.2010-15.03.2010; •Redactor la Editura și Revista „Scrisul Românesc” în perioada iulie-octombrie 2010; •Conferință în cadrul Bibliotecii Județene „Alexandru și Aristia Aman” cu numele „De la Memoria vegetală și alte scrieri bibliofile la Biblioteca Babel, vineri, 23 aprilie 2010; •Membru al Cenaclului „Mozaicul”; •Prezentator al Emisiunii „Cartea Săptămânii” TVS.

voința mea

și n-am să-ți mai pot spune
pe nume
după ce voi fi devenind poet
plin de boli nemaipomenite

am să fiu mai atent
și voința,
voința mea ospitalieră
voința ca o haină pe care mi-o permit
prea grav și mă gândesc
înebunit de oasele palmelor
și mândria mea neasortată

voi fi mai atent cu încălțările mele
galbene și voința mea cât miezul
unui calamar anume
cărui-a îi voi înmulți apa
și hrana vie pentru că îmi stă în putere
mă va face să văd
cu o cădere nestăvilită
peste castelul mânecii

Poem

Am să-ți scriu un poem
Cu femeie mergând pe bicicletă
În care vreau să spun de fapt
Că lumina crapă în șarpe,
Că se duce dracului visul cu roata,
Că urangutanii îl uită pe Cervantes
Și toate merg de-a-ndoseala
Când trag cu urechea cuvintele
Din lucrurile vieții mele nepersonale.

Poate că exagerez un pic de dragul
Neînțelegerii părului său,
Al femeii cititoare în aer.
Am luat totul în serios
Și am să-mi însemnez pielea,
Urechile și vederea
Înainte să spun lucrurile astea.

De acum săniile sunt posibile,
Frigul ne iese în carne,
Lumina în pereți pe scări peste tot
E o vreme de speculații răzânde,
Tremuratul ne scoate din cuvinte,
E o vreme de pățuri.

Cu ochii deschiși

Taxiurile treceau a toamnă
și a galben
Și noi eram vorbitori de amintiri
Din ce în ce mai aproape.
Și nici tramvaiele nu mă duceau
Atât de aproape și de punctual,
Pentru că toate cădeau altfel
Când nu rămăneau încremenite.

Și eu veneam în galben
Chiar dacă tu mă așteptai
la o cafea,
Și tot în camera ta mă primeai
Însă fără oglinzi
și cu hainele schimbate;
Iar eu ajungeam
numai la cinci
Să schimbăm câteva vorbe
Cu dibăcia negustorilor de pânze.

Între anotimpuri

Sângele îmi intră în suflet
Și crește ciuperci, mușchi,
Pești încordând lumina în apă
Un arc de cerc
Ziua ca o femeie care mă așteaptă.

Am fi știut
Cum trece iarna ca un mamifer
Din sângele tău pe străzi
Vata arsă pe chipuri,
Visul meu spânzurat în piept.

Unde pământul nu-i nimănui dat
Picturile cu aer,
Din care nu a ieșit niciodată sânge,
Umplu geamantanul cu ierburi
Pentru anotimpuri ploii.

O imagine fără amintire,
Cu țigani în ordinea înstrăinării,
Cu toate câte îmi cresc pe mâini,
Cu degetele ei ca niște ochi,
În camera de la apus,
Cu zăpezile descrescătoare,
Îmi pipăi căinii
Pe creștetile lor umflate.

Elena BUICĂ
(Toronto)

ZILE ÎNSEMNATE

Fără să fim superstițioși, când cernem evenimentele care au rămas înscrise mai viu în memorie, constatăm că apar de-a lungul mai multor ani câteva date în care se succed întâmplări înrudite între ele și dacă le punem cap la cap, dau o anume culoare vieții noastre. În afara zilelor de naștere și a sărbătorile care se succed anual, se încheagă făptura unor date care ne privesc personal. Pentru toată lumea civilizată, ziua începerii anului școlar este o zi care ne întoarce fața cu ani în urmă la lungul șir al începutului de an școlar, cu precădere spre ziua de neuitat a clasei întâi, a primului contact cu școala, cu banca și draga noastră învățătoare, DOAMNA, în cuvântul căreia credeam așa cum credeam că ziua urmează după noapte.

Trăiesc și eu ca oricare adierea primelor amintiri pentru pregătirea anului școlar, cu uniforma nouă, cu ghiozdan în care, pe vremea mea, stătea la loc de cinstă tăblița marcată cu liniuțe roșii pe o față și cu pătrățele pe cealaltă, iar pe marginea de lemn, printr-o găurică, erau legate de două sforicele buretele de șters tăblița și condeiul de care trebuia să avem grijă să nu se frângă și să ne aducă vărsarea de lacrimi pentru o asemenea întâmplare. Lângă tăbliță, stăteau alături puse cu multă grijă, aritmetica și abecedarul cu multe poze colorate și cu primele litere și cuvinte pe care le memorasem din zbor, dar simulam descifrarea cu o anume intonație care însoțea degetul arătător plimbându-se pe pagină: O-I... OI. În clasele următoare grija mare era pentru felul cum duceam în mână călimara cu cerneală, ținută drept, ca să nu se verse, în timp ce tocul cu penița stăteau în penar aranjate cu multă grijă. Penița era controlată atent să nu aibă vârful despiciat, căci pe atunci caligrafia era la loc de mare preț. Mai apoi, un motiv de semeție era rostirea tablei înmulțirii fără răsufare, pe o

melodie lineară, dar ritmată. Simt și acum fiorul necunoscutului acelor începuturi de an școlar. Aveam unghiile tăiate, urechile și gâtul curat, batista în buzunar era spălată și călcată, dar eram îngrijorată de ce-o zice DOAMNA de degetele mele de culoarea maronie a cojilor de nuci care nu voia să se ducă oricât îmi frecam mâinile cu nisip, căci săpunul nu ajuta la nimic.

În anii următori, acestor zile de început de septembrie, li s-au adăugat regretele că s-a terminat vacanța, suspinul despărțirilor, dar și bucuria reîntâlnirilor sau speranța sosirii următoarelor vacanțe, pe atunci, neapărat - cu trenul din Franța!

Toate aceste amintiri comune cu ale tuturor școlarilor, au început pentru mine să se individualizeze la 18 ani când am fost nevoită să întrerup șirul anilor de studii din tumultosul București și să iau viața pe cont propriu, într-un colț de lume îndepărtat, undeva sub un deal, de parcă era uitat de Domnul, o vatră a vieții arhaice, deși nu era departe de Oradea, în comuna Ineu de Criș. Atunci, în 1952, pentru mine ca învățătoare-profesoară suplinitoare, iar acum pentru nepoata mea, Mara-Elena, la cei 18 ani, care a plecat la Ottawa pentru studii universitare, începutul lui septembrie a marcat hotarul unor noi destine. Pentru fiecare a însemnat prima despărțire mai îndelungată de familie, dar mai ales, aducătoare de schimbări majore. Acum am condus-o cu

gândul și cu sufletul privind cu ochii ca prin ceață deasă spre drumul ei de viitor și întorcându-mi ochii minții pe cel al meu din trecut care mi-a adus schimbări simțite ca un șoc și mi-au marcat profund următorii ani. Am devenit alt om din care n-a mai rămas decât sufletul de copil de care nu m-am putut despărți nici acum. Mă întreb cum va arăta nepoata mea când va termina studiile, căci la terminarea studiilor fiicei mele, parcă era, dar parcă nu mai era tot ea cea în care sculptasem cu mîgală și nețărmită dragoste anumite trăsături.

Acum n-am plâns în stradă când mi-am petrecut nepoata cu privirea plecând la Ottawa. Am stat locului ca o stană de piatră privind în gol. Am plâns înainte de a ieși din casă, atunci când m-a invitat să iau loc ca să îmi cânte la pian piesa îndrăgită de toată familia fiindcă era piesa ei dragă, Le Coucou (Rondeau) de Louis-Claude Daquin (1694-1772). Era un gest de rămas bun, dar și de recunoștință pentru lungul șir de ani în care am stat lângă ea la lecțiile de pian, lecții care și ele se încheiau acum stingându-se în acordul final. În legănarea ritmului de rondo am simțit că se leagănă întreaga lume cu mine. Ne-am îmbrățișat îndelung în ritmul sacadat al lacrimilor venite din străfundul pieptului. Apoi iar m-am dus cu gândul la lungul șir de ani marcați de zilele începutului de septembrie. Fiecare septembrie îmi aducea un nou an școlar pentru fiica mea ca eleva,

apoi ca studenta, iar profesional, mi-aducea copii noi, clase noi, colegi de muncă noi, uneori școli noi, metode de învățământ noi și nu de puține ori chiar localități noi. Printre atâtea noutăți aduse de toamne se numără și anii de studii universitare pe care i-am făcut cu ceva întârziere datorită vremurilor potrivnice, iar în anul acesta, trăiesc alături de fiica mea, bucuria primului început de an școlar când ea își va conduce ca directoare adjunctă colectivul de 87 de profesori la un prestigios liceu din Toronto.

În lungul șir al începuturilor de septembrie, am apucat să trăiesc și vremea ieșirii mele din lumea școlilor încheiată în lacrimile pensionării. Dar până să apuc să trag aer adânc în piept pentru alean, un alt început de septembrie, mai precis, în noaptea lui 31 august spre 1 septembrie, m-a adus definitiv în Canada, căci nepotica începea școala și cine putea mai bine să-i supravegheze pașii decât draga de Buni. Și odată ajunsă aici, Buni iarăși a trecut prin mari prefaceri, cele ale strămutării, dar a acceptat totul din plină inimă.

Și iată-mă acum, la acest septembrie 2010, când iar mi s-a golit inima odată cu plecarea nepotei mele dragi. Parcă nu mai știu ce să fac cu mâinile care nu-și mai găsesc rostul ca până acum. E casa goală, deși îi simt prezența în tot și în toate. Nu-i mai aud vocea, nu-i mai simt mișcarea, nu-i mai aud cântecele la pian. Și parcă e un făcut, afară plouă și e frig, nu pot ieși cu cățelușa la plimbare decât pe fugă și zgriburind și stau și iarăși mă gândesc la zilele începutului de septembrie încercând să străpung timpul în viitor să vad ce-mi mai poate aduce. O adiere caldă a speranței și a încrederii mă face să întorc capul spre răsărit și să rostesc, ajută Doamne!

Florin Măceșanu

Florentin SMARANDACHE

ALEX ȘTEFĂNESCU ȘI TOTALITARISMUL CARE SE INSTALEAZĂ ÎN ROMÂNIA

Mărturisesc deschis, eram preocupat cu alte cercetări, nu mă interesau - de la o perioadă - nici politica, nici critica literară (însă m-a anunțat, de la Politehnica din Timișoara, Profesorul Mircea Șelariu despre elucubrațiile obsedatului sexual Alex Ștefănescu la adresa mea: vezi și articolul lui Constantin Dungaci din "Tricolorul").

Îi voi răspunde polemic lui Alex Ștefănescu, pe text, la cartea sa nedocumentată, cu mediocre compuneri școlarești (Adriana Stan), superficială. Cartea sa, „Cum te poți rata ca scriitor”, publicată la Humanitas, a fost declarată „cea mai proastă carte a anului 2009” (revista „Cultura”, anul V, nr.2/257, 21 ianuarie 2010), fiind neprofesională, diluată, nedocumentată. Ce gunoarie de cărți mai publică și editura asta Humanitas! Dumnealui și alții din gașca sa mă țin în priză, mă stimulează la creație! Deci... tot răul spre bine! Voi arăta și aplicațiile paradoxismului, nu numai în folclor, dar și-n știință, filozofie, artă.

1) La pagina 297 Alex Ștefănescu începe cu o comparație între mine și... Nicolae Ceaușescu! Vreau să-i amintesc că pe vremea cea-șistă eu eram disident: se poate verifica, deoarece am patru dosare la Securitate, însumând circa 880 de pagini. Am obținut copii după ele prin CNSAS. Am și fugit din țară în 1988, așteptând viza americană într-un lagăr de refugiați politici din Turcia.

Comparație mai potrivită ar trebui făcută între Alex Ștefănescu și Nicolae Ceaușescu, fiindcă A.Ș. îl lungea în fund pe Ceaușescu până la Revoluție, scriind pe prima pagină a revistelor literare numai apologii la adresa conducătorului. Dar, ca orice persoană machiavelică, acum A.Ș. îl critică pe dictator. Și-atunci, ce încredere poți avea într-un asemenea „critic” care scrie după cum sunt timpurile, ci nu după adevăr?! A.Ș. se contrazice singur!

Studiind puțin istoria, veți constata că nici o stăpânire nu e permanentă, ci se suprapune: o stăpânire peste altă stăpânire, și tot așa. Analog, nici un imperiu, ori dictatură,

ori totalitarism nu rezistă la infinit - iar abuzurile și fărâdelegile acestora vor fi scoase la iveală mai devreme sau mai târziu. Deci, când o nouă stăpânire se va instala în România, după cea prezentă, el va fi primul oportunist!

2) Despre volumul meu în engleză, „Dedicații” (cu o prefață intitulată sugestiv „Anti-Carte?”), A.Ș. scrie: “este vorba de grandomanie și de un narcisism ritualic care amuză, dar și sperie” (p. 297). Nu este vorba nici de «grandomanie», nici de «narcisism», ci de un experiment literar. El nu a citit nici măcar prefața acestei cărți (de o singură pagină!), unde se scrie: „Este aceasta o lucrare literară sau de artă? Nici una, nici alta, sau amândouă în același timp (...) ...arată ca o carte de cărți, sau ca o metacarte”. Deci, stilul de avangardă. Și prefața se termină prin „Avantajul acestei cărți este că ea poate fi citită de cei care nu citesc”, adică de unul ca A.Ș. Și nu știu de ce A.Ș. se «sperie» de-o carte? Aș vrea însă sa-l văd cum se sperie de acest răspuns?(!)

Apoi face pe glumețul naiv: „dacă cel care se supraestimează astfel ar deveni agresiv, tot n-am fi în pericol, pentru că între el și noi se află Oceanul Atlantic” (asta sună pueril, ca o compunere de clasa a patra). Ba ar trebui să fie în pericol, fiindcă și răspunsurile mele polemice la adresa grăsimii sale pot circula liber prin toată lumea, chiar și peste Oceanul Pacific - nu doar revista lui plătită din banii poporului și unde cenzurează pe cine vrea (pentru că tot este “democrație” - pardon de expresie!) și publică șleahta lui și proletculțiști precum Nina Cassian fără măcar să menționeze apartenența nonagenarei dinaintea Revoluției (iar această autocenzură ține tot de... democrație!)

N-a auzit A.Ș. de experimentele colegului său de mafie literară Nicolae Manolescu Apolzan și postmodernismul pe care ultimul și Cenaclul său de Luni le făceau imitând ca niște papagali postmodernismul occidental? De ce nu-i critică și pe aceia, c-ar avea mai mult material!

Sau, de ce nu merge la rădăcini, criticând chiar pe literații occidentali postmoderniști care l-au format (pariez că așa ceva n-are nici curaj, nici voie!). N-a auzit de celebrul grup francez „Oulipo” [Ouvroir de littérature potentielle], ai cărui membri propuneau diverse metode tehnice de creație artistică? De

pildă, Jacques Péroce a compus un roman intitulat „La disparition”, roman scris în întregime fără litera „e” - cea mai frecventă literă din limba franceză, iar criticii care au recenzat romanul (de-alde Alex Ștefănescu care citesc pe sărite! - vezi și comentariul lui Corneliu Florea citat la bibliografie) nici măcar nu au observat! Sau Raymond Quénau cu „Zazie dans le metro”, unde aceeași întâmplare (o scenă cotidiană) este povestită de diverse persoane, evident, în stiluri diferite. Ori versurile combinatorice ale acestui scriitor de formație științifică (Cent mille milliards de poèmes). Am și fost în legătură epistolară cu unul dintre fondatori: scriitorul și matematicianul François Le Lionnais, prin anii '80. Ori cărți ale căror pagini se citesc urmând o schemă logică (precum se fac programele la computer), nu în ordine cronologică. Sau, există cărți interactive: cititorul poate interveni în text. Etc. În prezent se fac experimente literar-artistice multi-media.

Alt experiment livresc pot aminti și o carte cu toate paginile goale... publicată tot în Vest - asta ar fi bună pentru A.Ș. s-o citească! Literatură nu este numai ce-i place lui A.Ș., că doar nu suntem în dictatură literară (ori se-ntrevede la orizont un soi de totalitarism?). Sau mai ales: cine-i place (citește: cine-i ‘plătește’) lui! Cine e el, poliția literară? Sau cine se crede el? Desigur, nu toate experimentele reușesc, sau nu toate sunt gustate (nici în știință, nici în literatură, și nici în artă - dar fără ele nu se poate). Avangarda își are și ea cititorii ei, inițiați, iar A.Ș. „nu prea le are” în acest domeniu.

3) El jignește o serie de scriitori când afirmă că aceia care mi-au trimis cărți cu dedicație sunt „autori minori, necunoscuți de critica literară” (p. 298). Care critică literară, el și clanul lui? El, care doar răsfoiește, sau nu citește deloc? Sunt zeci de critici și esești literari prin toată țara, care-au scris despre toți acești autori pe care-i persiflează el. “Critica literară” înseamnă toți criticii și eseștii literari din toate orașele țării și românii din străinătate, nu doar MAFIA celor de la București care vor să monopolizeze cultura românească.

Iată scriitori mari, sau destul de cunoscuți, prezenți în „Dedicații”: Gheorghe Tomozei, Dan Tărchilă, M. N. Rusu, Ion Rotaru (autor

continuare în pag. 28

continuare din pag. 27

al unei importante Istorii a Literaturii Române), Nicolae Rusu (cunoscut prozator basarabean), Vasile Smărăndescu (haijin), Mirela Roznoveanu (scriitoare în Statele Unite), Adrian Dinu Rachieru (renumit critic și eseist din Timișoara), dr. Alexandra Roceric (lingvistă care lucrează la Biblioteca Congresului din Washington D.C.), Mihai Prepeliță (cunoscut scriitor din Cernăuți), dr. Titu Popescu (eseist și scriitor exilat în Germania), Radu Bărbulescu (scriitor din München, Centrul Cultural Românesc din München), Constantin Mateescu (cunoscut scriitor vâlcean), răposatul poet Al. Lungu (din Germania, redactorul revistei de poezie Argo), Dumitru D. Ifrim (poet), Vasile Gurău (prozator din Germania), Emilian Galaicu-Păun (tânăr și talentat poet din Chișinău), Florea Firan (autor al dicționarului scriitorilor olteni), Radu Enescu (filozoful și eseistul de la Madrid; dacă n-a auzit nici de R.E. înseamnă că Ștefănescu asta e un ignorant!), rev. dr. Theodor Damian (scriitor, redactor șef al revistei "Lumină lină" din New York), Constantin Cubleşan, Silvia Cinca (prozatoare în SUA), regretatul George Ciorănescu (Germania), Corneliu Florea (prozator în Canada; a scris un foarte interesant jurnal de emigrant; dar polemicile sale nu plac mai marilor zilei, și-atunci trebuie pus la zid: nu-i așa?), Gerge Băjenaru (SUA), Marian Barbu (Craiova-Chicago), Ioan Baba (redactor șef al revistei "Lumina" din Novi Sad, Serbia).

Probabil că unii autori din exil sunt mai puțin cunoscuți „mărimi” sale, dar asta e și vina lui. Un adevărat critic trebuie să se documenteze permanent, și mai ales să citească... ceea ce nu prea e cazul cu D-I Ștefănescu. Arată cât de multe lacune are! Însă, dacă A.Ș. îi citează ca „autori minori” [expresia îi aparține, p. 298] și pe George Băjenaru (foarte cunoscut publicist, mereu prezent în revistele de exil), sau pe Ioan Baba care-i animatorul cultural și scriitorul de limbă română premiat în Banatul Sârbesc, înseamnă că individual e afon în ceea ce privește literatura exilului. Halal critic! Pe majoritatea îi consideră „amatori”; probabil „profesioniști” (care trăiesc din scris; deși mă cam îndoiesc de acest lucru fiindcă lumea nu mai citește și deci nu prea cumpără, cu excepția celor plătiți de la buget!) sunt numai el și mafia lui. Și în Statele Unite, conform cifrelor oficiale, dacă trăiesc 2-3% dintre scriitori din scris. Nu am citat autorii străini și nici pe cei din domeniul științelor exacte fiindcă A.Ș. nu este în domeniul (deci ar găsi motive de scuze).

4) Despre dedicația scrisă de poetul vâlcean George Achim se exprimă că ar aminti de „vremea Festivalului Național «Cântarea României»”. Și asta tocmai Alex Ștefănescu, omul care era implicat până la gât ca slugarnic cultural regimului trecut! Pentru asta era plătit! Curat murdar mai ești, domnule Ștefă-

nescu! ca să-l parafrarez pe Caragiale. Îți negi trecutul pătat! Și te făcuși brusc „mare democrat” de trei parale! Cât de parșiv și ipocrit ești! Încă o dată vreau să accentuez că publicația (observați că nu spun «cartea») „Dedicații” nu a fost făcută pentru a pune în evidență personalitățile române sau străine care mi-au scris sau nu dedicații, ci pentru a experimenta (în stil avangardist desigur), pentru a forma o lucrare care poate fi o combinație de literatură și artă, dar mai ales pentru a forma: o carte de cărți (o meta-carte).

5) Profesorul și poetul Constantin Mateescu scria: „...azi România este «iadul îngerilor». Sistemul de valori este dat cu fundul în sus. Există tot mai mulți oameni incompetenți și imorali cocoțați în diverse funcții, care nu fac altceva decât să compromită valorile democrației occidentale (intenționat sau inconștient). Iar cei cu adevărat deștepți știți ce fac? Pleacă pe capete din țară și nu se mai întorc, încât s-ar putea vorbi pe bună dreptate despre o «trădare a intelectualilor»”.

Sistemul de valori a fost dat, într-adevăr, cu fundul în sus: începând de la Eminescu, Caragiale, și chiar personalități istorice importante precum Ștefan cel Mare și Mihai Viteazu, toți sunt terfeliți și aruncați în fundul prăpăstiei! Așadar, nu e de mirare apariția unei cărți ca a lui Alex Ștefănescu [vor apărea și altele, commando-uri sau reglări de conturi], pentru a intimida și descuraja de la scris pe cei care aduc critici puterii actuale, și pentru a-i azvârli (pe cei ce nu se supun celor puternici) oprobriului public... Fiindcă lumea astăzi nu mai citește, ci ia totul gata „citat” de vreun critic sau eseist. În felul acesta este foarte ușor de manipulat poporul împotriva celor care nu-s „cuminți” și îndrăznesc să aducă acuze guvernărilor marionetă și puterii stăpânitoare din România. Cuvântul „democrație” a căpătat astăzi, din păcate, o denotație peiorativă... unii îl iau în râs, zicând că-i doar o demagogie... alții - în numele democrației - comit abuzuri, crime, încălcări elementare ale drepturilor omului și, mai ales, caută să-și impună dominația lor pretinzând că fac... democrație!

Ca în logicile moderne (fuzzy și neutrosifică), nu există o graniță clară între sfera națională «democrație» și opusa ei «nedemocrație». Avem de-a face cu o zonă tampon (ambiguă, neutră/nedeterminată precum în neutrosofie) între «democrație» și «nedemocrație», interpretată în ambele feluri - depinzând, desigur, de interese și propagandă. De exemplu: ascultarea/interceptarea convorbirilor telefonice și a mesajelor electronice ale cetățenilor este considerată de către oficiali ca o măsură „democratică” pentru a preveni atacurile teroriste - chipurile (ce-or face așa-ziișii teroriști în România... eu nu pricep!), iar de către omul obișnuit ca „nedemocratică” deoarece nu respectă dreptul

privat al cetățenilor. Curios că în perioada comunistă aceeași ascultare/interceptare a convorbirilor telefonice era condamnată de către vestici ca „nedemocratică”! Nu contează ce știi, ce crezi, ci contează doar dacă le cânti în strună celor puternici!

Dacă pe vremea comunistă era o cenzură dură, pe față, astăzi cenzura e mai voalată, ascunsă, pretinsă a fi îndreptare... De fapt sintagma „corect politic” a lui H. R. Patapievici (preluată din vest) este noua formă de cenzură (modernă!). Mulți intelectuali sunt oportuniști, în special cei care trăiesc din scris la comandă, iar altora le e frică... Se încearcă intimidarea, pedepsirea, și stigmatizarea non-conformiștilor. Treptat, treptat se instaurează un nou totalitarism. Se vorbește și de o democrație a fricii (în sensul că autocenzura este foarte mare; oamenii se tem să spună public ceea ce gândesc; de aceea pe Internet multe mesaje - acuzatoare ale stărilor de lucru - circulă nesemnate...; autorii lor știu că există și o spionare electronică).

La conducerea țării au fost puși un președinte-paiată și un guvern-marionetă prin alegeri fraudate la nivel central (contează cine numără = măsluiește voturile!). Iar pregătirea psihologică a populației înaintea votărilor, pentru a accepta marionetele la conducere, se face prin publicarea de false „rapoarte de statistică Gallup” în care chipurile se arată că aceste marionete ar fi favorite de majoritatea populației. Totu-i o mascaradă bine regizată cu ajutorul unor servicii secrete... Se încearcă distrugerea națiunilor mici. Prima etapă, a demolării industriei și agriculturii, în România s-a încheiat „victorios”. Urmează acum distrugerea culturii, istoriei țării - distrugere diabolic organizată. Ștergându-se, astfel, memoria colectivă a unui popor (și, implicit, conștiința colectivă), va fi transformat din popor în populație - dispărând de pe hartă. Tinerii români care, în ziua de azi, conștient sau inconștient, detractează valorile naționale din literatură, istorie, etc. ar trebui să ia aminte că aceeași soartă le va fi hărăzită și lor de către generațiile care urmează după ei (fiindcă învață unii de la alții!): adică și opera/ creația lor va fi în mod analog batjocorită de urmași (satisfăcându-se astfel dorințele stăpânitorilor care promulgă autodistrugerile succesive, și „învață” poporul să se autoumillească - multe mesaje antiromânești am primit de la români prin e-mail: de unde sunt ele și cine în realitate le fabrică?)...

Unii spun că s-ar efectua chiar experimente sociale și un război psihologic în România (să vadă cum se poate destrăma o țară prin învrăjbirea generațiilor și, bineînțeles, prin „ajutoare” externe).

Distrugerea culturilor mici se efectuează și în alte țări din Europa de Est (după cum îmi

continuare în pag. 29

continuare din pag. 28

mărturiseau niște cercetători bulgari, sârbi, și polonezi pe care i-am întâlnit pe la diverse conferințe internaționale). În timp ce la națiunile mari se ridică în slăvi cele mai neînsemnate realizări (făcându-se chiar un cult internațional al personalităților acestora), la națiunile mici se defăimează totul (ignorându-se, sau mai pervers, boicotându-se personalitățile acestora din urmă). Chiar și limba este îmburuienată și invadată brutal și cu lăcomie cu sintagme și cuvinte ne-necesare (adică al căror corespondent semantic denotativ exista deja în limba română, deci nu mai era nevoie de dubluri) - și asta doar din dorința de dominare lingvistică... [o paranteză: nu mă refer aici la neologismele necesare, vreau să zic: cele care nu aveau corespondent românesc]. În mod analog, îmi destăinuia dr. Albena Tchamova de la Academia de Științe Bulgare: toate personalitățile bulgare (scriitori, luptători, etc.) din trecut sunt supuse unui tir nemilos de defăimare/desființare!

Îndatorarea internațională nu are ca scop decât ducerea la înrobire {vezi și discursul cancelarului german, doamna Angela Merkel, despre țările „insolvente” [adică: incapabile să-și plătească datoriile - conform dicționarului Webster], care trebuiesc conduse din afară!}. Orchestrarea a fost bine planificată. Dar, conform libertății de exprimare, oricine trebuie să aibă dreptul să-și expună părerea.

6) Zice despre mine că „își imaginează că e scriitor” (p. 298). Pentru cunoștința lui îl informez că sunt membru al USR (dar și al unor asociații de scriitori din alte țări; n-am avut prea mare încredere în USR, de aceea m-am înrolat și altora). Însă acest lucru nu mă interesează. Eu scriu pentru că-mi place, și fiindcă simt că am ceva de spus. Nu am nevoie nici de aprobarea lui A. Ș. sau a altora, și nici de apologia lor.

7) Apoi continuă la pagina 299: că textele mele sunt „excentrice și naive” dar recunoaște că „totuși, unii le iau în serios” (se referă la scriitorul și slavonistul Ion Soare din Rm. Vâlcea - el are impresia că scriitori se “fac” numai la București; provincia o disprețuiește și discriminează), și bineînțeles sare la cei care îndrăznesc să aibă vreo părere diferită de-a lui. Se crede, probabil, un dictator literar (numai el are dreptul la cuvânt). Ce combinație ciudată: excentrice și naive! A devenit si el „paradoxist” fără să-și dea seama (sic!). Îl felicit! Excentrice = ieșite din limitele obișnuitului; Naive = lipsite de experiență (conform DEX); etc.

În primul rând vreau să menționez că el ca critic (cacofonia e binevenită) nu are nici o valoare în străinătate, este pur și simplu un zero barat. Iar în țară face critică literară politică (i-a atras atenția și Eugen Simion), la fel cum e și revista lui și-a Apolzanului - tot

pe bază politică și de haită (vezi și cartea de mare succes a lui Puși Dinulescu: Gașca și Diavolul. Istoria bolnavă a domnului Manolescu), nu literar-artistică. A făcut și o „istorie literară” pe criterii politice, reflectând MA-FIA literară actuală. Se observă traficul de influență practicat de cei doi și cultul personalității pe care-l fac celor care denigrează România și sunt aserviți (vezi Gh. Văduva) intereselor antiromânești... Așadar, se merge din ce în ce mai bine... spre mai rău! [pentru a folosi o sintagmă paradoxistă folclorică]. Se mai cunosc cazuri în literatura română de abuzuri critice (nepotisme literare): de exemplu Eugen Lovinescu îl disprețuia pe poetul George Topârceanu, dar bineînțeles îl gudura pe nepotul său, prozatorul Anton Hoban; însă astăzi Topârceanu este mai citit și mai apreciat decât amândoi la un loc! Cel mai bun critic literar va fi... TIMPUL (când va trece perioada aceasta tulbură)...

După cum am scris și-n *Helluo Librorum*: La urma urmei, o adevărată istorie literară/științifică/artistică în orice domeniu ar trebui scrisă de un colectiv redacțional (nu de o singură persoană, și aceea coruptă, neonestă, cu ochii doar după bani!), format din specialiști de orientări politice și ideologice diverse, din grupări literare/științifice/artistice diverse care să expună din toate punctele de vedere o operă și un creator - nu din punctul de vedere totalitarist al celor de la putere...

8) Tinerii se plâneau pe Internet într-un forum la LiterNet că Alex Ștefănescu cere 100\$ pentru a scrie o cronică literară despre ei! Corupția din România a atins toate nivelele societății: de la cultură, literatură, poezie, știință, până la economie - ca să nu mai vorbim de politică unde e dezastru!

9) Ceea ce-i necorect este faptul că istoriile acestea bolnave ale domnilor Manolescu și Ștefănescu au fost finanțate din bugetul de stat - așa ceva nu există în America, de exemplu. Trebuie să se gestioneze singuri, nu pe banii oamenilor de rând, când majoritatea pe la țară nici n-au ce mânca, nici n-au unde lucra - trăind într-o sărăcie lucie, mai rău ca înainte de '89 din păcate!

10) Pe deasupra, aceste istorii bolnave mai sunt băgate și pe gâtul bibliotecilor (biblioteci obligate să cumpere maculaturile celor doi domni mafioți, pe lângă faptul că s-au tipărit cu bani de la buget! - vezi, doamne, fără de ele nu se poate!), unde ele să țină loc de îndoctrinare, asta e scopul lor: în sensul că lumea să asimileze ceea ce vor și pe cine vor stăpâni de astăzi (reflectate în scrierile celor doi domni bolnavi, că altfel nu le-ar fi fost sponsorizate maculaturile). Apoi, el n-a citit nici o carte de-a mea. Punct! Are datoria de commando să-njure, și o face cât mai simplu (necitind, ci doar din auzite, ori pe sărite). Din cele peste 60 de cărți literare ale mele el a răsfoit decât „Dedicații”, o meta-

carte care... nu se citește!

11) Mai scrie că: „În stilul său impetuos și hilarant, Florentin Smarandache a trimis la un moment dat pe adresa a numeroase reviste din România un fel de manifest prin care încerca să lanseze un nou curent literar inventat de el: paradoxismul” (p. 299). Nu specifică la ce perioadă se referă, fiindcă așa cum am explicat la început eu eram pus la index de Securitate (mi s-au confiscat și manuscrise, nerestituite de CNSAS nici acum)... eu nu puteam publica nici măcar nevinovate articole de matematică (vreau să spun, articole nepolitice).

12) Citează din versurile mele paradoxiste, trunchiate! - bineînțeles (eu voi reda poemul în întregime), pe care le numește “versuri caraghioase”:

AUDIENȚĂ LA DUMNEZEU

...Intru. — Ieși, zice.

(Domnul nostru mă știa credincios în ncredința mea.)

Eu îi cer o mână de ajutor,
el îmi dă un picior.

(Porcu' ăsta face numai măgării.
este un individ complicat și impur,
pur și simplu.
Folosește stilul „fără stil”.)

Intru. — Ieși, zice.

— Dar dați-mi și mie...
— N-am!
— Aș dori totuși...
— Nu am!
— Nici măcar...
— Nici!

(Măgarul ăsta va ajunge cal
de bătaie pentru sarcastici.)

Are într-un fel dreptate; dar nu știu de ce „caraghiosul” și „hilariantul” nu și-ar avea loc în literatură? Să citească “Cântecele de mahlă” ale mele, care-s chiar distractive (zic eu)!

Poemul de mai sus este de natură lingvistică, și se bazează pe multiple contradicții (asta privind cu lupa, pe părți), exact în stilul paradoxist. Doar că nu e numai atât. La nivel de întreg, poemul este o parabolă: audiențele la secretarii de partid, care întotdeauna se terminau prin scoaterea afară a celui care se plânga de câte ceva. Simbolizează, dacă vreți, și soarta omului în fața destinului: în sensul că destinul face cu omul ce pofteste... Eu credeam că domnul Ștefănescu e și el mai isteț, vede și sub înțelesurile unor opere literare - dar dumnealui le ia numai sub formă plată, la mîntea lui.

Apoi, se face și demontajul clișeeilor lingvistice (locuțiuni în speță), prin interpretări opuse (este unul din procedeele paradoxismului): de la figurativ la propriu. Dacă „marele” critic A. Ș. nu le înțelege, îl sfătuiesc

continuare în pag. 30

continuare din pag. 29

să mai studieze (chiar mă ofer să-l ajut). Un astfel de volum mi-a apărut în anul 1983, intitulat *Le sens du nonsens* (conținând și Primul Manifest Paradoxist), bazat pe luarea în răspăr a clișeele limbii franceze, volum apreciat de însuși Eugène Ionesco. Am impresia că Ionesco e un pic mai mare decât A.Ș. și chiar la nivel internațional dacă nu mă înșel...! A.Ș. nu s-a prins, cât se crede el de mare „mahăr” literar. Fiindcă A. Ș. atunci când (mai) lecturează, lecturează superficial.

Poemele-mi trebuiesc privite din două unghiuri: în spațiul mic (la nivel de fiecare vers ori sintagmă, ori câteva versuri/sintagme împreună - unde se poate studia ‘tehnică’), dar și în spațiul mare (la nivelul întregului poem: descoperind cheia lui, parabola, simbolul său). Eu nu scriu poezii „naive”, cum m-acuză el (și acesta, ales chiar de dânsul, este o dovadă), dar „exotice”: poate să aibă dreptate. Ar putea să compună o carte întreagă de critici la adresa volumului meu în care este inclus poemul paradoxist de deasupra: “Legi de compoziție internă. Poeme cu... probleme!”, care-i și pe Internet: <http://fs.gallup.unm.edu/Legi.pdf>. Sunt sigur că stăpânirea va sponsoriza „efortul” lui sau al vreunui grangure aparținând poliției culturale actuale, mai ales că vor fi înjurături la adresa mea! Iar eu voi muri de plăcere să răspund! M-aș profila pe pamflete!

13) La pagina 299, adaugă: “Să sperăm că Dumnezeu nu are timp să citească versurile lui Florentin Smarandache”. Asta se vrea ironie. Numai că, uite, Dumnezeu nu ține cont de un asemenea mare critipătat, și citește cărțile mele. De unde știu? Pentru că statisticile electronice oficiale ale universității mele mi-arată în fiecare lună pe Internet între 200.000-300.000 hits din peste 100 de țări (deci pe an 2-3 milioane citiri) și între 50.000-70.000 descărcări de fișiere (deci pe an 600.000-800.000), referitoare la toate cărțile și articolele mele: științifice, literare, sau de artă. Statisticile sunt și individuale, pe titluri. De exemplu, cele mai citite cărți literare ale mele sunt memoriile de călătorii (scrise în limba română), iar dintre ele volumul „India magică” (între 2.000-3.000 hits pe lună). Poezie, ce e drept, se citește foarte puțin astăzi, iar volumul meu de versuri în română cel mai frecventat pe Internet este (sic!) „Legi de compoziție internă. Poeme cu... probleme!” cu 400-600 hits pe lună (adică acela din care citează el negativ).

14) Încheie, privind o carte a profesorului Ion Soare, prin expresia: „dându-ne posibilitatea să mai și ațipim din când în când în timpul lecturii”. Eu am impresia că în așa fel ațipește dumnealui cam la toate cărțile... s-a dat de gol! Desigur, m-așept cum la noi invective din partea clanului mafiot al său și al acoliților săi (călăii de serviciu). Cu cât

înjură mai tare, cu atât îi plătesc noii lor stăpâni mai bine. Dar îmi va face o deosebită plăcere să le răspund! Provocându-mă, ei îmi mențin verva creatoare. Doar că aceste publicații sunt plătite din bugetul poporului pentru acești șarlatani. Românii ar trebui să se revolte în toată țara contra acestei umilințe naționale la care sunt supuși.

15) Tot la p. 299 adaugă despre Ion Soare că: «Autorul monografiei crede cu candoare că paradoxismul chiar există». Cum îndrăznește în democrație un autor să creadă altceva decât Alex Ștefănescu?! Ștefănescu (fotbalistul sau criticul?) așa este a-toate-știutor, nimeni n-are voie să aibă vreo opinie diferită. Dacă nu acceptă paradoxismul, în schimb nici vorbă să nu accepte „fracturismul”, pentru că sunt oamenii găștii lui! Dar nu-l obligă nimeni să-l accepte, paradoxismul există de la sine. Dar, are curaj - de exemplu - să nu accepte dadaismul? Deoarece contează din ce nație sunt cei care formează un curent, și cât de servili sunt sau nu actualei puteri. Dadaismul, care-nseamnă scoaterea cuvintelor din pălărie pentru a forma un text, n-a adus nici o capodoperă și n-are nici o aplicație și nici o importanță...

Dar sutele de literați de prin toată lumea (incluzând România, Statele Unite, India, China, etc.) care au contribuit la cele cinci Antologii Paradoxiste Internaționale (1993-2006) cu texte în variate limbi [se pot descărca din site-ul <http://fs.gallup.unm.edu/a/paradoxism.htm>], ăștia sunt toți niște proști, numai el e deștept?! Unele nații au voie să înființeze curente literare, altele nu! Asta-i “democrație”, bineînțeles!

Cum observa scriitorul Corneliu Florea: critica de astăzi se bazează pe simpatii sau antipatii... și pe interese... Voilf!

16) Nu voi pierde timpul cu obtuzimea sa să-i explic aplicațiile paradoxismului în știință [În Fuziunea Informației (vezi Teoria Dezert-Smarandache de combinare a informațiilor conflictuale: <http://fs.gallup.unm.edu/DsMT.htm> - folosită în medicină, robotică, aviație, cercetarea militară, logică, teoria mulțimilor, probabilități și statistică, geometrie, teoria multispățială și multistructurală, transdisciplinaritate, fizică], în filozofie (neutrosafia ca generalizare a dialecticii), lingvistică, artă... Este vorba de peste o sută de articole, cărți, prezentări la conferințe internaționale, teze de doctorat și masterat la universități din diverse țări, etc. îi dau acest link unde se poate documenta: <http://fs.gallup.unm.edu/a/FifthParadoxistManifesto.htm> și poate trimite gorilele literare de serviciu să găsească motive de denigrare.

17) De ce n-ar exista paradoxismul? Fiindcă nu vrea el, sau fiindcă deranjează noua putere? Ei bine, uite că paradoxismul există chiar în folclor: independent de mine și de găunoșenia domniei sale. Mesajul de

mai jos a circulat prin e-mail, ajungând și la mine pe data de 21 iunie 2010. Îl redau în întregime fiindcă reflectă starea de lucruri din România, văzută de cetățeanul obișnuit, nu de către cel corupt cu bani din visteria țării pentru a satisface (culmea paradoxismului!) interese antiromânești. O să critice A.Ș. acum și poporul: cum de-a-ndrăznit să scrie așa ceva? Lucrarea era intitulată «România este o țară de poveste. O țară în care nimic nu este ceea ce pare a fi. Credeți-ne pe cuvânt!»

La noi, în România:

- Salariile cresc, scăzând;
- Pensiile sunt tot mai mari, fiind reduse;
- Medicamentele gratuite trebuie cumpărate;
- La robinet, apa caldă curge rece, iar apa potabilă nu e bună de băut;
- Trăim în frig plătind tot mai multă căldură;
- Plătim asistența medicală gratuită;
- Avem un președinte care spune mereu adevărul dar fiecare promisiune a lui se dovedește a fi o minciună. Culmea, la fel se întâmplă și cu primul ministru!
- Premierul știe totdeauna ce vrea “românul” fără să-l întrebe niciodată;
- Banii țării sunt tot mai puțini și avem tot mai mulți miliardari;
- Poporul primește tot mai mult iar numărul săracilor sporește în fiecare zi;
- Trăim într-o țară liberă, aflată sub ocupație străină;
- Suntem suverani, dar ne închinăm la două Porți;
- Avem democrație, dar alegerile sunt fraudate;
- Dezvoltăm cultura, dar denigrăm scriitorii clasici în frunte cu poetul național;
- Trecutul nostru este important, de aceea desființăm toate personalitățile istorice;
- Limba noastră-i o comoară, și de aceea o îmburuienăm cu cuvinte străine nenesecare;
- Plătim elemente halogene ca să ne persifleze pe noi și țara;
- Cel mai performant guvern ales de parlament este acela care tocmai fusese destituit pentru incompetență;
- Fiecare ministru jură azi, cu mâna pe biblie, că dorește binele poporului și de a doua zi pornește un program menit să-l distrugă;
- Salariile personalilor au crescut cu 50%, prin reducerea cu 15%;
- Într-un singur an au fost create 200 000 locuri de muncă și ca urmare numărul șomerilor a crescut cu 300 000;
- Este garantată libertatea de exprimare a cetățeanului datorită efortului serviciilor speciale de a le asculta, în fiecare clipă, telefonul;
- Libertatea presei este sfântă, de aceea ajung în stare de faliment tot mai multe ziare; antiguvernaментale;
- S-a redus cu peste 60% numărul taxelor și impozitelor, dar plătim cu 20% mai mult taxe și impozite;
- S-au desființat peste 100 agenții guvernamentale, prin creșterea numărului angajaților în plată al acestora cu circa 10%;
- Cabinetul premierului a fost micșorat, desființat

continuare în pag. 31

Mircea MONU

TEORIA DEZERT-SMARANDACHE (TDSm)

În perioadă 26-29 iulie 2010, româno-americanul **Florentin Smarandache**, născut la Bălcești, în 1954, profesor universitar la Facultatea de Matematică a Universității „New Mexico”, din orașul Gallup, statul New Mexico, SUA, a fost în orașul Edinburgh, din Scoția, Marea Britanie, pentru a participa cu mai multe lucrări științifice la a 13-a Confe-rință Internațională de Fuziunea Informației, organizată anual de către Societatea Interna-țională pentru Fuziunea Informației în diverse locuri de pe glob, găzduită în acest an de Centrul Internațional de Conferințe din capitală Scoției.

Fuziunea Informației este un domeniu al tehnologiei de vârf care folosește informații (date) provenite de la surse de naturi diferite (electronice, optice, acustice, mecanice, umane), cu numeroase

Un român a făcut „Fuziunea Informației” în capitala Scoției

aplicații militare și civile. Deoarece între informațiile provenite de la aceste surse pot există contradicții, este necesar un model matematic pentru selecta-rea informațiilor credibile, că să se poată lua decizii corecte. Există mai multe astfel de mo-dele matematice, purtând denumirea generică de „Teorie”, unul dintre ele fiind „Teoria Dezert-Smarandache” (notată prescurtat TDSm, pentru a se deosebi de „Teoria Dempster-Shafer”, care se prescurtează TDS), realizată de inginerul electronist francez Jean Dezert, cercetător la Oficiul Național pentru Studii și Cercetări Aeronautice (ONERA) din Chati-Ilon, Franța, împreună cu Florentin Smarandache. Din anul 2008, o secțiune a conferin-ței, condusă de Jean Dezert și Florentin Smarandache, se numește „Dezvoltari și aplicații ale TDSm”.

La Edinburgh, acesta a fost și titlul unei conferințe de trei ore susținută de cei doi autori ai TDSm.

În cadrul secțiunii speciale dedicate TDSm, Florentin Smarandache a prezentat lucrările: „Fuziunea surselor de probe cu dife-rite importante și credibilități” (scrisă împreună cu Jean Dezert și cu un alt cercetător francez, Jean-Marc Tacnet, de la CEMAGREF (Institutul de Cercetări pentru Științele și Teh-nologiile Mediului Înconjurător) și „Metoda α -reducerii pentru luarea multicriterială a de-ciziei” (scris numai de bălcesteano-gallu-peanul Florentin Smarandache).

continuare din pag. 30

chiar, prin angajarea în plus a câtorva zeci de consilieri personali ai primului-ministru;

- Constituția este respectată de guvernanți prin încălcarea fiecărui paragraf al ei, sub îndrumarea atentă a primului ministru care este doctor în drept constituțional. Din nou, culmea, la fel procedează și președintele!

- Legile cele mai bune în România sunt cele care nemulțimesc pe toată lumea;

- Avem și o instituție denumită Direcția Națională Anticorupție care a obținut rezultate remarcabile în lupta împotriva corupților, fără să fie condamnat vreun corupt. Ca urmare, fără nici un corupt, am devenit țara cea mai coruptă din Europa;

- Deși 60% din alegătorii cu drept de vot au optat pentru un președinte sau altul, adevăratul șef al statului a fost desemnat de “flacăra violet”;

- O campanie electorală de câteva sute de milioane de euro a fost plătită cu numai circa cinci milioane;

- Am fost o țară fără premier două luni, având concomitent în funcție trei prim-miniștri: unul demis, unul interimar și unul desemnat;

- Împrumuturile externe împovărătoare, menite să scoată țara din criză, adâncesc și mai grav criza;

- Avem o armată tot mai puternică cu o dotare tot mai precară;

- Am intrat în Uniunea Europeană, trăim mai bine dar o ducem de două ori mai prost;

- Speranța de viață este tot mai mare prin creșterea fără precedent a mortalității;

- Școala este gratuită pentru toți copiii, plă-tindu-se taxe școlare tot mai mari;

- Pentru copiii preșcolari s-au înființat mai multe grădinițe datorită reducerii drastice a numărului celor existente;

- Analfabeții nu numai că pot citi, ei chiar învață legea circulației și obțin permisul de conducere;

- Turismul a cunoscut o creștere nemaîntâlnită, ca urmare a scăderii numărului turiștilor cu peste 50% față de anul precedent;

- S-au luat măsuri hotărâte de întărire a economiei prin desființarea a câte 20 000 de întreprinderi lunare;

- Deși, prin străduința guvernului, se produc anual 10 pâini pe cap de locuitor, fiecare cetățean are asigurată cel puțin o pâine în fiecare zi;

- Agricultură noastră poate hrăni 80 de milioane de oameni, ca urmare peste 80% din mâncarea zilnică a românului este adusă din alte țări;

- Petrolul produs de noi este cel mai ieftin din lume. Cum reușim? Îl plătim cu prețul cel mai mare din Europa. Cu gazele se întâmplă la fel;

- Construim în fiecare an sute de kilometri de autostradă și ca urmare avem autostrăzi tot mai puține;

- Și gropile din carosabil devin tot mai numeroase întrucât le astupăm continuu cu asfalt;

- Oricare altă țară cu atâtea minuni adunate

laolaltă ar fi dispărut demult. Noi existăm!

Mai sunt și alte minuni în țara asta. În România, minunile nu se sfârșesc niciodată! Și asta fiindcă și noi, românii, suntem un popor de poveste. Alegem mereu și mereu conducătorii cei mai capabili de minunății!

Bibliografie:

Alex Ștefănescu, Cum te poți rata ca scriitor, 2009.

Corneliu FLOREA, POLEMOS: CUM SE RATEAZĂ UN CRITIC LEFEGIU, „Romania VIP”, 17 septembrie 2010, <http://www.romanianvip.com/2010/09/corneliu-florea-polemos-cum/>

Prof. dr. Adrian BOTEZ, ACTUALITATEA ROMÂNEASCĂ sau „SUNTEȚI INVITATE/ INVITAȚI LA TRĂDARE, DOAMNELOR ȘI DOMNILOR!”, „Romania VIP”, 26 august 2010, <http://www.romanianvip.com/2010/08/adrian-botez-actualitatea-romaneasca/>

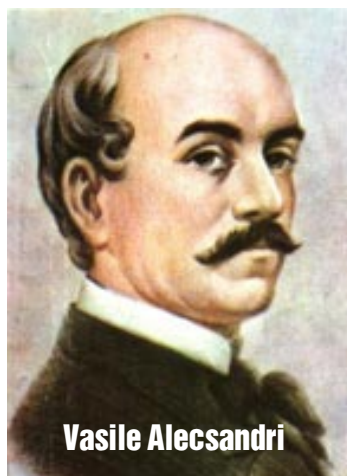
TEODOR DUNGACIU, Jurnalul unui obsedat sexual sau Cum te poți rata ca scriitor, Tricolorul, Nr. 1963, sept. 2010.

General de brigadă (r) dr. Gheorghe Văduva, Scrisoare deschisă: Liderilor partidelor politice din Romania, Presedintiei, Parlamentului, Guvernului Romaniei si Justitiei Romane, Sindicatul Militarilor.

Puși Dinulescu, “Gașca și diavolul. Istoria bolnavă a domului Manolescu”, 2009.

Constantin E. UNGUREANU

VASILE ALECSANDRI ȘI ALEXANDRU MACEDONSKI

Vasile Alecsandri

În anul 1881, Academia Română îi conferă lui Vasile Alecsandri marele premiu „Năsturel-Herăscu” pentru drama istorică „Despot-Vodă” și „Ostașii noștri”. Este singura răsplătă pe care a primit-o în întreaga sa viață.

Decernarea acestui premiu este cauza determinantă a declanșării unei violente campanii dezlănțuite de către Alexandru Macedonski. Acesta polemizează cu Alecsandri, pentru că a acceptat să primească premiul Academiei, mai ales că era academician și om înstărit.

Publică, în „Literatorul”, o „Analiză critică” a poeziei lui Alecsandri, în urma căreia relațiile dintre ei sunt compromise. Atacurile vor spori, îndeosebi după ce admiratorii lui M. Eminescu încep să arate unele rezerve față de opera bardului. Iritat de premiera lui Alecsandri, Macedonski îl atacă, într-un limbaj lipsit de politețe în poezia „Viața de apoi”, publicată în „Literatorul”:

„Cine oare-ar crede, ș-ar vrea să recunoască

Alecsandri cel mare - era și el o broască”.

Primim informații despre această polemică din scrisorile adresate lui Ion Ghica, în anii 1882, 1883. Iată un fragment din scrisoarea expediată la 15 octombrie 1882, din București:

„Fiindcă a venit vorba de versuri, îți amintești cu câtă bună-tate am primit și am încurajat noi pe Macedonski și comp. ca pe o tânără pleiadă literară? Acest om a vrut să-mi dea o probă despre

sentimentele sale de recunoștință și într-un pamflet în versuri împotriva poeziei care nu fac parte din clasa sa, m-a numit pur și simplu... o broască. Nu-mi iartă că am primit marele premiu „Năsturel”, sub pretext că sunt academician și că posed o gară pe proprietatea mea, și plecând de la acest frumos sentiment, exclamă în notele care însoțesc capodopera sa: „Rușine, de trei ori rușine, domnule Alecsandri, ai șters 10000 de franci, premiindu-te singur când premiile sunt instituite pentru încurajarea celor tineri... etc”.

Al. Macedonski scoate revista „Literatorul” în anul 1880, la care colaborează și Vasile Alecsandri, în 1881.

În același an, îi scrisese lui Macedonski și-l felicitase pentru inițiativa de a da la iveală noua revistă. Pentru a ilustra sfatul pe care îl dăduse tinerilor scriitori de a reveni de mai multe ori asupra unui manuscris, îi trimite spre publicare o scenă din „Despot-Vodă” așa cum a fost scrisă inițial pentru a o compara cu forma definitivă la care a ajuns când s-a tipărit. Macedonski a publicat scrisoarea și fragmentul în „Literatorul”.

Iată un fragment din scrisoarea lui Vasile Alecsandri: „În orice scriere vom produce să ne ferim de prima satisfacere, de primul entuziasm al paternității, căci simțul de egoism părintesc e mai mult dezvoltat în poezi decât în restul omenirii. Fiecare vers ne pare o armonie, fiecare strofă o perfecție, fiecare bucată întreagă de poezie o capodoperă... Însă după o trecere de timp, încep a ne sări în ochi defectele închipuirii noastre și găsim că acei copii ar fi câștigat mult dacă chiar de la venirea lor pe lume i-am fi spus la o corectare aspră. Trebuie dar să ne deprindem a face sacrificii dureroase, a elimina versuri, a tăia strofe, a scurta, a schimba, a drege fără îndurerare, înainte de a scoate la lumină scrierea noastră, operație crudă, dar neapărată și folositoare”.

Alecsandri revine asupra campaniei de denigrare dezvăluită de Macedonski, în scrisoarea din 10

decembrie 1882, din Mircești.

„În timp ce jurnalele mă ridică pe imaginea pedestale, mult interesantul Lama de la „Literatorul”, Macedonski, lucrează activ la dărâmarea mea. De când a murit, de când a fost mâncat de viermi și s-a reîntors în această lume, trecând pe la Mărcuța, acest fost versificator, acum vermiculator, mă insultă, mă defăimează, mă tratează de la egal la egal, spunând că am șters premiul „Năsturel”.

Mă distrează acest biet Zoil, căci îmi oferă ocazia de a studia în anima vili pustiirile acestei groaznice boli care se numește îngâmfare. În curând mă va acuza că am omorât pe tata și pe mama, și aceasta cu scopul de a mă face să încep o polemică cu el. Dar îl desfid că va izbui a mă face să mă amestec în tărățe”.

În general, poetul a manifestat întotdeauna o atitudine înțeleaptă, demnă și rezervată. Totuși, între hârtiile poetului, a fost găsită o ciornă autografă, inedită, cu titlul „Ecce homo”, în care Alecsandri ripostează atacurilor lui Macedonski cu un răspuns spiritual, dar foarte sever, demonstrând reale calități de pamfletar.

Iată un fragment:

„El este Alexandru Macedonski! Ecce homo! Acest tânăr interesant, mort în floare și reîntors nu demult de pe ceea lume, a inaugurat reîntoarcerea sa în viață prin o nemotivată improșcare de epitete elegante și alese în dicționarul bunei-cuviinți, pe care le-a adresat diferitelor persoane din societate cu o prodigialitate dintr-un suflet delicat și scăldat în valurile înaltei poezii. (...) Așa, pe Eminescu îl numește **ciupercă**, pe Alecsandri și pe Nanu **broaște**, pe Stăncescu **măgar**, pe Grigore Cantacuzino **greier**, pe Cornescu **prepelicar** etc., încât cititorii revistei „Literatorul”, nr. 7-8, surprinși de mirare, au fost în drept de a se întreba dacă byronianul Macedonski nu s-a odihnit la Mărcuța după voiajul său din lumea morților”.

Un fragment din scrisoarea către Ion Ghica, Mircești, 9 ianuarie 1883, se remarcă, de aseme-

Alexandru Macedonski

nea, prin tendința satirică și violentă a limbajului, trăsături specifice pamfletului:

„În sfârșit, acest biet Macedonski se înverșunează împotriva mea cu o furie ce dovedește la el o supraabundență de fiere neagră, de care va sfârși prin a fi sufocat, într-una din zilele acestea. Tare ar mai dori să consimt a coborî la nivelul său pentru a începe cu el o polemică în jurnale, dar nu sunt prost, îl las să latre în voie.

De altfel, îmi face un serviciu, fără s-o bănuiesc, pozând pentru personajul lui Zoil care joacă un rol în noua mea piesă. Va fi recunoscut din cap până în picioare. Aceasta îmi va fi răzbunarea.”

Prin urmare, Alecsandri încearcă să-și stigmatizeze adversarul sub masca personajului Zoil din piesa „Fântâna Blanduziei”. Ca ripostă la acesta, Macedonski publică în „Literatorul”, V,2, 1884, apoi în volumul „Excelsior”, „Epigramă (Lui Vasile Alecsandri)”:

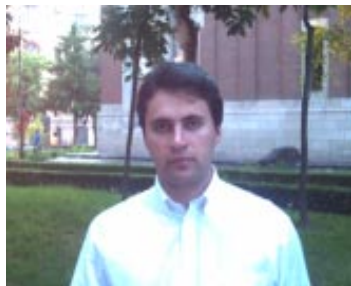
„Orbit de-al gloriei nesațiu,
Albit de ani, dar tot copil,
E lesne să mă faci Zoil
Când singur tu te faci Horațiu”

Această epigramă e însoțită de următoarea notă:

„Alecsandri, în Fânt(âna) Blanduziei”, pune în scenă pe Horațiu și pe un invidios al său, pe care îl numește, conform tradiționalului obicei, Zoil”.

La moartea lui Vasile Alecsandri, august, 1890, Alexandru Macedonski rostește: „Alecsandri n-a murit. Era semizeu: astăzi s-a făcut zeu - iată tot”.

Tiberius DOMOZINĂ

Expansiunea germano-italiană în Europa și Africa în deceniile trei și patru ale secolului trecut a condus la prăbușirea unor state naționale recent apărute pe scena istoriei după destrămarea Imperiului Austro-Ungar și la amenințarea imperiului colonial britanic. Folosindu-se de toate forțele libere ale statelor ocupate și bazându-și ideologic lupta pe eliberarea lor, Marea Britanie acceptă apariția în plan politico-militar a struțocămilei anglo-american-sovietice, alianța care la umbra luptei pentru eliberarea Europei își consolidează propriile planuri de expansiune și își împarte cu cinism între membrii săi sferile de influență, hotărând asemeni unei instanțe supreme destinul unor state, națiuni, generații, întocmai cum procedaseră forțele împotriva cărora porniseră în numele umanității la război.

Invadarea Poloniei de către URSS în a doua jumătate a lunii septembrie 1939 a dus la prăbușirea frontului și capitularea polonezilor. Armata poloneză ce însuma peste un milion și jumătate de militari, deși rezistase peste o lună de zile în fața celor mai puternice armate ale lumii fără sprijinul promis de anglo-francezi, este nevoită să înceteze lupta. O jumătate de milion de morți și prizonieri cad la nemți, un sfert de milion cad la ruși, dar importante forțe armate, rezerva de aur a băncii poloneze și conducerea statului iau drumul exilului spre orient sau occident în principal via România. Deși Anglia garantase suveranitatea Poloniei și intervenția armată în caz de conflict, deschiderea frontului de vest sau trimiterea unei forțe expediționare nu a avut loc. Acest fapt este cu atât mai curios cu cât acest ajutor a fost trimis ulterior unor state a

ARMATA LIBERĂ POLONEZĂ ȘI TRĂDAREA OCCIDENTALĂ

cărora integritate nu fusese garantată, și anume Norvegia și Grecia. În mod ironic o parte a forțelor expediționare erau trupe poloneze ce se evacuasera din est, mai puțin în cazul Greciei deoarece capitularea acesteia le surprinsese în stadiul îmbarcării în Africa. În bătălia terestră și navală din jurul orașului port Narvik din Norvegia în 1940, brigada independentă poloneză de vânători de munte plătește tributul de sânge de 100 de morți, iar în urma luptelor navale este pierdut submarinul polonez Orzel cu cei 55 de marinari la bord. În Franța în același an armata liberă poloneză formează patru divizii de infanterie și două brigăzi. În alcătuirea acestor forțe, ca și în Anglia mai târziu intră și voluntari polonezi ce erau stabiliți în cele două țări. În bătălia pentru Franța polonezii suferă aproximativ șase mii de pierderi și opun o rezistență îndârjită în sectoarele repartizate lor, retrăgându-se abia când forțele franceze aflate în retragere le descopereau flancurile și reușind evacuarea prin Elveția sau Dunkirk. Nici un polonez nu era obligat în nici un fel să se sacrifice pentru Franța. În schimb, Franța nu sacrificase nici un soldat pentru independența Poloniei deși i-o garantase. În Siria, aflată sub administrație franceză, se formează brigada poloneză independentă Carpată, alcătuită din soldați polonezi evacuați în principal prin România. Această brigadă este folosită mai târziu de englezi în luptele pentru orașul port Tobruk, unde polonezii suferă șase sute de pierderi în oameni. Franța capitulează în fața Germaniei, deși fusese atacată cu forțe mai mici decât cele care invadaseră Polonia și fără să sufere o agresiune și din partea Sovietelor.

În 1940, pe teritoriul Marii Britanii ia naștere Corpul 1 polonez, folosit la fortificarea zonelor de coastă în așteptarea invaziei ger-

mane. De asemenea, se formează unități poloneze de artilerie anti-aeriană și patru escadrile ce participă la bătălia Angliei. Dintre acestea, Escadrila 303 poloneză înregistrează cele mai multe victorii aeriene din întreg corpul RAF-ului. Tributul plătit de forțele poloneze pentru apărarea Angliei este de treizeci și trei aviatori căzuți, în condițiile în care nici un soldat britanic nu căzuse pentru apărarea Poloniei, deși Anglia îi garantase granițele.

În 1941, odată cu invadarea Uniunii Sovietice de către Germania, Stalin eliberează un număr important de prizonieri polonezi ce formează Corpul 2 polonez în Orientul Mijlociu. Această însemnată forță militară suferă acut lipsa ofițerilor, iar eforturile de căutare a lor sunt zadarnice până în anul 1943, când este scos la lumină masacrul de la Katyn, unde, în dorința criminală de distrugere a armatei poloneze, Stalin executase peste cinci mii de ofițeri ai acesteia. Corpul 2 polonez împreună cu brigada independentă Carpată participă la distrugerea forțelor Afrika Korps din Libia până la capitularea acestora

în Tunisia. Debarcă apoi în Italia și participă la cele mai dure lupte de până atunci, polonezii fiind chemați acolo unde frontul nu putea fi străpuns. Câștigă bătălia de la Monte Casino, participă la străpungerea liniilor Gustav și Gotica și suferă 2.600 de morți în efortul de a scoate din luptă principalul aliat al Germaniei. De asemenea, polonezii participă cu o escadrilă la distrugerea forțelor Axei în Tunisia, escadrilă ce ia parte apoi la bombardamentele asupra Germaniei în anii 1944 și 1945.

În 1943, după descoperirea masacrului de la Katyn, guvernul polonez în exil, prin șeful său, generalul Wladislaw Sikorsky, ce comanda și Armata Liberă Poloneză, rupe legăturile diplomatice cu Uniunea Sovietică, fapt ce disturbă relațiile Stalin-Churcilor și conduce la incidentul aviatic din Gibraltar, unde moartea doar a generalului și fiicei sale și momentul când se consumă trimis cu gândul la un asasinat, o altă jertfă poloneză întru netulburarea intereselor aliate.

După Katyn și ruperea relațiilor diplomatice, Stalin înființează o nouă armată poloneză în est la a cărei comandă numește ofițeri sovietici sau comisari politici. Armata era formată din prizonieri polonezi, dar și din locuitori ai Poloniei din zonele ocupate de U.R.S.S. și la început avea efectivele unei divizii, dar în scurt timp crește la dimensiunile a două armate. Această forță începe lupta la Lenino în Belarus și participă apoi și la eliberarea Cehoslovaciei până la bătălia finală de la Berlin lăsând pe câmpurile de luptă 27.000 de morți și dispăruți. În timpul răscălei din Varșovia încearcă în zadar și cu mari pierderi să vină în ajutorul Armatei Țării. În tot acest timp sunt obligați să lupte sub comandă și alături de trupele ce ocupaseră Polo-

Cristina Oprea

continuare în pag. 34

continuare din pag. 33

nia și masacraseră zeci de mii de militari polonezi ale căror gropi comune sunt și azi rătăcite pe teritoriul fostei Uniuni Sovietice din moment ce autorii masacrelor vor fi murit probabil.

Armata Liberă Poloneză participă în 1944 la debarcarea din Normandia, la eliberarea Franței, Belgiei și Olandei pe teritoriul cărora suferă patru mii șase sute de pierderi la care se adaugă teribilele pierderi suferite în operațiunea Market Garden.

Forțele poloneze luptă din prima zi a războiului până în ultima. Fie că luptau în Armata Liberă Poloneză sub comanda guvernului polonez din exil în vest, fie că erau nevoiți să lupte din est alături de Armata Roșie, fie că luptau în Polonia ocupată în rezistență sau Armata Țării, aportul la înfrângerea Axei a fost hotărâtor. Nu a existat bătălie majoră în al doilea război mondial la care să nu fi participat trupe poloneze. Astfel, îi găsim în Orientul Mijlociu, Africa, Italia, Franța, Germania, Belgia, Olanda, Cehoslovacia, în debarcarea de la Dieppe, în Ziua Z, operațiunea Overlord, Market-Garden, Bătălia Angliei, Falaise, Tobruk, Monte Casino, bătălia pentru linia Gustav, bătălia pentru linia Gotica. Toate aceste eforturi voluntare și jertfe în slujba cauzei aliate nu au impresionat Anglia, care a decis să nu invite trupele poloneze la parada victoriei de la Londra în 1946.

O contribuție decisivă pentru deznodământul războiului a adus, fără îndoială, rezistența poloneză prin informațiile puse la dispoziția serviciilor secrete britanice, informații ce au condus la scurtarea conflictului și înclinarea decisivă a balanței în partea aliată. În vara anului 1939, serviciul de informații al Poloniei a trimis atât Angliei cât și Franței câte o copie a celebrei mașini de codat Enigma, însoțită de documente necesare și echipe de tehnicieni și specialiști. Enigma a jucat un rol crucial în desfășurarea bătăliei Angliei, bătăliei Atlanticului, invaziei continentului și chiar în punerea în gardă a rușilor

privind datele atacurilor întreprinse de germani în est. De asemenea, printre alte realizări ale tehnicienilor polonezi ce au sprijinit cauza aliată se numără crearea sistemului de detectare al submarinelor germane.

Informațiile obținute de rezistența poloneză au servit atât anglo-americanilor cât și Moscovei prin mijlocirea britanicilor și au fost mereu considerate de aliați ca fiind de cea mai bună calitate.

Rețeaua informativă poloneză cu sediul în Londra împânzise estul și vestul Europei și nordul Africii. Cea mai importantă filială se află în Franța, număra două mii cinci sute de agenți și a pus la dispoziție Londrei cinci mii două sute de rapoarte informative în perioada 1940-1942. Informații cruciale privind invazia Uniunii Sovietice de către Germania au fost puse la dispoziție Moscovei, informații pentru facilitarea invaziei în Nordul Africii sau în Normandia au plecat de asemenea de la structurile clandestine poloneze. Una dintre cele mai spectaculoase realizări a fost realizarea unui studiu amănunțit al Centrului de cercetare și fabricii de la Pennemunde unde se produceau rachetele V1 și V2. Acest fapt a permis britanicilor să realizeze cu succes un bombardament masiv ce a scos fabrica din producție pentru multe luni de zile. S-a reușit chiar trimiterea la Londra a unor fragmente de ra-

cheta pentru analize. Primele informații despre lagărele de concentrare au venit tot pe filiera poloneză. În total serviciile de informații clandestine poloneze au trimis aliaților peste douăzeci și șase de mii de rapoarte informative și câteva mii de mesaje germane decodate.

Forțele libere poloneze au desfășurat în total pe frontul de est aproximativ trei sute treizeci de mii de militari, în țara ocupată rezistența se ridică numeric la peste trei sute de mii de oameni, iar în vest peste două sute de mii de soldați polonezi au luptat până la încheierea conflictului. Cu aceste forțe impresionante ce se apropie de un milion de oameni cu greu se poate afirma că Polonia a fost învinsă în 1939 și a fost în fapt a patra putere aliată ca forță ce a contribuit la distrugerea Axei.

Prin felul cum Anglia și-a folosit aliații polonezi și prin tratamentul aplicat la sfârșitul războiului se poate deduce faptul că aceasta a urmărit mereu măcinarea forțelor germane și puțin a contat interesul țărilor ocupate atunci când prima grijă a britanicilor era să deschidă cât mai multe fronturi cât mai departe de insula lor pentru împrăștierea și tocirea armatelor germane și ținerea lor la distanță. Privind lucrurile din această perspectivă nu mai surprinde pasivitatea britanică în fața deportărilor, execuțiilor și prigoanei instaurate de ruși împotriva armatei de rezistență poloneză după război, armată ce facilitase infinit Angliei triumful în lupta oarbă a dominației.

Anglia și Franța nu au declarat război Germaniei și nu au luptat împotriva ei pentru a-și onora obligațiile asumate în fața Poloniei privind independența acesteia, ci pentru a distruge mașina de război germană identificată ca principala amenințare la adresa imperiilor coloniale și sferelor lor de hegemonie și mai târziu și ale Uniunii Sovietice și Americii. Doar așa se explică faptul că cele două puteri nu declară război și URSS-ului după ce Stalin invadează și el Polonia la 17 sept. 1939, bănuială ce devine certitudine pentru lumea întreagă la finalul conflictului când Anglia vinde nu doar Polonia rușilor, ci întreaga Europă de Est.

Victoria DUȚU

*

Nu știu ce m-a făcut astăzi
Să mă asemăn cu un copac violet,
Înflorit cu flori verzi albastre
Și parcă prin fiecare frunză
Vântul îmi șoptea
Cuvântul,
Ce nu-i puteam rosti
Înțelesul.

*

Cuvintele sunt
Doar o scară
Prin care noi pășim
Asemeni privirilor
Ce ating depărtarea
Cu-n gest.

*

O jumătate din mine
n-ar mai trăi
Ci ar sta amorțită în iarbă
N-ar mai vedea nimic
din ce se petrece,
Mută parcă ar fi gura mea,
Surde parcă ar fi urechile mele.
Pot eu oare să nu aud strigătul
luminii
Țipătul ei de durere,
Cufundată într-un somn adânc
Ce nu se preface?

*

Sunt asemenea muntelui
Ce e gata să se prăvale
Doar o minune a pietrei
Îl mai ține sus.
La poalele muntelui ar fi
numai nori
Iar eu însingurată,
rătăcită prin arbori,
Aș căuta scara ascunsă în
prăpăstii,
Să urc în vârfuri,
Să urc în nori.
Și ce îmi ajută să urc
Până în vârful muntelui?
Eu cred că acolo,
E poarta cerului deschisă
Și de ea trebuie să agăț scara.
Să îmi răspunzi
Să îmi arăți sensul,
Sensul cuvintelor
Înțelesul de nepătruns
În care eu sunt
Și în care fug,
Fug mereu cu brațele deschise.

*

Copilul din mine
Nu mai cade,
Împiedicându-se
De lucrurile lumii,
Copilul din mine
E atât de liber!!!

Florin Măceșanu

George PAȘA

Treptele

Sângele

Tulburat de azur,
în crucea trupului
și află menirea.

Suprafață

Lucrurile devin rebele,
prin ceața nălucirii
au luciu efemer.

Interior

Somn îndelung,
lumini curg
tremurătoare din stele.

Asceză

A părea sfârșit,
fără ca speranța
să moară vreodată.

Rugăciune

Șoapte pătrunse
din lumi nebănuite,
la porțile iertării.

Echilibru

De ești mai mult
ca o tristețe,
mai plină-i bucuria.

Chemare

Spargi gheața și-aștepti
încălzirea deplină.

Poeme într-un vers

Reverberații în pilule de timp

Sub timp

Sub coaja întâmplării mustește o dorință.

Devenire

Cum parcă te absoarbe, de ești și nu mai ești!

Ființa

Nisipul tău păstrează memoria secunde.

Aparență

Eu o văzui neghină, tu zici că-i diamant.

Între stări

Nu-n vâzolele deșarte se-ascunde-nțelepciunea.

Inspirație

Reverberate-n versuri - mici sunete de timp.

Iarăși sub timp

E clipa, îndeobște, măsură-a suferinței?

Ființa-poem/ Poemul-ființă

Spațiul

Dinăuntru, pe un vârf ascuțit, cartea se scrie pe sine.

Echilibrarea

În balans, trebuie să-i prinzi clipa de grație.

Deconstrucția

Nu mai există răgaz, fumul anunță arderea trunchiului.

Popasul

În miezul fluid-incandescent-respirabil, ultimul popas.

Paradoxul

Ființa s-a topit în poem, iar poemul-n ființă.

Ieșirea în lume

Sapi la rădăcină, dar nu știi că splendoarea e-n fruct.

Poemul devine conștient de sine

Doar timpul va clinti bariera, praful se va scutura de la sine.

Marian DRAGOMIR

Marcaj pe cruce

Am simțit trupul trist,
ca mâna de pe cer,
după jaluzeaua vieții trase,
ca un mizantrop cerșeam în fața vieții,
cu teama-n piept să bat la poartă.

Am turnat lacrimă pe suflet,
iar pragul pleoapelor,
a umezit regnul meu.

Stau cu sufletul noapte,
amintiri mai țin la piept,
totul este viața în deșert!

Toropire

am ajuns în nisipul sticlei
praful pe vene a urcat
am privit pielea
cartilagiu transpirat cristal
transpirația pelin

în toropire am vrut să m-afirm
tot ce am fost din gât până-n călcâi
n-am procesat nimic
dacă întrebi ce sunt
exprimare de refracție
un gând pe țeasta caldarâmului

în câmpie m-ascund de căldură
amputat prin cotloane
viermi pe câmpie
privirea se chircește la stele

unde e capul plecat
punctul de sclipire
doboară în câmp și față
totul e scrum.
am ajuns pe câmp
să mă judece obârșia
nu e importantă căldura
ci lipsa
de studiu
din arșiță
n-am fost decât toropire
a vremii.

Florin Măceșanu
- Jocul ielelor

Viorel TRANDAFIR

CONDIȚIA OMULUI DE ARTĂ

I. Scriitorul

Ca o prelungire omniprezentă a păcatului primordial dusă până la ființa noastră și dincolo de aceasta, ne trezim în fiecare dimineață cu grumajii sugrumați de jugul imaginar dar prezent al supraviețuirii, al propriilor dorințe de mai bine pentru ziua de mâine, ne trezim înecați în noianul de amărăciuni ce zidește lespezi peste suflet pentru a-l împietri. Astfel că acest lucru dureros de adevărat a făcut cumva ca tendința omului de a se înălța pe sine deasupra realităților perfide cu care se confruntă zi de zi, ca abilitatea sa de a se refugia într-un ungher al minții sale, într-o lume clădită din propriile gânduri, să moară, lăsându-ne în urmă ca niște oameni de suflet goi prin care viața își amână sfârșitul iminent în moarte.

Gonim astfel către nicăieri, cu un singur scop bine fixat în minte, anume securitatea imediată, pe niște căi necunoscute, rătăcind cu anii în beznă, îndârjindu-ne a nu accepta un strop de lumină, fie el plăsmuit de simțirea noastră, care să ne zidească noi rădăcini și să ne spele de blestemul de a fi unul dintre ceilalți. Ori în acest iureș nebun vom vedea de îndată că nu putem trăi așa, sufocați în propria agonie, închiși între ziduri ridicate chiar de mâinile noastre, ziduri dincolo de care un apus de soare ni se pare ceva normal, la fel cum o superbă floare ni se pare doar o floare, percepția ne este învăluită de ceața nepăsării, creierul ne este spălat de cantitatea zilnică de informații ce se vrea ajunsă la noi. Unde suntem noi în spatele acestor lucruri? Unde se află spiritul nostru liber să zbânuie și să alerge vesel pe căile universurilor imaginate de noi înșine? Unde este vioiciunea cu

care să mângâi acea frumoasă floare și unde solemnitatea cu care să te pleci în fața divinului apus de soare?

Abia atunci când vei fi învățat din nou să simți aceste lucruri vei realiza că ușile unui nou orizont pe care îl credeai inexistent s-au deschis pentru tine, transportându-te într-o altă lume, una pură, neatinsă, în care universul tău monocrom și strâmt capătă culoare. Te vei simți o persoană cu totul și cu totul nouă, ca și cum soarta însăși, miloasă cu tine ți-ar fi oferit privilegiul unei a doua nașteri. Brusc, din persoana seacă ce se ascundea în trupul tău nu va mai rămâne decât cenușa timpului trecut și vei simți că în locul acesteia vor înflori în sufletul tău noiane de gânduri, de sentimente și idei, cu fiecare zi care trece, mai multe și mai multe, până când, ostent de luptă vei porni la drum în căutarea unui remediu. Mâna ta va apuca cu vrednicie condeiul și literele vor apărea una după alta, materializându-se în cuvinte pe vreun petec de hârtie îngălbenit de vremuri, ca și cum o voce nevăzută

ți șoptește la ureche tonul solemn al propriilor gânduri și sentimente rupte din suflet, puzderie de amintiri, unele adunate chiar și din anii în care ca un surd și ca un orb nu auzai și nu vedeai ceea ce se însământase și creștea întru tine.

Când toate aceste lucruri se vor fi întâmplat și vei pricepe într-un sfârșit metamorfoza ce și-a găsit loc în întreaga ta ființă se cheamă că vei fi gustat din potirul atât de amar, dar totuși dulce al scriitorului, că ai avut privilegiul de a fi atins de harul divin de a împărtăși lumii ceea ce este mai frumos, mai pur și mai înțeles în tine, că soarta ți-a așternut dinainte drumul imortalității. Nu te speria când nopțile tale tulburate vor fi de setea de a scrie, că nu vei avea stare de odihnă și somn, că degetele tale nebune vor căuta ahtiate condeiul pentru a stoarce și ultimele picături de vlagă din sufletul tău, ci mai degrabă îndreaptă-ți șalele și du-te mai departe crucea către îndepărtatul propriu Golgota, căci uns ai fost cu acest har și nu te vei putea lepăda niciodată, chiar

de însuși ai fi în stare de a-ți scoate propria inimă și s-o arunci departe într-una din cele patru zări. Alungă deznădejdea ce te va roade când vei simți că lumea încearcă să te astupe cu valurile ei urăcioase sau să te calce în picioare în iureșul nebun, căci este datorită ta cea mai de seamă a scoate aurul din noroi, de a duce întunericul în beznă, de a găsi seninul între cețuri.

Cărțile tale vor putea să ajungă poate căpătâiul generațiilor de apoi, iar slovele tale semn de foc în gurile celor din urmă, chiar dacă tu vei fi departe pierdut în zări și urma ta se va șterge din nisipul vremurilor. Ei te vor căuta poate și vor sorbi cuvintele tale, ca tu, cel ce ai scris, indiferent unde ai fi, să guști în cele din urmă răsplata dulce a tuturor nopților în care vegheat-ai somnul semenilor tăi și ți-ai lăsat propria minte să te conducă pe un drum despre care nu gândeai că va sfârși atât de departe, ca destinul tău vestejit să fie spălat într-un final și uns cu miresme de laudele oamenilor care, cu băgare de seamă iau în mâinile lor oboșite cartea ta și o așează la loc de cinste în raft, ca pe scriptura unor vremuri trecute. Abia atunci vei înțelege că acea cale hărăzită ție a fost cea dreaptă, că nu te-ai poticnit în zadar pe drumurile vieții suferind poate de foame, de sete, de mizerie și de sărăcie sau cel mai mult de patima de a scrie și că răsplata ta este una unică, cu totul și cu totul fără de preț. Vei fi unul dintre aceia al căror sfârșit, dacă va fi, va sfârâma întotdeauna moartea și veșnicia, vei fi unul care nu va cunoaște mormântul ca sfârșit, ci doar pacea salcânilor dintr-un cimitir, pentru că de-a lungul vieții tale vei fi fost scriitor...

Cristina Oprea

